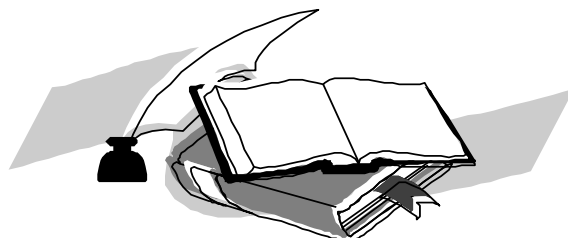

A DÓZSA GYÖRGY ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Érvényes: 2010. szeptember 1. napjától

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	4
1.1 Iskolánkról - helyzetelemzés	5
AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	10
<i>2.1 Küldetésnyilatkozatunk</i>	<i>11</i>
2.2 Pedagógiai alapelveink	12
<i>2.3 Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai</i>	<i>15</i>
2.4 Céljaink megvalósulását elősegítő eljárások, eszközök	22
<i>2.5 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai célok, feladatok</i>	<i>24</i>
<i>2.6 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok</i>	<i>30</i>
<i>2.7 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok</i>	<i>39</i>
<i>2.8 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek</i>	<i>44</i>
<i>2.9 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység</i>	<i>49</i>
2.10 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek	51
<i>2.11 A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái</i>	<i>55</i>
<i>2.12 Egészségnevelési program</i>	<i>59</i>
<i>2.13 Környezeti nevelési program</i>	<i>77</i>
<i>2.14 A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok</i>	<i>88</i>
AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	91
<i>3.1 Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak kötelező és választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, az előírt tananyag és a követelmények</i>	<i>92</i>
<i>3.2 Az iskola képzési rendje</i>	<i>111</i>
<i>3.3 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei</i>	<i>116</i>

<i>3. 4 A továbbhaladás, a magasabb évfolyamba lépés feltételei</i>	118
<i>3. 5. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése</i>	119
<i>3. 6 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése</i>	128
<i>3.7 Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátjai, szerepe az értékelésben</i>	135
<i>3. 8 Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai</i>	139
<i>3. 9 A tanulók fizikai állapotának mérése</i>	142
<i>3.10 A tankönyvek kiválasztásának elvei</i>	145
<i>3. 11 A Pedagógiai program végrehajtásához szükséges oktató-nevelő munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke</i>	146
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	170
<i>4. 1. A pedagógiai program érvényességi ideje</i>	170
<i>4. 2. A pedagógiai program módosítása</i>	170
<i>4. 3. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala</i>	171

Mellékletek:

1. sz. Alapító oklevél
2. sz. Az iskolaorvos véleménye
3. sz. Értékelő lapok alsó tagozatban
4. sz. Értékelő lapok idegen nyelv tanításához
5. sz. Értékelő lapok ÉKP-s tanulóknak
6. sz. A Témahét értékelő lapjai

B E V E Z E T Ő

A Dózsa György Általános Iskola harmincéves fennállása óta lát el alapfokú nevelési-oktatási feladatokat. Ez idő alatt az oktatáspolitikai rendszeresen megújuló követelményei, valamint a társadalmi kihívások alapján folyamatosan korszerűsítette pedagógiai programját, bővítette képzési kínálatát, élt a változások adta lehetőségekkel.

A 2006-ban bevezetett, majd 2009-ben újabb területekkel kibővített kompetencia alapú oktatás tette szükségessé pedagógiai programunk felülvizsgálatát és kiegészítését.

A kiegészítéseket **Verdana betűtípussal** jelöltük.

A felülvizsgált, módosított pedagógiai program két részből áll:

- * nevelési program
- * helyi tanterv

"Az iskola műhely, ahol az ember - a műveltség rendszeres és kritikus elsajátítása közben - emberré válik."

dr. Pápai Lajos

1.1 Iskolánkról - helyzetelemzés

Intézményünk 2010-ben ünnepi fennállásának 30. évfordulóját. Az elmúlt 3 évtized alatt sikerült a város intézményei között vezető szerepet kivívni magunknak. Ebben nagyon kemény, következetes pedagógiai munka és a hagyományok megőrzése mellett az állandó megújulásra való képesség segített bennünket.

Tanulóink egy részének (és egyre nagyobb részének) családi háttere sajnos a mai magyar társadalmi valóság összes negatívumával rendelkezik. Ezeket a hatásokat kell iskolánknak egy nagyon tudatos tevékenységgel kompenzálni. Az átlagosnál is nagyobb odafigyeléssel, törődéssel, türelemmel igyekszünk segíteni tanulóinknak a felzárkóztatását, a gyermekekben rejlő lehetőségek feltárását.

Ehhez fejleszteni kell a diákokban azokat a személyes képességeket, amelyek érzékennyé teszik őket mások szükségletei, problémái és vágyai iránt, amellyel nem valamely különleges csoport megszokott tagjaiként, hanem individuumokként értik meg az embereket; ez a képesség hozzáigazítja viselkedésüket mások viselkedéséhez úgy, hogy hatékonyan tudjanak együtt dolgozni. Emellett azonban szükség van azoknak a képességeknek a fejlesztésére is, amelyek eszközként szolgálhatnak a saját jólétük megteremtéséhez. Hiába tanulják meg ugyanis a társas kapcsolatok kezelését, ha nem alakulnak ki bennük az alapvető kompetenciák. Ha nem tudnak értelmezni bármilyen szöveget, legyen az egy használati utasítás vagy állásajánlat, vagy nem tudnak megoldani problémákat, hisz nem alakul ki bennük a problémamegoldó gondolkodás, ha nem tudják kiemelni a nagy mennyiségű információ áradatból a lényeget, ha nem tudják az informatikát a saját szolgálatukba állítani, akkor mit sem értünk el. Ezeket a kompetenciákat nekünk kell kifejlesztenünk tanulóinkban.

Ebben segít bennünket az immár 14 éve iskolánkban működő **Értékközvetítő és Képességfejlesztő Program**, az **idegen nyelvtanulás** kiemelt helyen való kezelése nyelvi tagozatainkon és a 4 évvel ezelőtt megkezdett, és felmenő rendszerben elterjesztett **kompetencia alapú oktatás**.

Nevelő-oktató munkánk

Pedagógiai alapelveink meghatározzák számunkra azokat a feladatokat, amelyek megvalósulása eredményezheti a pedagógiai céljaink megvalósulását.

Megfogalmazott céljaink központjában a tanulói kompetenciák fejlesztése áll. Ahhoz, hogy tanulóink szilárd műveltségi alapokkal rendelkezzenek, fejlett kommunikációs képességük legyen, tudjanak tanulni, ahhoz elsősorban érteniük kell az olvasott szöveget, és fejlett problémamegoldó képességgel kell rendelkezniük. Ennek érdekében kiemelt feladatként kezeljük tanulóink szövegértésének és matematikai logikájának fejlesztését, melyet nem csak az anyanyelvi és matematika órán tartunk fontosnak, hanem más műveltségterületek tantárgyain belül is.

A mai világban azonban már a verbális kommunikációt kiegészíti a digitális írásbeliség megléte. Tanulóink nagy része a számítógép világában „bennszülöttnek” tekinthető. Ezért feladatunk tanulóink digitális kompetenciájának fejlesztése. Ez alsó tagozaton már elindul, az ÉKP-ban kötelező tantárgyként jelenik meg az informatika, más osztályokban pedig szakkör keretében biztosítjuk ennek a képességterületnek a fejlesztését.

Az idegen nyelv magas szintű oktatását biztosítja az angol és német nyelvi tagozatunk. Tanulóink ezekben az osztályokban már 1. osztálytól ismerkednek ezeknek a nyelveknek az alapjaival. Gondot fordítunk arra is, hogy alsó tagozaton elsősorban a szóbeliségre helyezzük a hangsúlyt, a játékos nyelvtanulásra, a gyermekek korának megfelelő módszerek alkalmazására. Ezért figyelmet fordítunk arra, hogy alsó tagozaton elsősorban a tanítói diplomával és nyelvi szakkollégiummal rendelkező pedagógusaink tanítsanak.

Az esélyegyenlőség biztosítása minden iskolának feladata. Sajnos egyre több a sajátos nevelési igényű és magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő gyermekünk van. Az ő fejlesztésükbe utazó gyógypedagógus segít be. Iskolánk felvállalta az integrációt, mely Alapító okiratunkban is szerepel. Ennek következtében a fejlesztésre szoruló gyerekek száma egyre nagyobb lesz. Ez azonban szükségessé teszi számunkra a pedagógusok esetében újabb végzettség megszerzésének a szorgalmazását.

Fontosnak tartjuk intézményünkben a tehetséges gyermekek gondozását is, mert sok esetben a gyermeki viselkedésben tapasztalt devianciának oka nem az alacsonyabb képességek megléte, hanem inkább a tehetség nem megfelelő módon való kiaknázása.

Fontos feladatnak tekintjük a tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztését, melyet tanórán kívüli foglalkozásokon valósítunk meg. Az általunk használt kooperatív és drámapedagógiai módszerek is elősegítik ezeknek a képességeknek a kialakítását, hiszen ezáltal megtanítjuk tanulóinkat együtt dolgozni, és a gyengébb elfogadására, segítésére.

A reális önismeret és életszemlélet kialakítása érdekében az életpálya-építést fontosnak tartjuk. Matematika és magyar tantárgyakba beépítve fejlesztjük az osztályfőnöki tevékenység mellett.

A ma gyermekében ki kell alakítanunk a vállalkozási és kezdeményezőkézséget, hiszen a felnőtt lét sikeréhez tartozik e kompetenciának a megléte. E cél elérése érdekében a vállalkozási ismereteket tanítunk gyermekeinknek 5. osztálytól kezdve moduláris rendszerben.

Személyi feltételek

Intézményünk csak olyan szolgáltatások megvalósítására vállalkozik, amelyekhez rendelkezik a szükséges személyi feltételekkel.

Az iskola szakos ellátottsága 100 %-os. Valamennyi dolgozónk rendelkezik a munkaköre ellátásához szükséges végzettséggel.

Kiemelten kezeljük az **idegen nyelvek** oktatását, hiszen az alapító okiratban foglaltak szerint emelt szintű nyelvoktatásra vagyunk jogosultak. Tantestületünkben 9 fő tanítja a német és az angol nyelvet. Átképzéssel, másoddiploma megszerzésével, fiatal pályakezdők alkalmazásával biztosítottuk, biztosítjuk a nyelvoktatás zavartalan, színvonalas ellátását. Alsó tagozaton igyekszünk a nyelvi órákat tanítói diplomával is rendelkező kollégákkal teljesíteni.

Jó az ellátottság az **informatika szakos** pedagógusokból is, négy fő rendelkezik ebből a tárgyból főiskolai vagy egyetemi végzettséggel.

Tanítóink közül mindenkinek van valamilyen szakkollégiumi végzettsége, az ÉKP-s osztályokban tanítók rendelkeznek a programhoz nélkülözhetetlen NYIK tanfolyami képesítéssel. Az ÉKP-s osztályokba újonnan belépő kollégáknak minden esetben biztosítottuk a szükséges továbbképzésen való részvételt.

A kompetencia alapú oktatás bevezetésével a programban résztvevő kollégák komoly továbbképzéseken vettek és vesznek részt, ahol bővülnek módszertani ismereteik, a kompetenciaterületekhez kapcsolódó pedagógiai ismereteik és az infokommunikációs technikák tanórákba való beépítését is megismerik annak érdekében, hogy mindennapi munkájukban hatékonyan tudják használni, kihasználni az IKT adta lehetőségeket. Pedagógusainkat ösztönöztük a **mentorpedagógia** elvégzésére, így ma már 6 olyan kolléga van, aki mentori

teendőket is ellát, segítve ezzel azokat az intézményeket, akik most kapcsolódtak be a kompetencia alapú oktatásba.

Könyvtárosi teendőket német-könyvtár szakos pedagógusunk látja el kötelező óraszámában igazgatóhelyettesi munkaköre mellett.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat egy nevelő látja el órakedvezményel évek óta példaértékűen.

Két pedagógusunk rendelkezik **gyógy-, fejlesztő** pedagógiai diplomával, nyolcan szakvizsgával és jelen időszakban újabb nyolc kolléga tanul közoktatási vezetői szakon, négyen pedig egyetemi végzettséggel rendelkeznek. Tanáraink, tanítóink nagy része több diplomával is rendelkezik, melyeket mindennapi oktató-nevelő munkájukban felhasználnak. Fontosnak tartjuk a magasan kvalifikált munkaerőt az oktatásban, ezért buzdítjuk, ösztönözzük kollégáinkat a továbbtanulásra. Amennyiben van igény újabb végzettség megszerzésére, szívesen vállalkozunk pályázati források felkutatására és elnyerésére is a tanulmányok támogatása érdekében.

Tárgyi feltételek, fejlesztések

Iskolánkban a 29 tanulócsoportra jelenleg 15 alsós tanterem, 9 szaktanterem, 1 nyelvi labor, 1 természettudományi előadó, 1 számítástechnika terem, 1 technika-életvitel szaktanterem és 3 csoportbontásra alkalmas kisterem jut.

Sajnos a magas tanulólétszámnak is vannak hátrányai, amelyet mi inkább örömmel élünk meg. Sokszor küzdünk azzal a problémával, hogy nehezen tudjuk az órarendben megoldani minden osztály számára a tanterem biztosítását.

Épületünk viszonylag egyszerű elosztása lehetővé teszi a tagozatok elkülönítését. A felsősök számára egy szint, az alsósoknak 2 szint áll rendelkezésükre. Az azonos program szerint tanuló osztályok (ÉKP, kompetencia, hagyományos) egy épületszárnyban tanulnak, biztosítva ezáltal a pedagógusok közötti gyorsabb kommunikációt, kooperativitást.

A HEFOP 3.1.3/B pályázat segítségével nyelvi laborunkat teljesen átalakítottuk, a XXI. századnak megfelelő technikai felszereltséggel rendelkezik. Minden tanuló számára önálló számítógép áll rendelkezésre, a gépek nyelvi modult tartalmazó teremfelügyeleti rendszerrel rendelkeznek, a teremben van projektor és interaktív tábla is. Mindez lehetővé teszi a nyelvoktatáshoz a legkorszerűbb eszközök felhasználását. A terem berendezéséhez szükséges informatikai eszközöket pályázati forrásból finanszíroztuk, azonban a terem vezetékrendszerének és padjainak az átalakítását szintén saját megtakarításból oldottuk meg. Ma már 7 termünk van felszerelve a legmodernebb IKT eszközökkel,

így pedagógusainknak megadjuk a lehetőséget az IKT módszertanának beépítésére oktató-nevelő munkájukba.

Sajnos épületünk az elmúlt 30 évben elhasználódott. Nagy beruházásokat, saját forrásból nem tudunk finanszírozni, így állandóan kutatjuk azokat a lehetőségeket, melyek forrást biztosítanak egy korszerű intézmény kialakítására.

Az intézmény által kezdeményezett fejlesztésekben segítő partnerünk iskolánk alapítványa és szponzoraink is.

Pedagógusaink célja: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket nevelni.

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

Az élet első pillanatától kezdve tanulni kell, hogy megérdemelje az ember az életet.”

Rousseau

2. 1 Küldetésnyilatkozatunk

Gyermekeközpontú törekvéseink, a dózsás hagyományok ápolásának, a klasszikus emberi értékekre épülő, mégis modern, életközeli normákat közvetítő koncepciójának vezérfonala a humánus. Olyan fiatalokat szeretnénk nevelni, akik képesek lesznek a változó társadalmi viszonyokhoz alkalmazkodni, helytállni a globalizálódó világban. Célunk a megfelelő önismerettel rendelkező, értékeit ismerő és azokat érvényesíteni is tudó fiatalok nevelése, az ifjúság segítése sajátos problémáinak megoldásában. Arra törekszünk, hogy megteremtsük az élethosszig tartó tanulás alapjait, tanítványainkban felkeltsük ennek igényét, képessé tegyük tanítványainkat ismereteik önálló gazdagítására, az egyéni ismeretszerzésre, melynek érdekében korszerű tanulásszervezési módszereket alkalmazunk.

Céljaink elérésének aktív részesei a szülők, akikkel közös erkölcsi alapelveket vallva, elvárjuk, hogy legyenek partnerek gyermekeik nevelésében. Kiemelt szerepet szánunk az egyéni felelősségvállaláson, kötelességtudáson alapuló, céltudatos oktató-nevelő munkának. Munkánk akkor lehet igazán eredményes, ha a diákok, pedagógusok, szülők elfogadják iskolánk elveit, az alapértékeket, együttműködnek a konstruktív magatartási szokások kialakításában, s így az értékek és normák hosszútávon fennmaradnak.

2. 2 Pedagógiai alapelveink

Pedagógusközösségünk által fontosnak tartott általános alapelvek

- **Egységesség elve:** Az egységesség az egyik legalapvetőbb elvárás oktató-nevelő munkánk során. Arra törekszünk, hogy valamennyi tevékenységünket ugyanazok az elvek, célok határozzák meg, ezeket igyekeztünk kifejezésre juttatni az intézményi dokumentumainkban.
- **A komplexitás elve:** Annak állandó figyelembevétele, hogy a nevelés során biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásával kell számolnunk
- **Fokozatosság és a fejlettséghez való igazodás elve** - figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat, a tanuló testi és szellemi fejlettségét.
- **Bizalom elve:** A bizalom, a megértés, a tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.
- **Koncentráció elve:** Az egymáshoz tartózó ismeretek összekapcsolása és rendszerré egyesítése. Nem az ismeretek mennyisége a döntő, hanem az összefüggések és felismerések.
- **A tudás tartósságának elve:** A diákok az ismereteket tartósan őrizze meg, s azokat tudja alkalmazni.
- **Tudatosság és aktivitás elve:** A tudatos ismeretszerzés feltételezi az aktív öntevékeny részvételt, ehhez a pedagógusnak ismertetni kell a tanítás célját, értelmét, jelentőségét.
- **A külső hatások elve:** A pedagógusoknak támaszkodniuk kell mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be.
- **Egyenrangúság és bizalom elve:** A pedagógus segítő-tanácsadó szerepe domináljon a nevelés-oktatás folyamatában. Az irányító szerep a pedagógusé a megfelelő pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivizálásában, a közös tevékenységek megszervezésében, a tanulók személyisége és közösségeik fejlesztésében. Kapcsolatukat bizalom, megértés, tiszteletet kell, hogy kölcsönösen jellemezze.
- **Életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételének elve:** A tanuló értelmi, érzelmi, pszichikai, szociális fejlesztését saját fejlettségi szintjéhez kell igazítani.
- **A különböző közösségekhez tartozás és a külső hatások elve:** A nevelés, oktatás különböző hatásrendszereken át, a közösségekben (család, osztály- és egyéb gyermekközösségek, tágabb környezet, társadalom), a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembe vételével, a közösség aktív részvételével zajlik. Az iskolai közösségekben az irányító, kezdeményező szerep a pedagógusé, aki ebben a közegben segíti a tanulót önállóságának, öntevékenységének kibontakoztatásában, az iskolán kívüli esetleges ártó hatások korrigálásában.
- **Tapasztalatszerzés elve:** Lehetőség teremtése a nevelő-oktató munka folyamatában a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására, az ismeretek befogadásának új módszereivel. (tanuló-kísérletek, megfigyelések, kirándulások, erdei iskolák, valamennyi tanórán és iskolán kívüli tevékenység).
- **Motiváció és szemléletesség elve:** A tanulók érdeklődésének felkeltése és a tanulás iránti elköteleződés kialakítása. A befogadást, az elsajátítást előtérbe helyező tanulásszervezési és módszertani eljárások, új tanulási és tanítási technikák alkalmazása.

- **Következetesség elve:** Igényesség valamennyi tevékenységünkben, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben. A teljesítmények rendszeres ellenőrzése, mérése, értékelése.
- **Visszajelzés elve:** Folyamatos (szóbeli és írásbeli) visszajelzés, tájékoztatás a tanulói teljesítményekről.

Nevelési alapelvek

- **Demokráciára nevelés elve:** Az életkori sajátosságoknak megfelelően felkészíteni a tanulókat az aktív állampolgári életre, az alapvető emberi jogok megismertetésére. A demokráciára, aktív állampolgárságra felkészítő személyközi kompetenciák elsajátítását és gyakorlását az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosítja.
- **Európai, humanista értékrend elve:** Nyitottság a különböző kultúrák iránt, ismeretek szerzése az Európai Unió intézményrendszeréről, európai azonosságtudat erősítése. Magyarságukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megváltozott lehetőségekkel. Az idegen nyelvek tanulásával tudjanak kommunikálni az uniós és más országok állampolgáraival.
- **Magyarságtudat, hagyománytisztelet elve:** A magyar kultúra értékeinek megismertetése, megszerettetése, hagyománytisztelet megteremtése. (magyar nyelv, irodalom, zene, képzőművészet) Legyenek büszkéek azon értékeinkre, amelyek az európai és az egyetemes emberi kultúrát gazdagították. Kiemelkedő történelmi személyiségeink, európai és világhírű tudósaink, felfedezőink, sportolóink, művészeink legyenek példaképeik.
- **Szociális értékrend elve:** Szociális kompetenciák kialakítása, fejlesztése, a tolerancia, az empátia, a bizalom és egymás segítése. Társas kapcsolatokban az együttműködés, a kulturált kommunikáció, az egymásért érzett felelősség kialakítása. Erkölcsi, etikai normák ismerete és azok betartása.
- **Személyes motívumok elve:** Személyes kompetenciák kialakítása, megerősítése, fejlesztése. Helyes önismert, énkép meghatározása. Önmagával és másokkal szemben elvárt magatartásformák, viselkedési normák ismerete, betartása. Saját cselekedetek, valamint azok következményeinek helyes megítélése, értékelése.
- **Egészséges és kulturált életmód elve:** Testileg, lelkiileg egészséges, önmagával harmóniában élő személyiség tudatos kialakítása, az egészséges állapot fenntartása. A harmonikus élet értéként való tiszteltetésére nevelés.
- **Környezettudatosság elve:** Legyenek tisztában épített és természetes környezetük értékeivel, s azok megőrzésének fontosságával: az egyéni és közösségi felelősségen alapuló környezet-kímélő magatartás, gondolkodásmód, életvitel kialakítása. Ismerjék meg a megelőzés, a hulladékgyűjtés és újrahasznosítás folyamatait, valamint gyakorolják a szelektív hulladékgyűjtést.

Oktatási alapelvek

- **Az értelem fejlesztésének elve:** Logikus, ok feltáró gondolkodás, a tanulási motívum-rendszer kialakítása. Értő olvasás, szövegfeldolgozás, fogalmazási képességek, a tanulási képesség fejlesztése.
- **Az egyéni igényekhez igazodó fejlesztés elve:** differenciált képességfejlesztés, különféle tanulásszervezési technikák és módszerek alkalmazása.
- **Koncentráció elve:** Tantárgycsoportok, tananyagtartalmak között összefüggések keresése, feltárása, megértése.
- **Önálló ismeretszerzés elve:** A tanórán kívüli, önállóan szerzett ismeretek bevonásának képessége.
- **Az önművelés, önmegvalósítás igényének elve:** A megismerési, felfedezési vágy felkeltése. Eljárások az ismeretek önálló hozzájutásához.
- **Az élethosszig tartó tanulás elve:** az oktatásnak az a feladata, hogy a gyermekkortól kezdve egész életen át segítsen mindenkit abban, hogy dinamikus ismereteket szerezhessen a világról, a többi emberről és saját magáról.
- **A kompetencia alapú oktatás elve:** A készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük.
- **Az idegen nyelvek fontosságának elve:** Az idegen nyelvek oktatásával segítünk a gyerekeknek a világban eligazodni, mivel Európát a nyelvi sokféleség jellemzi. Az idegen nyelv európai kulturális örökség meghatározó eleme, a politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális és tudományos élet fontos tényezője.

2.3 Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi-erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában úgy tudják egyéni boldogságukat, boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Nevelő-oktató munkánk alapvető céljai összhangban állnak a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciák fejlesztésével, melyek a következők:

- * Anyanyelvi kommunikáció
- * Idegen nyelvi kommunikáció
- * Matematikai kompetencia
- * Természettudományos kompetencia
- * Digitális kompetencia
- * A hatékony, önálló tanulás
- * Szociális és állampolgári kompetencia
- * Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- * Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Céljaink:

- * Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.
- * Nevelő – oktató munkánk alapvető célja a demokrácia értékeinek, a nemzeti értékeknek, az európai humanista értékrendnek megismertetése és elfogadtatása tanulóinkkal.
- * Megismerjük, értékeljük, továbbfejlesztjük minden tanulónkban személyiségének értékeit.
- * Kialakítjuk tanulóinkban az elemi erkölcsi és magatartási normákat, javítjuk viselkedéskultúrájukat.
- * Gyermekeinket - elsősorban személyes példamutatással - a toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására neveljük.
- * Az oktató-nevelő munka hatékonnyá tételével a tanulók képességeit a lehető legjobban ki- és továbbfejlesztjük. Valamennyi gyermekre tekintünk: a gyengékre,

közepeseknek, jóknak, kiválóaknak a fejlődést egyaránt biztosítanunk kell egyénre szabott fejlesztéssel, differenciálással.

- * A gyermekek részére nem csak tárgyi tudást kell adnunk, és ismereteket közvetíteni. Ki kell alakítani tanulóinkban az értő olvasás képességét, a lényegkiemelést, képessé kell tenni őket a problémák megértésére, a helyes megoldás megkeresésére.
- * Célunk az esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók számára a felzárkózásban, a tudás megszerzésében, a kulcskompetenciák kialakításában.
- * Célunk, az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges alapkompentenciák megalapozása tanulóinkban
- * Célunk a tanulóink szociális, környezeti és életviteli kompetenciájának fejlesztése, mely magában foglalja az
 - o együttműködési készség,
 - o konfliktuskezelési készség,
 - o szervezőkészség,
 - o szabályok alkotásának és elfogadásának képessége, szabálykövetés.
 - o problémamegoldó gondolkodás,
 - o a véleményalkotás képessége, vitakészségkialakulását.
- * A digitális kompetenciafejlesztés során azokat a képességeket kell kialakítanunk tanulóinkban, mely alkalmassá teszi őket az információs társadalom technológiájának magabiztos és kritikus használatára a munkában, szabadidőben és a kommunikációban.
- * Célunk, hogy tanulóinkat hozzájuttassuk olyan ismeretekhez, amelyek a saját életük, s később családjuk sikeres menedzseléséhez is szükséges; merjenek vállalkozni, ismerjék meg a kockázatvállalás lehetőségét, a csapatmunkát, az önálló és a közös döntések meghozatalát és az azzal járó felelősséget, a siker örömét.
- * Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink tanulják meg felmérni lehetőségeiket, adottságaikat, képességeiket és ezáltal tudják megtervezni saját életpályájukat.
- * Célunk, hogy legalább egy idegen nyelven tanuljanak meg alapszinten kommunikálni, ismerjék meg az adott ország történelmét, szokásait, kultúráját.
- * Célunk, hogy alakuljanak ki tanulóinkban azok a képességek, melyek lehetővé teszik számukra a megtanult ismeretek egységes rendszerben való alkalmazását.
- * Az eltérő ütemű érés miatt és a különböző szociális-kulturális háttér miatt egymás elfogadására, megértésére, a gyengébbek segítésére, együttműködésre nevelünk.
- * Célunk kialakítani a gyermekekben az igényt az egészséges életmód iránt, megelőzve azt, hogy a káros szenvedélyek rabjaivá váljanak.

- * Célunk olyan színvonalon és mértékben biztosítani a tárgyi és személyi feltételeket, hogy gyermek és szülő egyaránt érezze: minden esélye megvan a gyermeknek az értelmi és érzelmi fejlődésre.
- * Olyan együttműködést kell kialakítanunk a családokkal, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink és érdekeink.

Feladataink

Az 1-4. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk feladatai

A pedagógiai munka középpontjában a **személyre szóló fejlesztés** áll.

- * A tanulás, önművelés igényének erősítése az olvasás örömeinek kialakításával, könyvtár, bábszínház látogatásával.
- * Minták adása az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- * A tanulási szokások megalapozása, a tanulás tanítása. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában az elemi ismeretek közvetítése, a túlterhelés elkerülése.
- * Munkálkodás a hátrányok csökkentése érdekében, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből, mozgáskorlátozottságából fakad.
- * Az emlékezés, megértés, ítélőképesség, motiváltság fejlesztése, a hibás nyelvi beidegződések javításának segítése.
- * Kitartó, rendszeres munkavégzésre nevelés.
- * Folyamatos értékelés a pozitívumok hangsúlyozásával.
- * A kisiskolások fokozott mozgási igényének kielégítése játékos, mozgásos feladatokkal.
- * A környezetből, természetből megismerhető értékek tudatosítása.
- * Az egészség megőrzését segítő szokások erősítése.
- * Az alapvető közlekedési szabályok megismertetése, a helyes közlekedési magatartás kialakítása.
- * A testi épségük iránti felelősség kiépítése.
- * Az életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységszervezés, módszerválasztás
- * A gyermeki személyiség ismeretére alapozott egyéni fejlesztés, a képességek egyéni kibontakoztatása

Az 5 - 8. évfolyamon folyó nevelő-oktató munkánk feladatai

A pedagógiai munka középpontjában a tanulóink **élethosszig tartó tanulásra** való felkészítése áll. Ennek érdekében az alábbi feladatokat fogalmaztuk meg céljaink elérése érdekében:

- * A tanulók bevonása saját tanulási folyamataikba
- * Változatos oktatásszervezési – és munkaforma alkalmazása (projekt, témahét, kutató munka) a tanulók aktivitásának biztosítása érdekében
- * Érzékszervi tapasztalásra építő ismeretszerzés, készségfejlesztés – tevékenységközpontú pedagógia gyakorlati alkalmazása
- * Fejlesztő értékelés alkalmazása a tanulási motiváció kialakítása, fenntartása érdekében
- * Az ön - és csoportértékelés gyakorlati alkalmazása, szerepének növelése a tanulók értékelésében
- * A kialakult helyes tanulási szokások megtartása, erősítése.
- * A nem szakrendszerű oktatás bevezetésével az alapozó szakasz meghosszabbítása 5-6. évfolyamon, amelynek során a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt.
- * Az aktív tanulási tevékenységek, azaz a kooperatív tanulási technikák közben fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját.
- * A megfelelő beszédkultúra, az anyanyelv alapos megismertetése.
- * Tanulóink szövegértési-szövegalkotási képességének fejlesztése minden tanórán annak érdekében, hogy az egyes tantárgyak ismeretanyagának megértése, feldolgozása könnyebb legyen számukra.
- * A nyelvtanulási kedv felébresztése, használni képes nyelvtudási szint elérése. Az idegen nyelvi készségek kialakítását évről-évre elősegíti a 10 napos diákcsera, mely során a tanulók ellenőrizhetik ismereteiket, a gyakorlatban használják német tudásukat, megismerhetik a német családok életét, betekintést nyerhetnek egy másik kultúrába és pár napig kipróbálhatják a német iskolarendszer működését.
- * A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése minden tantárgy keretén belül keresztantreivi modulok beillesztésével annak érdekében, hogy tanulóink az élet minden területén felmerülő problémák megoldására találjanak kiutat .
- * Olyan ismeretek, képességek, készségek kialakítása, amelyek a modern technika és gazdaság eredményeinek ésszerű felhasználását segítik.
- * Fontos a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztése, mely a természetnek, az IKT szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes

és a társadalmi életben. Ez magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat: szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás, internet által kínált lehetőségek, az elektronikus média által történő kommunikációt.

- * Az információszerzési, -feldolgozási és -átadási technikák megismertetése, az oktatás helyett a tanulásra helyezve a hangsúlyt.
- * A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, eltérő képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyermekeket együtt nevelve kell biztosítani a test s a lélek harmonikus fejlesztését, elősegíti a szocializáció folyamatait, kialakítva és továbbépítve tanulóink elemi műveltségbeli alapjait, megalapozva és fejlesztve tanulási stratégiáit.
- * A vállalkozási kompetencia kialakítása érdekében a vállalkozási ismeretek tantárgy ismeretanyagát sok-sok példával és játékos szituációkkal kell közelebb hoznunk tanulóinkhoz.
- * A tanulási tevékenységek közben a tanulói önismeret, együttműködési készség, akarat, segítőkészség, empátia fejlesztése.
- * A tanulási megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség különböző helyzetekben való gyakorlati igazolása.
- * A közösség demokratikus működésének és szabályainak tudatosítása.
- * A környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükséges képességek, készségek fejlesztése.
- * Az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmának tisztázása.
- * A nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosítása, ápolása, ezek közvetítése a diákcseré során a német család, csoport és iskola felé.

Sikerkritériumok

Nevelő - oktató munkánkat akkor tekintjük sikeresnek, ha tanítványaink legkésőbb a 8. osztály végére:

- * Minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- * Rendelkeznek olyan bővíthető ismeretekkel készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek.
- * Ismeretanyagban, készségekben, képességekben olyan szintre jutnak, hogy 80 %-uk gimnáziumban és szakközépiskolában tanul tovább.

Mindezek megvalósulását támasztják alá a kompetenciamérésen elért eredményeink és a továbbtanulási mutatók, melyek értékelésének rendjét **IMIP**-ünk tartalmazza

- * Motiváltak a további tanulásra, ismeretszerzésre.
- * Ismerik a kulturált viselkedéshez, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat, határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távoli jövőjüket és sorsukat illetően.
- * Tudnak hatékonyan kommunikálni, fejlett vitakultúrával rendelkeznek.
- * Választásuktól függően angol vagy német nyelven eredményesen tudnak társalogni.
- * El tudnak igazodni az információk áradatában, összefüggéseket tudnak meglátni, és fel tudják használni azokat.
- * A mindennapi életben használható gyakorlati tudásra tettek szert.
- * Nyitottak, megértők lesznek a különböző szokások, életmódok, kultúrák iránt.
- * A közösség aktív és alkotó tagjaivá válnak.
- * Reálisan ítélik meg magukat, tisztában vannak értékes tulajdonságaikkal.
- * Az egészséget értéknek tekintik, és törekednek az egészséges életvitel kialakítására.
- * A felelősség jellemzi társas kapcsolataikat.
- * Fontos számukra környezetük állapota, védik a természetet.
- * A "hétköznapi esztétikumára" érzékenyek lesznek, a természet, a mesterséges környezet, az alkotó tevékenység és a nyelvhasználat vonatkozásában egyaránt.
- * Erősödik bennük az Európához való tartozás tudata, hazánk szerepe a közösségben.

2.4 Céljaink megvalósulását elősegítő eljárások, eszközök

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési célokkal adekvát tanítási folyamat, tevékenység. A Nemzeti alaptanterv azt a felfogást képviseli, hogy a tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

Az a pedagógus, aki jól ismeri tanítványai motivációit, képességeit, érdeklődéseit és tanulási szokásait, eredményesen tudja megoldani a tanulásszervezéssel kapcsolatos feladatait.

A tanulásszervezés optimális megoldásához persze nem elég a képzett pedagógus, szükség van a pedagógiai infrastruktúra széles választékára: könyvekre, nyomtatott tananyagokra, kísérleti felszerelésekre, informatikai programokra, programcsomagokra és más eszközökre.

A kulcskompetenciák fejlesztése érdekében az iskola pedagógusai által alkalmazott **munkaformák és módszerek:**

Módszertani elemek:

- * óvoda-iskola átmenet
- * hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás.
- * rehabilitációs és rehabilitációs tevékenység
- * az inkluzív nevelés
- * attitűdváltást segítő programok pedagógusoknak
- * multikulturális tartalmak
- * tanórai differenciálás (heterogén csoport.)
- * kooperatív tanulás
- * a drámapedagógia eszközei
- * tevékenységközpontú pedagógiák eszközei
- * projektmunka (egyéni és csoportos)
- * prezentációs technikák
- * tanulói értékelési formák gazdagítása
- * módszerek a korai iskolaelhagyás megelőzésére.

A tanulásszervezés módszerei:

Alapmódszerek:

tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés

munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- * páros munka
- * csoportmunka
- * játék
- * szerepjáték (drámapedagógia)
- * vita
- * kutató-felfedező módszer
- * kooperatív módszerek
- * projekt módszer.

A tanulásszervezés alapelvei:

- * differenciálás

- egyéni különbségek figyelembevétele
 - tanítási tartalom, tanítási idő rugalmas kezelése.
- * szociális készségek fejlettsége-szociális kompetencia
 - divergens gondolkodás, problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek (metakommunikáció), önismeret, önkifejezés, társismeret.
- * motiváló módszerek alkalmazása – kooperatív-, projekt módszer, drámapedagógia, témahét szervezése
- * tantárgyi integrációt elősegítő módszerek: tantárgytömbösítés, projektek, témahetek szervezése
- * digitális kompetencia fejlesztés elősegítése:
 - kooperatív tanulás
 - prezentáció
 - egyéni és páros munka
 - projektmunkák heterogén csoportokban
 - dramatikus módszerek és technikák alkalmazása
 - önellenőrzés

A digitális kompetencia fejlesztését és az egyenlő hozzáférést segíti elő a tanulói laptop program, melyhez szükséges eszközöket Class Mate PC-ket a HEFOP 3.1.3/B program keretén belül szereztük be. A módszertani segítséghez a TÁMOP 3.1.4 programban megvásárolt Jó gyakorlat segített hozzá.

2.5 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai célok, feladatok

Ha leegyszerűsítve szemléljük a nevelési folyamatot, akkor az nem más, mint a gyermek egyéni képességeinek, tulajdonságainak, egész személyiségének fejlesztése.

A személyiségfejlesztésben az iskolai oktató-nevelő munkának, a pedagógusnak óriási szerep jut.

A kívánt személyiség, a pozitív jellemvonások megvalósulása függvénye a *fejlesztendő "alanyoknak"* mint autonóm személyiségeknek.

Minden gyermek, tanuló más és más, külön és önálló személyiség.

Iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata, hogy az iskolai tevékenységek (tanórai és tanórán kívüli) megszervezésével a lehető legszélesebb körben fejlessze a tanulók személyiségét.

Személyiségfejlesztésünk célja

Célunk, hogy tanulóink

- * különböző szintű adottságaikkal,
- * eltérő mértékű fejlődésükkel,
- * az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- * az egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- * szervezett ismeretközvetítéssel,
- * spontán tapasztalataikkal összhangban

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A személyiségfejlesztés tartalma

A különböző ismeretek elsajátíttatása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, egészséges és kultúrált életmód iránti cselekvési motívumainak, képességeinek kialakítására, fejlesztésére. Képzésünk tartalma *az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó, a kultúra* alapvető eredményeit foglalja magában a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel.

A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók

- * műveltségét
- * világszemléletük, világképük formálódását
- * társas kapcsolatát
- * eligazodásukat saját testükön, lelki világukban
- * tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A személyiségfejlesztés szinterei, eszköztárája

A fenti célok megvalósítása érdekében olyan feladatok kapnak nagy hangsúlyt, melyek

- * teret adnak a színes,
sokoldalú
 - iskolai életnek
 - tanulásnak
 - játéknak
 - munkának
- * fejlesztik a
 - tanulók önismeretét
 - együttműködési készségüket
 - edzik akaratukat
- * hozzájárulnak
 - életmódjuk
 - motívumaik
 - szokásaik
 - az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához

mindannak érdekében, hogy tanítványaink kiegyensúlyozott személyiségként megállják helyüket a magánéletben, a társadalomban.

A kifejlesztendő pozitív személyiség képe, avagy:

Milyennek szeretnénk látni dózsás tanulóinkat?

Pozitív személyiségjegyekkel rendelkező, az élet kihívásainak eleget tenni tudó, a kor követelményeinek megfelelő tudással felvértezett, kreatív, érzelmileg kiegyensúlyozott, boldog emberekké szeretnénk nevelni gyermekeinket.

Annak érdekében, hogy ezen ideális személyiségtípust megvalósítsuk - vagy legalább megközelítsük - iskolánk széleskörű tevékenységi rendszert és szerteágazó szervezeti formákat kínál.

Kifejlesztendő személyiségjegyek	Eszközeink, a fejlesztés színtere
Erkölcsei normákat tisztelő és azokat meggyőződésből betartó egyénekké váljanak, mivel az erkölcsi nevelés végeredményben magatartás-formák, azaz a társadalmi elvárásoknak megfelelő erkölcsi követelmények felismerése, saját követelményekké alakítása. El kell tehát érünk, hogy kialakítsuk a <i>tetteiért erkölcsi felelősséget vállalni tudó és akaró személyiséget</i>.	Az osztályfőnöki órák tematikájában szereplő, az Egészségnevelési Intézet előadói által szervezett foglalkozásokon feldolgozott "Emberismeret - önismeret" c. témakör, a magatartási normákat túllépő kihágások <i>közös értékelése</i>, erkölcsi megítélése, melyben döntő szerep hárul az osztályfőnökre.
Értelmi képességeiknek olyan színvonalúra történő "fejlesztése, melyeknek birtokában képesek legyenek az <i>önálló ismeretszerzésre</i>, a közvetített ismeretek <i>elsajátítására</i>. Ki kell fejleszteni tanulóinkban a világ megismerésére való <i>törekvés igényét</i>, a felfedezés örömeinek érzetét.	Kiemelt színtér a tanítási óra, melynek megszervezésében kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók <i>motiválását</i>, az aktivitásukat biztosító differenciálást: * egyrészt a hagyományos létszámú osztálykereten belül zajló tanítási órán, • valamint a plussz finanszírozási keretből fedezhető csoportbontásokkal (pl. idegen nyelvi órák, ÉKP-s foglalkozások csoportbontásai). Minden esetben előtérbe helyezzük a tanulók "tevékenykedtetését", vagyis állandó aktivitást biztosító deduktív (felfedezve, konkrét példából való kiindulással történő), e korosztálynak leginkább megfelelő tanítási módszert.

Legyenek képesek **közösségi és társas kapcsolatokra**, toleráns, megfelelő *empatikus készséggel* rendelkező egyénekké igyekszünk őket formálni. Megismertetjük velük az emberi együttélés szabályait, megpróbáljuk kialakítani a megfelelő *együttműködési készséget*, az egymással szemben tanúsított *kultúrált magatartást, kommunikációt*.

Sokoldalúan biztosítjuk a tanulók értelmi képességeinek, megszerzett ismereteinek tanórákon kívüli alkalmazását. (Pl. a Dózsa-hét keretében rendszeresen megrendezésre kerülő komplex vetélkedőn, az idegen nyelvek barátaira váró "Ki tud többet...?" /Angliáról, Németországról, stb./ városi szintű megmérettetésen, a városi és megyei szintű tanulmányi versenyeken, könyvtárhasználati vetélkedőn, levelező tesztversenyen, a Goethe Intézet pályázatain, stb. való részvétel.

- * A közösséghez, egymáshoz tartozás érzését sugallja az iskola gyerekek által írt és előszeretettel énekelt *Dózsa-indulója*.
- * az *osztályfőnöki órák* keretében megszervezett "*Közösségformálás és szocializáció*" témájú, szituációs játékokkal életközeli tett járulékos foglalkozások,
- * tanítási órákon alkalmazott kooperatív csoportmunka fejleszti társas kapcsolataikat
- * szabadidős tevékenységek alatt szervezett játékos foglalkozások, amelyek a szociális, életviteli és környezeti kompetenciájukat fejlesztik
- * gazdag *szabadidős* programkínálat: közös, egész iskolát megmozgató rendezvények,
- * *testvérkapcsolat* felépítése és ápolása németországi diákokkal, mely kiváló lehetőség a világ nagy közössége felé való nyitásra és egyben új élethelyzetben való alkalmazkodásra, kapcsolatteremtésre aló kihívás, melynek tapasztaltan óriási személyiségformáló ereje van,
- * *táborozásaink* is megfelelő lehetőséget kínálnak a közösségi és társas kapcsolatok normáinak gyakorlására (sítáborok, nyelvi táborok, üdülőtáborok, erdei iskolák, stb.).

Érzelmileg, emocionálisan kötődni tudó, **kiegyensúlyozott,** **egészséges pszichikumú** ifjúság képes csak az élet kihívásainak teljesítésére. E személyiségvonás kialakításának a gyermek- és pubertáskorban kell megtörténnie. A szülői házon kívül ebben is nagy szerep hárul az iskolára, mint a gyermekek második otthonára. A pedagógusoknak egész énjükkel, lényükkel, következetességükkel a szeretetet és a megbecsülést kell sugározniuk diákjaik felé, s ezáltal válnak a gyerekek gazdag érzélemvilágú felnőttekké. A direkt ráhatások mellett e téren óriási szerep jut a metakommunikatív tevékenységnek.

Megfelelő "**akarati**" neveléssel el kell érniük, hogy *belső igénnyé, szándékká váljon a kitűzött cél elérése*, melyért való küzdelem megacélozza a gyerekek kitartását, szorgalmassá, céltudatossá teszi őket, megfelelő munkafegyelmet kezdeményez.

Rendelkezzenek a tanulók pozitív értelmű **nemzeti öntudattal**, melynek kialakulását eredményezi a szülőhely, a haza múltjának és jelenének megismertetése, a hagyományok, a *nemzeti kultúra megismertetése*, emlékeink tisztelete, megbecsültetése. Hazájához csak az fog szeretettel viszonyulni, aki ismeri földrajzát, történelmét, nyelvét, kultúráját.

Gazdag érzélemvilágot közvetít a tanulóknak az *anyák napi, nőnapi* (fiúk virágcsokrai a lányoknak), *Valentin napi köszöntés*; a *karácsonynak*, a szeretet ünnepének közös átélése, iskolaszintű projekt keretében történő adventi készülődés, amely ráhangolja őket a közelgő ünnepre, a projekt zárásaként előadott színvonalas, dramatizált műsor ahol az iskolai gyermekközösség együtt ünnepel, erősítve ezzel is az összetartozást érzését.

Ennek színtere elsősorban a **tanítási órákon** zajló ismeret-elsajátítás, valamint a **sport**, melynek gyakorlására iskolánkban számos lehetőség kínálkozik: lányoknak aerobics, fiúknak-lányoknak kézilabda, fiúknak röplabda, stb. Az edzésekre járó tanulóink a tanulmányi munka terén is kitartóak, nemcsak a sport terén érnek el kiváló eredményeket, hanem tanulmányi eredményeik is képességeiknek megfelelőek.

Országunk legszebb tájaira az **iskolai- és osztálykirándulások**, táborozások alkalmával kalauzoljuk el a tanulókat. A haza iránti szeretet érzéséhez a *szűkebb környezet iránti kötődésen* keresztül vezet az út. Ennek kialakulását szolgálja évenként a névadónkhoz, Dózsa Györgyhoz fűződő iskolai témahét megrendezése, melynek ünnepélyes nyitása, a szobor-koszorúzás, a pozitív nemzeti hősre való emlékezés szintén erősíti a nemzettudatot.

*A személyiségfejlesztés végső célja, hogy a gyerekek a jövő **hasznos állampolgár**ává váljanak*

Olyan gyerekeket szeretnénk nevelni, akik ismerik jogaikat és kötelességeiket, érdeklődnek a társadalmi jelenségek és problémák iránt, tevékenyen részt vesznek a közösség életének alakításában, az iskolai közéletben.

Legmegfelelőbb színtere e cél elérésének

- egyrészt a **tanítási órák** keretén belül az **Állampolgári ismeretek** tantárgy

- másrészt az *iskolai diákönkormányzat* (DÖK), melynek szárnyai alatt megtehetik gyermekeink az első lépéseket a *demokrácia* útján. (A Házirend, a tanulói jogok és kötelességek "törvényeinek" megalkotása, ill. befolyásolása, az évenkénti iskolai közösségi rendezvényekre tett javaslatok, stb.)

- diákközgyűlés

Különböző változatos munkaformák, eszközök alkalmazásával segítjük elő (homogén, heterogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny, témahét, projektek, moduláris oktatás)

a/ a tanuláshoz szükséges motivációt, az érdeklődés fenntartását, önálló ismeretszerzést

b/ folyamatos önképzést, nyitottságot, rugalmasság kialakítását, élethosszig tartó tanulás megalapozását

c/ informatikai kultúra fejlesztését

A fentiekből jól látható, hogy iskolánk széles teret biztosít tanulói számára annak érdekében, hogy személyiségük a lehető legteljesebben kibontakozzon, pozitív irányba fejlődjenek.

2. 6 Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség az autonóm egyének szerveződése. Mivel a közösség egyénekből áll, az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget.

A közösségfejlesztés célja

Olyan társadalmi légkör teremtése, amelyben az emberek (tanulók) szabadon élhetnek az életre, a szabadságra és a boldogság keresésére való jogukkal. E cél elérésében mindenkinek szüksége van a megértésre, arra a tudatra, hogy mások elismerik és tiszteletben tartják személyiségét, valamint olyan irányításra, amely kibontakoztatja célja eléréséhez szükséges, addig lappangó képességeit.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- * tanórák
- * tanórán kívüli foglalkozások
- * diákönkormányzati munka
- * szabadidős tevékenységek
- * diákcsere program

Az egyes területek feladatai, céljai mások, de valamennyi tevékenyen hozzájárul:

- * a tanulók közösségi magatartásának kialakításához
- * véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez
- * a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend)
- * a másság elfogadásához
- * az együttérző magatartás kialakulásához
- * a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok

Az egyes osztályokban olyan közösség formálása, mely

- * képes és hajlandó a közös cél érdekében a közös értékrend elfogadására
- * az iskola szervezett keretein (tanórák) belül ennek megfelelően viselkedik, tevékenykedik

Ennek érdekében törekednünk kell az alábbi feladatok megvalósítására:

1. a tanulás támogatása

- a/ kölcsönös segítségnyújtással (tanulópárok szervezése)
- b/ közösségi ellenőrzéssel (fegyelmi napló és órai magatartás folyamatos vezetése)
- c/ tanulmányi- és munkaerkölcs erősítéssel (osztály- és iskolai szintű dicsőségtábla elkészítése fényképpel vagy név kiírásával)
- d/ kooperatív csoportmunkával heterogén és homogén csoportokban
- e/ drámapedagógia módszereinek alkalmazása

2. a tanulók kezdeményezésének segítése

- a/ az évi munkaterv elkészítéséhez a tanulói igényfelméréssel jussunk el, javaslataikat vegyük figyelembe
- b/ nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangoltan tevékenykedjenek, az elvégzett munkát értékelni is tudják

3. a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése

- a/ példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával (önként vállalt iskolai szintű feladat teljesítése)
- b/ bírálat, önbírálat segítségével (felelősök munkájának értékelésével)

4. a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése önálló kezdeményezésű, de szervezett irányítású programokkal (vetélkedők, játékok, kirándulások, film és múzeumlátogatások)

5. olyan nevelő kollektíva kialakítása (megtartása), amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezeti és tevékenységüket koordinálni tudja (évfolyamok évközi közös programjai, ünnepélyek közös vállalásai, portai ügyelet)

6. Különböző változatos munkaformák, eszközök (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny, témahét, projektek, moduláris oktatás)

- a/ az együvé tartozás, az egymásért való felelősségérzet erősítése (Dózsa-hét programjain, iskolai és osztálybajnokságokon való részvétel, városi versenyeken való helytállás)
- b/ a saját és iskolatársai sikereinek, eredményeinek őszintén örülni tudó, büszke érzés fejlesztése (versenyek méltó értékelése, tanulók jutalmazása)

7. Az iskola értékeinek megóvása

Hozzájárulás az iskola dekorálásához saját készítésű munkával (pl. háztartástan órán készített munkadarabok kiállítása, tantermek, folyosók, aula, központi faliújság díszítése).

A munka kézzelfogható eredménye, a saját maguk által készített termékek értékelése. A különböző munkafolyamatok elosztása, az egymás mellett és egymásért dolgozni tudás és akarás kialakítása. A másik munkájának, erőfeszítésének értékelése.

A tanórához kapcsolódó nevelési feladatok, szokások, viselkedési normák, általános emberi magatartási formák kialakítása, azok tanórán kívüli hasznosításának elérése (pl. kulturált étkezés, terítés, az ünnepek jelentősége).

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

1. Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére (ügyeletesi teendők, kirándulások).
2. Átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését (gyermeknap programok, iskolai házi bajnokságok, túrák, közös iskolai táborok).
3. Ismertesse meg a tanulókkal a társas együttlét alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek (táborok, kirándulások).
4. A sokoldalú és változatos foglalkozások (sport, képzőművészet, színház, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez (szakkörök, sportfoglalkozások, csapatversenyek, osztálybajnokságok, iskolai hagyományos versenyek) a közösség formálásához (Dózsa-heti versenyek, hagyományos iskolai és osztálytáborok, színházlátogatás).

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

1. A kialakított, már meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkák, közösségépítő tevékenységek fejlesztése (ünnepélyek, Dózsa-hét, karácsonyfa díszítés, komplex városi vetélkedő, városi nyelvi versenyek, színház- és operalátogatás).
2. A régi hagyományok mellett újabbak teremtése (bajnokok ligája foci, kosárlabda és tollaslabda verseny, "egy nap a szabadban", elsősök avatása, egészség hét)
3. Olyan tevékenységek szervezése, melyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel fejlődik és erősödik maga a közösség (kiállítás, faliújság szerkesztése, kulturális seregszemlék)
4. A közösség iránti felelősségtudat kialakítása, fejlesztése (hulladékgyűjtés, farsang, tantermek védelme és használata, eszközök, szerek használata)
5. A közösség érdekeit szolgáló cselekvésre készítető tevékenységek szervezése (Dózsa-hét, "egy nap az iskoláért", tanár-szülő bál, hagyományos tanulmányi és sportversenyek, disco).
6. Olyan közösség kialakítása és fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait (Dózsa-induló, jelvény, alapítvány).

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

1. Jó kapcsolat kiépítése a gyermekek között, szüleikkel és a tevékenységet segítő külső szakemberekkel (előadások, élménybeszámolók, túrák, osztálykirándulások, tanár-szülő bál, "egy nap az iskoláért").
2. Olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket (osztály, iskolai kirándulásokról leírás, fotóalbum, video, kiállítás készítése, az iskola falán való elhelyezése).
3. A csoporton belüli kapcsolatok erősítése (osztályok közötti versenyeknél a csapatokon belüli viszony javításával).

4. A csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, önfegyelem fejlesztése (siker - kudarc elviselése a programok során).
5. Olyan erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során felfedezhetik önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés és türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést ("káros szenvedélyeink" /drog, cigaretta, ital/, "szerelem, szex" /az életkori sajátosságok figyelembevételével a helyes eligazodás segítése/).

A fentiekben felsorolt szabadidős tevékenységeket – amelyek nem kapcsolódnak a mindenki számára előírt tananyag megismeréséhez, feldolgozásához - az iskola a diákönkormányzattal és a szülői szervezettel egyetértésben úgy szervezi, hogy azok nem az iskola költségvetését terhelik, a költségeket a szülők finanszírozzák.

Az iskolai hagyományok rendszere

A valahova tartozás tudatát, a közösségi eszmék és értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében. Iskolánk tudatosan ápolja, őrzi és folyamatosan bővíti hagyományait. A rendszeresen ismétlődő események, a tudatosan kialakított szokások és jelképek erősítik az iskolához való tartozást. Hagyományteremtő és hagyományápoló munkánk során tudatosan támaszkodunk a nevelőtestület és a tanulóközösség véleményére, javaslataira, valamint figyelembe vesszük az iskolahasználói elképzeléseket is.

C é l u n k

a Dózsa György Általános Iskola eddigi hagyományrendszerének működtetése, az egyéni arculat további alakítása, formálása.

Szervezeti hagyományok

Iskolánk pedagógiai tevékenységének szerves részét képezik a nevelőtestület, a tanulóközösség és a szülői közösség által létrehozott szervezetek.

A tanulóközösségek szervezete

A diákönkormányzatok (1-4., 5-8. évfolyamokon)

Élén a **diákönkormányzatot patronáló tanár** és a diákvezető áll. Tagja az iskola valamennyi tanulója. Irányító szerve a diákönkormányzat, mely az osztályok,

tanulócsoportok diákképviselőiből szerveződik. Fóruma a **diákközgyűlés**, amelyet iskolaévenként egyszer hívnak össze. (Szervezeti felépítése és működése: SZMSZ)

Az iskola külső kapcsolatai

Az oktató-nevelő munkánkat sokoldalúan támogatják és fejlesztik azok a közművelődési és közoktatási intézmények, amelyekkel hosszabb-rövidebb ideje kapcsolatban áll iskolánk.

1. A tanulók beiskolázását és továbbtanulását segítő kapcsolatok

- * Dunaújváros óvodái, alap- és középfokú oktatási intézményei
- * Pályaválasztási Tanácsadó
- * Nevelési Tanácsadó
- * IITI Iroda
- * Egészségmegőrző Központ
- * GHS-Ründeroth, a német partneriskola

A kapcsolattartás formái

- * tapasztalatcserék
- * tájékoztató szülői értekezletek
- * nyílt napok
- * szaktanácsadás
- * diákcsere program

2. A nevelőtestület szakmai továbbképzését, önképzését segítő kapcsolatok

- * egyetemek, főiskolák
- * Fejér Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgáltató Intézet
- * nevelési értekezletekre szakmai előadók felkérése
- * együttműködés a szaktanácsadókkal
- * megyei, területi, városi szakmai napok szervezése
- * vetélkedők, szaktárgyi versenyek szervezése
- * Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete
- * Közép-dunántúli Regionális Pedagógiai Intézet

3. Dunaújváros és a régió általános iskoláival kialakított kapcsolatok

- * szakmai és nyílt tanítási napok szervezése
- * bemutató tanítások, módszertani előadások szervezése
- * jó gyakorlatok átadása-átvétele

- * tanulmányi, sport, kulturális versenyek szervezése és azokon való részvétel
- * pályázatok

4. Közművelődést segítő kapcsolatok

- * Art Stúdió
- * Bartók Béla Művészetek Háza
- * Dózsa mozicentrum
- * Intercisa Múzeum
- * József Attila Könyvtár
- * Munkásművelődési Központ
- * Kortárs Művészeti Intézet
- * Da Capo magán zeneiskola
- * Sándor Frigyes Zeneiskola
- * sportegyesületek: Dunaferri SE különböző szakosztályai
Városi Sportiskola
Rekon Karate SE
Fabó Éva Sportuszoda
Patina (karate) SE

4. Horizontális tanulást elősegítő kapcsolatok

Intézményünk a kompetencia alapú oktatás bevezetésével olyan innovációk megvalósítását hajtotta végre, melyek alkalmassá tették arra, hogy kifejlesztett jó gyakorlataival segítse a tanulni vágyó iskolákat.

Ezek a következők:

- „A játék. Az különös...” A szociális kompetencia fejlesztése, különös tekintettel a játékok személyiségformáló hatására
- „Kooperatív technikák alkalmazása a tanórákon az élmény- és tevékenységközpontú tanulásért”
- Interaktív tábla használata a matematika oktatásban, az 1-4. évfolyamon
- Projektek szerepe az idegen nyelvi kompetencia fejlesztésében, és a komplex ismeretek elsajátításában

A jövőben nyitottak vagyunk a horizontális tanulás elősegítésére.

Az iskolai rendezvények hagyományai

A rendezvények iskolánk egész életét átfogják. A nyilvánosság előtt zajlanak, ezért ezek az iskoláról alkotott jó véleményt, az iskola jó hírnevének erősítését szolgálhatják.

Iskolai szintű rendezvények

Ünnepélyek, megemlékezések

- * tanévnyitó ünnepély
- * október 6. nemzeti emléknap, az aradi vértanúk tiszteletére
- * október 23. iskolai ünnep (8. osztályok tartják)
- * március 15. iskolai ünnep (7. osztályok tartják)
- * Föld Napja alkalmából környezetünk védelméről emlékezünk meg (biológiatanárok egyike szervezi)
- * ballagás
- * tanévzáró ünnepély

Rendezvények

- * őszi nyílt tanítási napok
- * színházlátogatások az osztályok ÉKP-s osztályok, napközis csoportok szervezésében
- * Halloween-party (angoltanárok szervezésében)
- * Adventi ráhangolódás a közelgő ünnepre – iskolaszintű projekt
- * Mikulás-nap, karácsonyi ünnepély
- * fenyőfadíszítő-verseny, fenyődisco
- * farsangi bál külön alsó és felső tagozat részére
- * Ki tud többet...? (angol, német csoportos városi verseny)
- * szövegértési verseny (4. osztályosok városi versenye)
- * alsó- és felső tagozatosok mozibérleti előadásai
- * szülők napja (ÉKP-s osztályok)
- * Mikulás-kupa (4. osztályosok labdarúgó tornája)
- * Dózsa-hét: témahét névadónk koráról
- * Gálaműsor
- * Tavaszvárás – iskolaszintű projekt
- * egész napos iskolaszintű gyereknapi
- * egész napos programok neves évfordulókon
- * egészségnapi, egészségheti

Egyéb iskolai rendezvények

- * alapítványi bál (szülők, pedagógusok számára)
- * tanulmányi kirándulások - egyéni osztályprogram szerint
- * tantestületi kirándulás
- * engelskircheni cserelátogatás (testvérkapcsolatok, németet tanuló diákok)

Táborok

- * önkormányzati fenntartású tábor
- * egyéni szervezésű táborok – osztályonként,
- * Nyári tábor a horvát tengerparton
- * napközis tábor

Az iskolai környezet alakításának hagyományai

Az esztétikus iskolai környezet nélkülözhetetlen része az ízlésnevelésnek. A szépen, célszerűen, otthonosan berendezett, tisztán tartott termék, folyosók arra ösztönzik a tanulókat, hogy vigyázzanak a rendre, maguk is szépítsék környezetüket.

Formái: osztálytermek csinosítása, díszítés
 folyosók, aula, udvar tisztántartása
 Takarítási Világnap
 Egy nap az iskoláért
 Folyosó galéria

2.7 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Konkrét élethelyzeteket vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy a családok társadalmi státusza egyes területeken kedvező, más téren kedvezőtlen adottságokból, körülményekből tevődik össze. Tapasztalati tény, hogy a kedvezőtlen adottságok, körülmények és hatások „halmozódásra hajlamosak”: egyik hátrány vonzza a másikat és a meglévő erősségek, előnyök átválthatósága is igen korlátozott.

Hátrányos helyzetűnek akkor minősíthetünk egy-egy gyermeket (családot), ha több dimenzióban és olyan hátrány mutatkozik, amit a család saját erejéből nem képes kompenzálni, ennek következtében az alapvető szükségletek kielégítési lehetőségei korlátozottak.

Természetes és szerencsés, hogy a hátrányos helyzetű család gyermeke nem válik szükségszerűen veszélyeztetetté. A veszélyeztetettség a gyermek fejlődésének vizsgálatával állapítható meg. A veszélyeztetettség egy olyan folyamat, amelynek a gyermek fejlődésében rejlő okai és a további fejlődését meghatározó következményei is vannak.

Ezek a problémák természetesen az iskolában is éreztetik hatásukat, hiszen befolyásolják a gyermek személyiségének fejlődését, eredményeit, viselkedését, társaihoz, munkához való viszonyát.

A Köznevelési Törvény minden pedagógus számára előírja, hogy munkaköri feladatként vegyen részt a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásában.

Az iskolában e feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik, aki ellátja a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat.

Célunk: esélyt teremteni minden gyermeknek a hátrányos helyzet leküzdéséhez

- * a veszélyeztetettség megelőzése a veszélyeztető tényezők feltárásával
- * a veszélyeztetettség csökkentése
- * a veszélyeztetettség megszüntetése.

Iskolánkban a gyermekvédelmi felelős legfontosabb feladatai a következők:

- * Segíti az iskola és a pedagógusok gyermekvédelmi munkáját.
- * Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket arról, hogy milyen problémával hol és mikor kereshetik fel.
- * A pedagógus a szülő vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismeri a veszélyeztetett tanulókat, családlátogatások alkalmával a tanulók családi környezetét, és közreműködik a veszélyeztetettség megelőzésében és megszüntetésében.
- * Gyermekbántalmazás és súlyosan veszélyeztető tényezők megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot.
- * A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.
- * Anyagi veszélyeztetettség esetén kezdeményezi az iskola igazgatójánál a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását.
- * Tájékoztatót nyújt a tanulóknak szervezett szabadidős programokról, együttműködik a szabadidő-szervező pedagógussal.
- * Segíti az iskola egészségnevelési, kábítószer-ellenes programjának kidolgozását és végrehajtását.
- * Az iskolában jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézmények címeit, telefonszámait.
- * A veszélyeztetett tanulókról nyilvántartást vezet.
- * Figyelemmel kíséri, hogy a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézségekkel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek megfelelő foglalkoztatást, ellátást kapjon.
- * Figyelemmel kíséri a tehetséggondozással, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával kapcsolatos feladatokat, felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására. Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez.
- * Figyelemmel kíséri a tanköteles tanulók rendszeres iskolába járását, szükség esetén intézkedést kezdeményez.
- * Segítséget nyújt a szülőknek a segélyezéssel kapcsolatos ügyek intézésében.

- * Nagy gondossággal eljár a tankönyvtámogatások megszervezésénél és lebonyolításánál.
- * Figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű tanulók korrepetálását, napközi otthonos, tanulószobai munkáját, részvételüket a nyári napközis táborban.
- * Rendszeresen tájékoztatja a nevelőtestületet a felmerülő problémákról, munkájáról.
- * Folyamatosan információkat gyűjt a tanulókról, illetve azok életkörülményeiről.

A gyermekvédelem céljait megvalósító tevékenységek iskolánkban:

- * napközis és tanulószobai foglalkozások
- * felzárkóztató foglalkozások
- * tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök
- * differenciált képességfejlesztés
- * egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek)
- * a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozás, szabadidős, szünidei programok)
- * pályaválasztás segítése
- * családi életre történő nevelés
- * egészségvédő, mentálhigiénés előadások, programok szervezése
- * drog- és bűnmegelőzési előadások, programok szervezése
- * a tanulók szociális helyzetének javítása támogatással:
 - ingyenes tankönyvellátás
 - tankönyvtámogatás
 - étkezési díj-kedvezmény
 - a Dózsás Tanulókért, Tanáraikért Alapítvány támogatása
 - karácsonyi ajándékozási akció

A gyermekvédelmi felelős feladatai

A gyermekvédelmi felelős feladatai			
<i>A tanulókkal kapcsolatos feladatai</i>	<i>A tanári közösségben végzett feladatai</i>	<i>A szülők körében végzett feladatai</i>	<i>Önálló feladatai</i>
veszélyeztetettek	együttműködés és szemléletformálás	együttműködés, szemléletformálás	külső intézményekkel történő kapcsolattartás
hátrányos helyzetűek	igazgatóval és osztályfőnökökkel való kapcsolattartás	tanácsadás	pályázat
általános prevenció	a helyi pedagógiai program elkészítésében való részvétel	szülői értekezleten, fórumon való aktív közreműködés	nyilvántartás
	információ áramoltatása	családlátogatás	innovatív (orientációs) feladatok
	továbbképzésekre való motiválás	előadások szervezése	szakirodalom gyűjtése, tanulmányozása
	tanácsadás		továbbképzés
	nevelőtestületi értekezleteken való aktív részvétel		ismertetők, szóróanyagok gyűjtése készítése
	szakirodalom ajánlása		

A gyermekek érdekében fontos a titoktartás szem előtt tartása!

Az ifjúságvédelmi program megvalósításában szorosan együttműködünk a területileg illetékes szervekkel:

- * polgármesteri hivatal - szociális iroda, gyámügyi csoport
- * Nevelési Tanácsadó Intézet
- * Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- * Egészségmegőrző Központ
- * szakemberek: gyermekorvos, pszichológus
- * rendőrkapitányság bűnmegelőzési osztály ifjúsági csoport
- * Beszédjavító Központ
- * Gyámhivatal

Iskolánkban több pedagógus elvégezte az "Életvezetési ismeretek és készségek" című személyiségfejlesztő tanfolyamot, melynek ismereteit beépítik az osztályfőnöki órákba, az ott elhangzottakkal is segítve a gyermek- és ifjúságvédelmet.

2. 8 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Cél: egyenlő esélyt teremteni a nehézségekkel küzdő tanulóknak is képességeik kibontakozásához, a hátrányok leküzdéséhez.

Ennek megvalósítása érdekében a szülővel, tanulóval, az érdekelt pedagógusokkal megbeszéljük a problémákat s a gyermek érdekeit és értékeit szem előtt tartva a segítségnyújtás leghatékonyabb módszereit dolgozzuk ki.

Szeptember, október hónapban szükség szerint folyamatosan felmérjük, illetve a pedagógusok, szülők, óvoda, gyermekek jelzése alapján áttekintjük, kik azok a tanulóink, akik beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdenek.

Feladataink az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- * Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulást kell szervezünk a problémákkal küzdő gyermekeink számára annak érdekében, hogy felzárkózhassanak társaikhoz
- * Fontos az alapozó időszak megnyújtása; az óvodában megkezdett fejlesztések folytatása: területi és módszertani szempontból (alapozó modulok)
- * Az érzékszervi tapasztalásra épülő tanulást helyezzük előtérbe a kezdő és az alapozó szakaszban
- * 5-6. osztályban a nemszakrendszerű oktatás lehetőséget teremt a tanórákon differenciált szervezési formákkal a hatékonyabb, képességfejlesztésre; tanórán kívül az elmaradók részére egyénre szabott fejlesztési foglalkozásokat szervezünk
- * Kooperatív csoportmunka alkalmazása heterogén csoportban – az egymástól való tanulás lehetőségének biztosítása
- * A verbális és vizuális információhordozók együttes alkalmazása a tanítás folyamán
- * Tevékenységközpontú pedagógiai módszerek, eljárások alkalmazása
- * Az önértékelés és csoportértékelés alkalmazása
- * Hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazása.
- * felzárkóztató, korrepetáló foglalkozásokra irányítjuk a tanulót
- * napközis otthonba, tanulószobára, nyári napközis táborra teszünk javaslatot
- * sportfoglalkozásokat, szakköröket ajánlunk
- * családlátogatásokon, egyéni elbeszélgetésekkor segítséget nyújtunk a szülőnek, a tanulóknak a problémák megoldásához

* szükség esetén felvesszük a kapcsolatot a gyermek érdekében

- a Nevelési Tanácsadó Intézettel
- a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal
- a Fejér Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértő és Rehabilitációs Bizottsággal
- a Mentálhigiénés Központtal
- az Egészségmegőrzési Központtal
- Logopédiai Intézettel
- Az Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézettel

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált nevelése iskolánkban 2008. szeptember 1-jével kezdődött.

Az integrált nevelés nem tesz különbséget gyermek és gyermek között, hanem elfogadja őt olyanak, amilyen. Minden gyermek önálló személyiség, aki saját képességekkel, saját tempóval és sajátos igényekkel rendelkezik, ezért jár mindójuknak a differenciált bánásmód, a személyre szabott didaktikai gyakorlat. Ez az az elv s módszer, mely esélyt ad minden integrált gyermeknek akár a negatív, akár a pozitív diszkrimináció elkerülésére.

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.
- a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

Az SNI-s gyermekek fejlesztő foglalkoztatásra jogosultak. A foglalkozások **heti 2-3** alkalommal egyéni vagy kiscsoportos keretek között valósulnak meg, melyet az utazó gyógypedagógus határoz meg a gyermek igényeinek megfelelően. Ezek a foglalkozások nem korrepetálások, hanem részképességeket fejlesztenek. Az utazó gyógypedagógus egyéni fejlesztési terv alapján dolgozik a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon.

Az egyéni fejlesztésnél két módszer alkalmazható:

- a gyógypedagógus részt vesz a tanítási órán az osztályt tanító pedagógussal együtt, és támogatja mind a tanórai munkát, mind az SNI-s gyermek tanulási folyamatát
- a gyógypedagógus tanórán kívüli foglalkozáson fejleszti az SNI-s tanulót. Speciális fejlesztő (foglalkozásokat) ill. a tananyaghoz kapcsolódó gyakoroltató foglalkozásokat is szerveznek.

A rehabilitációs foglalkozások idejét fél évre előre meg kell határozni, a tanórai és a tanácsadásra szánt idő szükség szerint átcsoportosítható.

A fejlesztési terv kialakítása:

- team létrehozása, mely a gyermekkel kapcsolatban álló pedagógusokból, pedagógiai asszisztensből, és az utazó gyógypedagógusból áll. Vezetője az osztályfőnök, a fejlesztés irányítója a gyógypedagógus, aki megteszi javaslatát a tanuló speciális fejlesztésére
- a fejlesztési tervet a tanulóval közvetlenül foglalkozó pedagógus készíti el a gyógypedagógus irányításával
- a fejlesztési terv a tanuló szükségleteitől függően min. 3 hónapra, max. egy évre szól.

A fejlesztési terv tartalmazza:

- a tanuló nevét, osztályát
- a tapasztalatokat
- a fejlesztés ütemét, mértékét
- a fejlesztés célját, feladatait

A fejlesztési terv foglalkozásonként tartalmazza:

- a foglalkozás számát, időpontját
- a foglalkozás tartalmát
- a fejlesztő részterület pontos megnevezését
- a szükséges eszközöket
- a tanári aláírást

A fejlesztés célja:

- a hátrányok csökkentése, leküzdése, a beilleszkedés biztosítása
- a magatartási zavarok és az iskolai kudarcok kialakulásának megelőzése
- tanulási akadályozottság okozta pszichés elváltozások megelőzése ill. korrekciója.

A fejlesztés eredményei:

- * A tanuló bármilyen kis előrehaladása során éljük a **pozitív megerősítés** eszközével.
- * A megszerzett tudás, kompetencia, ismeret esetén biztosítjuk a tanulóval, hogy erre már képes, szorgalmazzuk a minél több területen történő alkalmazást.
- * Néhány foglalkozást szánunk az ilyenfajta megerősítésre, a **pozitív visszacsatolásra**.
- * Nagyon **gyakran dicsérjük**, de nem elvtelenül és nem sajnálatból.
- * A fejlesztés eredményeit a visszamérés megmutatja, de akkor lehetünk nyugodtak, ha az eredményeket a környezet is visszaigazolja.
- * Esetmegbeszélés kapcsán az eredményeket meg kell beszélni a team-üléseken, fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy a tanuló bizonyos készségei már kialakultak, azok alkalmazását a kollégák követeljük meg tőle, hiszen ezek az alkalmazások során fognak megszilárdulni.
- * A szülők tájékoztatása a fejlesztés eredményeiről mindenképpen szükséges.

A befogadó iskola feladatai az együttműködés során:

- A közoktatási törvényben megfogalmazott többlétszolgáltatások biztosítása, mint például:
 - * speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek és
 - * speciális tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.
- Olyan intézményi szabályozás és szemlélet biztosítása:
 - * amely lehetővé teszi a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülését és a sérülésspecifikus tanügyi és módszertani eljárások, speciális eszközök alkalmazását és
 - * amely az együttnevelésben résztvevő pedagógusoktól elvárja, hogy
 - a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat és a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítsék a pedagógiai folyamatokba,
 - a tananyag-feldolgozásnál figyelembe vegyék a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait és
 - a tanulói teljesítmények elemzése alapján az adott szükségletekhez igazodó módszereket alkalmazzák, probléma esetén a gyógypedagógussal történt előzetes megbeszélés után alternatív megoldásokat keressenek.

Tárgyi feltételek biztosítása

Fejlesztő foglalkozásokhoz: fejlesztő szoba (mozgásfejlesztő terem), berendezés, zárható szekrény, fejlesztő eszközök, anyagok, kiadványok, fénymásoló, papír, számítógép, nyomtató, Internet, fejlesztő szoftverek, stb.

Tanácsadáshoz: helyiség, berendezés.

Az utazó gyógypedagógus számára: telefon, fax, számítógép, Internet, szertárak, könyvtár használata, öltözési lehetőség, mosdó, stb.

Személyi feltételek biztosítása

Fejlesztő foglalkozásokhoz: a tanulók óra -, illetve napirendjének egyeztetése a gyógypedagógus egyéni és csoportos foglalkozások esetén.

Tanácsadáshoz: az integráló pedagógusok idejének biztosítása a folyamatos konzultációra.

Az utazó gyógypedagógus számára: felelős vezető kijelölése a fogadó intézményekben, akihez probléma esetén fordulhat, akitől szükség szerint információt kap, aki az együttműködést koordinálja, ellenőri, értékeli. Eszközbeszerzések, pályázatok, könyvtárfejlesztés, továbbképzések tervezésénél kikéri az utazó gyógypedagógus véleményét az integráció tárgyi és személyi feltételeinek fejlesztése érdekében.

Tanácsadás a befogadó intézményben

A tanácsadás mindig a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, vagy fiatal optimális fejlődése érdekében a helyzetfeltárás, hospitálás tapasztalatai alapján a speciális egyéni igények szem előtt tartásával történik és

- * a tanulónak megfelelő tárgyi környezet kialakítását, javítását célozza (ültetés, speciális asztal, tanszerek, egyéb segédeszközök, stb.),
- * a pedagógiai módszerekre vonatkozóan (szemléltetés, terhelés, értékelés), követelmények-engedmények tekintetében, a pedagógiai segítségnyújtás módjára, optimális mértékére nézve, a speciális eszközök beszerzését, használatát segítve.

2.9 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánkban fokozatosan nő az egyre nehezebb körülmények között élő tanulók száma.

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket a különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben.

Nevelési programunkban elsősorban a tervezéssel foglalkozunk, vagyis a helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, valamint a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat. Melyek azok a károsan ható tényezők, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához?

a/ családi mikrokörnyezet

- * csonka családban felnövő gyermekek
- * a család gazdasági helyzetéből adódó lakásviszonyok
- * a túlságosan alacsony egy főre jutó jövedelem
- * a kulturális helyzet (a szülők alacsony iskolázottsága, a kultúra megbecsülésének hiánya, az (ön)művelődés lebecsülése
- * családi hagyományok (vallási, erkölcsi, szociális, nevelési hagyományok)
- * a család élete, a családtagok magatartása (kevés közös élmény a szülőkkel, a szülők kifogásolható erkölcsi magatartása, helytelen nevelési módszerek, rendezetlen életmód, az iskola munkájának lebecsülése, közömbösség, stb.)

b/ családi házon kívüli környezet

- * az utca, lakóközvet negatív hatásai
- * helytelen kapcsolat kifogásolható magatartású gyerekcsoportokkal, felnőttekkel

c/ iskolai környezet

- * beilleszkedési nehézségek
- * ismeretelsajátítási nehézségek

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- * egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- * kooperatív tanulásszervezés heterogén csoportban, ahol egymást segíthetik a tanulók
- * az IKT eszközök bevonása az oktató-nevelő folyamatba
- * felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások
- * tanulószobai és napközis ellátás
- * pályaorientációs tevékenység

- * mentálhigiénés programok
- * drog- és bűnmegelőzési programok
- * kirándulások, országjárás, táborozás
- * tankönyvtámogatás
- * szociális juttatások
- * kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal
- * pályázatok figyelése, azokon való részvétel
- * személyes egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek)
- * családi életre történő nevelés
- * a tanulók szabadidejének szervezése
- * a szülőkkel való együttműködés
- * az iskolai könyvtár és az iskola létesítményeinek, eszközeinek
- * használata
- * Dózsás Tanulókért és Tanáraikért Alapítvány

2.10 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

A *tehetségfejlesztés* elsődleges célja a tanulók képességeinek feltárása és intenzív fejlesztése, keresve a leghatékonyabb pedagógiai eszközöket. Ugyanakkor kiemelt része a tehetségfejlesztésnek a személyiségfejlesztés is, hiszen fejlett személyiség nélkül nehezen képzelhető el a tehetség kibontakoztatása.

Intézményi szinten két program segít bennünket ebben tanórai keretek között:

Emelt szintű nyelvtanítás

- * Iskolánkban emelt szintű idegen nyelvek oktatása folyik. Először orosz nyelvet, majd a rendszerváltástól angol és német nyelvet tanítunk egy-egy tagozatos csoportban. Az első osztályban elkezdett idegen nyelv oktatása speciális tanterv alapján bontott tanulócsoportban történik.

ÉKP program

Alsó tagozaton a képesség- és tehetség kibontakoztatását segíti elő az Értékközvetítő és Képességfejlesztő Program, mellyel minden tanévben indítunk legalább egy osztályt.

A program szerint a sokoldalú képességfejlesztést mindenki számára elérhetővé kell tenni, ennek színhelyéül pedig az iskolának kell szolgálnia. A gyermekeknek lehetőséget kell biztosítani, hogy minél több területen kipróbálhassák magukat, hogy érdeklődésük kialakulhasson.

A program tehetséggondozást segítő tevékenységei:

- * a kultúra teljesebb körének megismertetése tanulóinkkal, melyet segítik az alábbi tantárgyak: néprajz, bábozás, tánc, sakkozás, számítástechnika, dráma-pedagógia
- * elsődleges cél a tanulók kommunikációs készségeinek fejlesztése, mely a nyelvi és a vizuális kommunikáció fejlesztését egyaránt jelenti
- * A programban kiemelt szerepe van az **érintkezéskultúrának**: a jól érthető, tiszta *beszédnek*, a szabatos, igényes *fogalmazásnak* szóban és írásban, az illemtudó, toleráns, tapintatos *viselkedésnek*. Az utóbbi lehetővé teszi, hogy a gyerekek könnyebben elfogadtassák magukat környezetükkel. S az is belátható, hogy azok a gyerekek, akik az általános iskola elejétől végéig folyamatosan tanulták a "beszéd művészetét" és sok műfajban tanultak fogalmazni, bizonyára megállják a helyüket, akár mindennapi helyzetekben kell megszólalniuk, akár valamely tudomány vagy művészet körébe tartozó témáról kell beszélniük.
- * A program tantárgyait szívesen tanulják az iskolába lépő gyerekek, hiszen köztük *bábozás, színjátás, furulyázás*, biztosítja a **játékélményt**, de a sok "játék" eredményeként szebben beszélnek, ügyesednek, környezetükkel szemben igényesebbé válnak. A pedagógusok ugyanis gondosan kihasználják e játékok fejlesztő hatását.
- * A gyerekek kisiskolás koruktól kezdve tanulhatják a *sakkozást*, a *rejtvényfejtést*, *rejtvénykészítést*, melyek **gondolkodásfejlesztő** hatása közismert.

- * A program kitüntetett szerepet szán a **művészetek** tanulásának. Nem véletlen, hiszen az iskolai élet **humanizálását** elsősorban a művészeti tantárgyak és tevékenységek teszik lehetővé. Így például az *irodalom*, az *éneke-zene*, a *színjátszás*, a *bábozás*, a *vizuális kultúra*, a *fotózás*, a *mozgóképkultúra*, a *film*-, *irodalom*-, *képzőművészet*-, *színház*-, *zeneesztétika*, a *művészettörténet* vagy a *népművészet*.
- * Harmadik osztálytól *számítástechnikát-informatikát* tanulhat minden gyerek. Az általános iskolai szakasz végén már szövegszerkesztő és egyéb hasznosan alkalmazható programokat tudnak működtetni. Ez mind a továbbtanulásnál, mind a pályaválasztásnál növeli esélyeiket.
- * Azok a gyerekek, akiknek az anyanyelvi képességei jól fejlettek, már 1. osztálytól tanulhatnak **idegen nyelvet**. *Angol*, *német* nyelvtanítási programok közül választhatnak a tanulók.
- * Az értékközvetítő és képességfejlesztő program mind a **hátrányos helyzetű, lemaradó gyerekek felzárkóztatására**, mind a **tehetségesek** kellő terhelésére, **fejlesztésére** egyaránt figyelmet fordít. Azt vallja, hogy minden gyereket minden tevékenységből a *neki megfelelő tempójú tanulásra* kell készíteni. Továbbá minden gyerek számára lehetővé kell tenni, hogy a *számára lehetséges legnagyobb teljesítményt* érhesse el minden tevékenységből, akár néptáncról, akár matematika tanulásáról van szó.
- * A program minden egyes tevékenysége tartalmazza minden évfolyamon a tananyaghoz kapcsolódó **önművelési lehetőségeket**. Azaz minden pedagógus megtanítja és gyakoroltatja a gyerekekkel a tantárgyához illeszkedő *önművelési technikákat*. A *könyv- és könyvtárhasználat* tanulása, gyakorlása 1. osztálytól az iskolai tanulás befejezéséig része a programnak.
- * Része a programnak az **alkotásra nevelés**. Mivel minden gyerek meglehetősen sok tevékenységben próbálhatja ki magát iskolás éve alatt, nagyobb az esély arra, hogy mindenkiről kiderüljön: miben **tehetséges**, mely területen célszerű alkotásra készíteni.
- * A program fontosnak tartja, hogy a gyerekek **kulturált, otthonos környezetben** tanuljanak, s maguk is nagy gondot fordítsanak szűkebb és tágabb környezetük tisztaságára, esztétikumára.
- * A program igényes tanulói **munkakultúra** kialakítására törekszik. Megtanítja őket *tanulni*, edzi őket a *kudarctűrésben*. Igazodik a gyerekek tanulási tempójához. Változatos, érdekes tevékenységei révén érdekessé teszi számukra az iskolát. A pedagógusok egyik legfontosabb feladatuként jelöli meg azt, hogy *megszerettessék a gyerekekkel az iskolát, a tanulást, megakadályozzák az értékektől, a kultúrától való elidegenedésüket*.

Tanórakon alkalmazott tehetségfejlesztő lehetőségeink:

Az egyéni képességekhez igazodó differenciált tanórákon, valamint a nem szakrendszerű foglalkozásokon lehetőséget biztosítunk a képességek kibontakozására. A homogén csoportokban végzett kooperatív munkával a tehetséges tanulók számára olyan tevékenységek szervezésére van lehetőség, ami az ő fejlődésüket biztosítja.

Tanórán kívüli tehetségfejlesztő foglalkozásaink

Szakkörök:

- * Képzőművészeti szakkör
 - Célja: a tanulók kreatív vizuális kultúrájának fejlesztése
- * Kerámia szakkör

- * *Sportszakkörök:* Tanulóink számára délutáni sportfoglalkozásokon biztosítjuk a mozgás lehetőségét.
 - Fiúk részére futball, kézilabda, röplabda szakkört,
 - lányok számára aerobics és kézilabda szakkört szervezünk.

Versenyekre, vetélkedőkre való felkészítés:

Iskolánk által szervezett versenyeken, vetélkedőkön kiemelkedő fontosságú feladatnak tartjuk, hogy elsősorban ne a reprodukáló tudást mérjük, hanem a gyakorlati problémahelyzetben történő ismeret-alkalmazást.

Tehetséggondozó program 6-7. évfolyam számára

Fontosnak tartjuk azoknak a gyermekeknek a fejlesztését is, akik motiváció hiányában képességükhöz mérten alulteljesítenek. E cél megvalósítása érdekében olyan tehetséggondozó programot valósítunk meg, melyet a TÁMOP 3.1.4. program Jó gyakorlataiból választottunk és építünk be pedagógiai programunkba, mindennapi munkánkba.

Az adaptált **„Alulteljesítő tehetségesekért” tehetséggondozó 60 órás program célja:**

- * segíteni az alulteljesítő tehetségeseknek az alulteljesítésük okainak feltárásában
- * segíteni az alulteljesítő tehetségeseket abban, hogy pontosabban feltérképezzék képességstruktúrájukat, ismerjék meg erős, illetve gyenge oldalukat
- * lehetőséget nyújtani az erős oldal megerősítésével a gyenge oldal fejlesztésére
- * intellektuális kihívás; kreatívfejlesztés; attitűd, viselkedés és személyiségjegyekben megmutatkozó gyengeségek kiegyenlítésére, valamint társas készségek fejlesztésére irányuló 60 órás tehetséggondozó programok megvalósítása
- * olyan érzelmi közeget biztosítani, amely biztonságot és szabadságot ad a tehetségeseknek. Egy ilyen közegben a gyerek örömet lel a tanulásban, élvezni fogja a munkát, a kutatást. Szabadság nélkül „kiszárad és elpusztul” (Einstein, 1949)
- * érdeklődést kelteni, biztatni, olyan körülményeket teremteni, amelyek között minden gyermek saját képességeinek megfelelően cselekedhet

A program megvalósítása során alkalmazott módszerek

- egyéni, páros munka, csoportmunka
- gondolattérkép módszere
 - a verbalitás és a vizualitás egyidejű megjelenítésére
 - „A gondolattérkép készítés bármely szervezési feladatnál az

ötletvihar folyamatát bátorítja ... értékes eszköze lehet egy projekt tervezésének és megvalósításának.”

- projektmódszer:
 - elősegíti az ismeretfeldolgozást, gazdagítást, a vertikális tanulást
 - valós problémahelyzetet vet fel, valós megoldások kereséséhez vezet
 - „A projektkidolgozás folyamatában a gyerek valódi önállóságán van a hangsúly, s a pedagógus szerepe inkább indirekt, facilitátor, szupervizor, tanácsadó, a folyamatok katalizátora. ... a pedagógus „megfigyelheti a gyereket önálló egyéni vagy kooperatív munka közben, és erről személyre szabott feljegyzéseket készíthet. Megismerheti eddig az iskolában ki nem derült tárgyi tudásukat...”. A módszer így alkalmas:
 - a kreatív-produktív tehetség azonosítására
 - a lemorzsolódó tehetségek azonosítására
 - „a tehetséget területével együtt azonosítja”
- portfólió módszere:
 - a tehetséggondozó program dokumentálására: „a teljes projekttevékenységet végigkísérő portfóliókészítés – tudatossá teszi a tanulás tanulásának folyamatát, a sorrendiség betartását, a helyes munkastílusra törekvést. Önállóságot, függetlenséget, kreativitást, társas készségeket fejleszt, elősegíti az autonóm tanulóvá válást.”
 - A portfólió „további előnyeiként tarthatjuk számon a tanulásért, fejlesztésért és értékelésért fennálló felelősség megosztását, a fogalmak időben elnyújtott kialakulásának lehetőségét, a fejlett kooperatív csoporttevékenységet, az önértékelés és az önkép fejlődését.”

2.11 A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

A szülők közösségének szervezetei

A szülők közösségéről a közoktatási törvény rendelkezik.

Iskolánkban a következő szülői szervezetek működnek:

- az osztályok szülői munkaközösségei
- iskolai Szülői Szervezet.

Mindkét szervezet a törvényben meghatározott módon képviseli és érvényesíti a szülők érdekeit.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról

- * az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- * az osztályfőnök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein tájékoztatják.

Tanulói részvétel az iskolai szervezetben

A tanulók, a tanulóközösségek érdekeik képviseletére diákönkormányzatot hoznak létre.

A diákönkormányzat vezetőségi tagjait az osztályközösségek a tanév első napján választják meg.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzatot segítő tanár, valamint az önkormányzat diákvezetője képviseli a diákok érdekeit.

Az iskola tanulóinak tájékoztató és tájékozódó fóruma a diákközyűlés, melyet évente egy alkalommal hívnak össze. A diákközyűlésre a tanulók diákképviselőt választanak. A diákközyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi.

A diákok a diákközyűlésen az iskola életét érintő ügyekben kérdéseket tehetnek fel, új megoldási javaslatokkal élhetnek.

A diákközyűlésen kívül a tanulók kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve tisztségviselőik útján közölhetik az iskolavezetéssel, nevelőtestülettel, nevelőkkel.

Szülő - pedagógus együttműködés

A nevelés két fő színterén, a családban, szülői házban és az iskolában összhangot, aktív együttműködést kell teremteni a közös cél - a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének érdekében. Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon és tájékoztatáson, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai programunkat a szülők segítségével, egyetértésével tudjuk megvalósítani.

Ehhez szükség van:

- * a szülők tájékoztatására az iskola nevelési céljairól, feladatairól
- * a szülők véleményének megismerésére
- * alkalom biztosítására, hogy a szülők az iskolai közélet résztvevői, közreműködői, szervezői és segítői lehessenek.

A szülők tájékoztatásának iskolai formái:

<i>szóbeli</i>	<i>írásbeli</i>
szülői értekezletek	tájékoztató füzet (1-8. évf.)
fogadóórák	iskolai hirdetések
nyílt tanítási napok	ismertető, tájékoztató kiadványok
családlátogatás	médiák
pályaválasztási tanácsadás	

a/ Szülői értekezletek

feladata:

a közös célok, feladatok megtervezése

- a problémák megoldása
- kapcsolatteremtés iskola-szülő, szülő-szülő között
 - a tájékoztatás:
 - a helyi tanterv követelményeiről
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
 - az országos és a helyi közoktatás-politika

alakulásáról, változásairól

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskolavezetés felé.

b/ Fogadóórák

- feladata: - a szülők és a pedagógusok személyes találkozása
- véleménycsere a gyermek tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről
 - a tanuló fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.

c/ Családlátogatás

főleg az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős tevékenysége

- feladata: - a környezettanulmányozás, a gyermek családi hátterének, körülményeinek megismerése
- közvetlenebb kapcsolat kialakítása, tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében
 - a felmerülő problémák megoldása.

d/ Nyílt tanítási napok

- feladata: - betekintés az iskola belső világába, mindennapjaiba
- személyes szülői tapasztalat a tanítási órákról, gyermekeik iskolai tevékenységéről tanórán és tanórán kívül

A szülői értekezletek, fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évente határozza meg.

Szülői "szerepek" az iskolai közéletben

a/ a szülő kérheti

- * az iskola által alkalmazott programok (ÉKP, kompetencia alapú oktatás, hagyományos oktatásszervezés) szerint szervezett osztályokba a felvétel lehetőségét a meghatározott kereteken belül
- * az idegen nyelv megválasztását
- * az ifjúságvédelem segítségét
- * a napköziotthonos és tanulószobai ellátást

- * az étkeztetési hozzájárulás csökkentését
- * a nem kötelező, tanórán kívüli foglalkozások szervezését
- * pszichológus, logopédus, nevelési tanácsadó segítségét
- * egészségügyi szakember (orvos, védőnő) segítségét
- * pályaválasztási tanácsadást
- * gyermeke magántanulói jogviszonyát
- * 1-3. évfolyamon az évfolyam ismétlését

b/ a szülő segíthet

- * a "Dózsás Tanulókért és Tanárokért" alapítvány támogatásában
- * az iskola eszközparkjának gazdagításában, gyarapításában
- * az iskola esztétikai arculatának alakításában, szépítésében
- * szabadidős tevékenységek hasznos eltöltésében
- * sport, kulturális rendezvények szervezésében
- * turisztikai, táborozási feltételek javításában

Formái: szellemi és társadalmi munka
 tárgyi támogatás
 pénzadomány

2.12 Egészségnevelési program

I. Bevezetés

1. Az egészség fogalma, egészségérték
2. Az egészségmagatartás, egészséges életmód
3. Az egészségvédő iskolák alapvető céljai és feladatai
4. Milyen az egészségvédő iskola?

II. Az egészségneveléssel összefüggő iskolai feladataink

1. a/ Az egészségfejlesztő higiéniai szokások kialakítása alsó- és felső tagozatos gyermekeinkben
b/ A testnevelés tantárgy sajátos eszköztárából fakadó lehetőségek kiaknázása, a prevenciós módszerek alkalmazása
2. Alsó tagozaton a mindennapos testnevelés feladata és lehetősége iskolánkban

a./ iskolaotthonos osztályokban
b./ hagyományos osztályokban
3. Az egészségnevelésben szerepet játszó, a gyermekek egészségesebb életmódra nevelését segítő és befolyásoló tantárgyak az alsó és felső tagozaton.
4. Az iskola hathatós együttműködése az iskolaorvosi hálózattal az iskola egészségnevelési programjának megvalósítása érdekében.

III. Az egészségnevelési programok a tanórán kívüli tevékenységek keretében

I. Bevezetés

*„Az egészség az iskolai közösség egyik erőforrása.
Az egészségesebb gyermek jobban tanul, az
egészségesebb tanár jobban tanít.”*

(Peter Wijsma)

Az egészségesebb, edzettebb ifjúság felnevelése érdekében fogadta el az Országgyűlés 2003. április 7-i ülésnapján a nemzeti egészségfejlesztő programot.

Minden magyar állampolgár alkotmányos joga, hogy a lehető legegészségesebb legyen.

Ennek a komplex feladatnak a megvalósításában jelentős szerepet játszik az Egészség Évtizedének Népegészségügyi Programja. A programnak az Egészséges ifjúság és az Aktív testmozgás elterjesztése című fejezetei lehetőséget teremtenek arra, hogy a család mellett az iskola legyen az egészségfejlesztés alapvető színtere.

Iskolánk egészségnevelési programjának elkészítésében erre voltunk figyelemmel.

Programunk megvalósításával gyermekeink jobb életminőségét szeretnénk elősegíteni.

1. Az egészség fogalma, egészségérték

Minden ember legfontosabb értéke az egészsége.

Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza. A testi, lelki és szociális tényezők együttes hatásának állapota.

A globális egészségfogalmat 4 összetevő alkotja:

- * a személyi környezethez való viszony (család, iskola, barát, harmónia, megértés, türelem)
- * a mozgás dimenziója (tanórai és azon túli testedzések gyakorisága, szabadidős sporttevékenységek fajtája, ideje, hetenkénti ismétlése)
- * a táplálkozás dimenziója (a család táplálkozási szokásai, ételek kedveltsége, milyensége, egészséges italok)
- * az élvezeti szerek dimenziója (a dohányzás, a drog, az alkoholfogyasztás szokásrendszere)

A környezeti dimenzió az a faktor, melyen mint közvetítőn keresztül a szocializáció során kikristályosodott egészségérték formálható.

A táplálkozás, a mozgás és az élvezeti szerek dimenziója különálló egységként működik. Ehhez azonban a környezeti faktor közvetítésére van szükség.

Az orvos szakszerű közreműködésével képet kaphatunk az egészségállapot mutatóiról. Az egészség megőrzése érdekében preventív munkát kell szervezni.

2. Az egészségmegtartás, egészséges életmód

Az egészséges életet biztosító szabályok, normák tudatos, következetes betartása, betartatása.

Ennek kialakításában szereplő tényezők:

- * az értelem, a motiváció és az érzelmek
- * az akaraterő

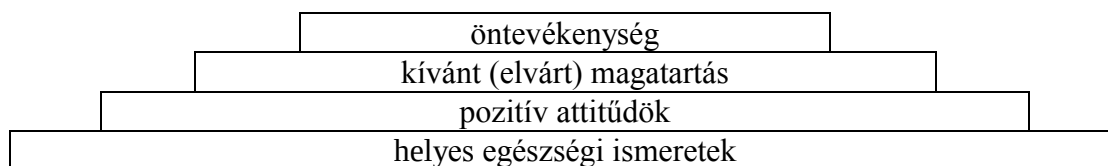
„Az akarat érzelmi erő és minden eszmének, ha hatni akar rá, szenvedélytől kell színezve lennie!”

„Az akarat mindent pótolhat, de az akaratot nem pótolja semmi!”

A megfelelő emberi viselkedés alapja a magatartási normák (szabályok, törvények) ismerete az értelem révén. De döntő a normák érzelmi elfogadása, főleg azonban az ahhoz való igazodás, az annak megfelelő viselkedés. Ebben az érzelem és az akarat szerepe alapvető jelentőségű.

Ezért a helyes viselkedés-magatartás az ember értelmi, érzelmi és akarat funkcióinak fejlődésével együtt alakul ki nevelés és gyakorlás révén. Az egészséget befolyásoló magatartás kialakulásához is csak értelemre ható felvilágosítás útján jutunk.

Ennek lépcsői:

Eredményessége csak jóval a tevékenység elvégzése után, vagyis a megalapozott jó egészségben, a testi és lelki egyensúlyban mérhető le.

Az iskolának a szülői házzal együtt kell megtanítania egészségesen élni a gyermekeket. Ez több mint higiéniai, táplálkozási, mozgás és életvezetési ismeretek átadása. Ez a test és a lélek harmóniájának megteremtését jelentő kultúra.

3. Az egészségvédő iskolák alapvető céljai és feladatai

- * a tanulók önértékelésének fejlesztése (lehetővé tenni, hogy valamilyen területen mindenki hasznosan kapcsolódjék be az iskola életébe)
- * ösztönző feladatok széles skálájának biztosítása minden tanuló számára
- * jó kapcsolat kialakítása a tanárok között, a diákok között, valamint a tanárok és diákok között
- * jó kapcsolat kiépítése az iskola, a család és a helyi közösségek között
- * az iskola társadalmi céljainak világossá tétele mind a tanárok, mind a diákok előtt
- * jó kapcsolat kialakítása a többi általános és középiskolával az egymásra épített egészségnevelési terv kidolgozása céljából
- * az iskolai személyzet egészségi állapotának és jó közérzetének erősítése
- * az iskolai személyzet példamutató szerepének kitüntetett kezelése
- * az iskolai étkeztetés egészségnevelési terv szerinti működtetésének biztosítása
- * a közösségben meglévő speciális szolgáltatások felhasználása az egészségnevelés segítése érdekében
- * az iskola-egészségügyi szolgálat nevelési potenciáljának kifejlesztése és felhasználása – a rutin szűrések mellett – a program aktív támogatására
- * az iskola segítséget nyújtó hatásának érvényesítése a gyerekek legintenzívebb szocializációs tanulási időszakában, még az ártalmakkal való találkozás előtt (drog, dohány, szeszesital)

4. Milyen az egészségvédő iskola?

Iskolánk, mint „egészségvédő iskola” jellemzői:

Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegítjük a tanulók, a tantestület, az alkalmazottak egészségének védelmét, az egészség fejlesztését, a tanulók eredményes tanulását.

Az egészség olyan modelljére építünk, amelynek alapját a testi, lelki, társadalmi és környezeti összetevők kölcsönhatása képezi.

A tanulók aktív részvételére helyezzük a hangsúlyt, fejleszteni kívánjuk a tanulók készségeit az alkalmazott módszerek széles skáláján keresztül.

Elismerjük, hogy a tanulók egészségére számos dolog hat, és figyelembe vesszük a tanulók meglévő hiedelmeit, értékeit és attitűdjeit.

Felismerjük, hogy az egészségügyi problémák esetében sok alapvető folyamat, jelenség közös eredetű, és megelőzésüket a tanterv részeként előre meg kell terveznünk.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, nagy figyelemmel kísérjük az iskolai büfé árukészletét, kínálatát.

Alapvető fontosságúnak tartjuk a pozitív önkép kialakítását, és azt, hogy az egyének fokozott mértékben kontrollálják a saját életüket.

Felismerjük az iskola tárgyi környezetének esztétikai jelentőségét, a tanulók és alkalmazottak egészségi állapotára gyakorolt fiziológiai hatásait.

Az iskolai egészségvédelmet kiterjesztjük az iskolai alkalmazottakra is, hangsúlyozva a személyzet példaadó szerepét.

Központi jelentőségűnek tartjuk a szülői támogatást és együttműködést.

Az iskola-egészségügyi szolgáltatásokat úgy értelmezzük, hogy azok tartalmazzák a szűréseket és a betegség megelőzését, de aktívan kapcsolódnak be az egészségnevelési program megvalósításába is.

Törekszünk arra, hogy a tanulók tudatosabban vegyék igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat.

Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytatunk, amely többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrelépést.

II. Az egészségneveléssel összefüggő iskolai feladataink

A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Az iskola mindenképpen hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetére, ennek a környezetnek a viselkedésére. Ehhez kell az iskolának jó példát mutatni, jó irányt meghatározni.

Az iskola olyan szintér, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakulására és begyakorlására.

1. a/ Az egészségfejlesztő higiéniai szokások kialakítása alsó és felső tagozatos gyermekeinkben

A: alsó tagozat F: felső tagozat

A-F Az étkezés előtti kézmosásnak, mint egészségvédő hatásnak a megértetése és szigorú szokássá alakítása

A-F A tanulók étkezési szokásainak és rendszerességének felmérése (mit, mennyit és

mikor eszik, iszik? (teszt felmérés)

- A-F** Törekvés az egészséges, főleg vitamin tartalmú táplálkozásra. (Egészségét-reformkonyha bemutató és kóstoló)
- A-F** Fogmosási szokások felmérése (egészségét, „Fogápolással kapcsolatos tudnivalók” előadás)
- A** Az iskolaotthonos és napközis gyermekek ebéd utáni fogmosásának elősegítése.
- A-F** A tanulók alvási, pihenési lehetőségeinek a felmérése, optimalizálása (toto készítése)
- A-F** A tanulók iskolai tanulási körülményeinek (világítás, tisztaság, szellőztetés, teremhőmérséklet) a lehetőség szerinti optimalizálása
- A-F** Az időjárásnak megfelelő öltözködés kialakítása
- F** A dohányzás és alkoholos italok fogyasztási szokásainak regisztrálása (felmérés). Csökkentésükre irányuló nevelői példamutatás és meggyőző nevelői módszerek alkalmazása (Egészségmegőrzési Központ, video vetítés)
- A-F** Az iskolai testnevelés és sport környezetének (tornaterem, öltöző, sportudvar, wc), higiénés állapotának folyamatos ellenőrzése, javítása és korszerűsítése.
- A-F** Ortopédiai szempontból megfelelő tornacipő használata.
- F** Nevelő hatású öltözőrend kialakítása, betartása
- A-F** Testnevelés órák utáni tisztálkodás feltételeinek biztosítása, ellenőrzése
- A-F** Az egyéni higiéné, elsősorban a tisztaság figyelemmel kísérése, tapintatos korrigálása, higiénés szokások kialakítása

1. b. A testnevelés tantárgy sajátos eszköztárából fakadó lehetőségek kiaknázása, a prevenciós módszerek alkalmazása

- A-F** A tanórai testnevelés élettani terhelésének és pozitív emocionális hatásainak összehangolása. Egészséges, jó hangulatú, stresszoldó órák vezetésével váljon a mozgás az örömszerzés forrásává
- A-F** A keringési és légzési rendszer fejlesztése érdekében tartós, folyamatos, közepes iramú futás alkalmazása minden órán.

- A-F** Speciális tartásjavító gyakorlatok alkalmazása minden testnevelési órán (Gerincgyógyászati Társaság képes írott és video anyaga I-II. rész).
- F** A tanulók optimális testsúly-testmagasság arányának megállapítása a hazai értékek alapján, a helyes súlyarány kialakításához segítségnyújtás.
- A-F** Összefüggő szabadgyakorlati – reggeli torna – megtanítása és rendszeres alkalmazásának szorgalmazása (a szervezet keringésének fokozatos növelésével és az izomrendszer fokozatos bemelegítésével). Gyermekünk mozgáskultúrájának fejlesztése.
- F** Motoros próbák (állóképesség, erő, reakció gyorsaság) felmérések elvégzése ősszel és tavasszal. A próbák beépítése a testnevelés órák anyagába. A tanulók fizikai állapotának mérése dr. Fehérné Mérei Ildikó 5 próbás tesztje alapján (Cooper, helyből távolugrás, karhajlítás, felülés és törzsemelés).
- F** Cooper teszt felmérése évenként még 2 alkalommal (12 perc)
- A-F** Az egészségügyileg hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának folyamatos elősegítése (gyógytestnevelés gyakorlatanyagának oktatásával és rendszeres tömegsport órák tartásával).
- A** Az állóképesség felmérése: 1.o 6 perc, 2.o: 8 perc, 3.o: 10 perc, 4.o: 12 perc.
- A-F** A tanulók érdemjegyének megállapítása egyéni képességeinek és fejlődésüknek megfelelően.

2. A mindennapos testmozgás feladata és lehetősége az alsó tagozaton

A mozgás ugyanolyan velünk született létszükséglet, életjelenség, mint a táplálkozás vagy a fajfenntartás.

A mindennapos testmozgás elsődleges célját az elnevezése adja, a hét minden tanítási napján gondoskodunk az egészfejlesztésről, az egészséges életmód és testkultúra fejlesztéséről. Olyan játékos testmozgásról, amely segíti a mozgásos önkifejezésre való készség kialakítását, a fizikai, lelki kondíció fejlesztését, a szórakozást.

A tanítási órák alatti hosszú ülést kell megszakítanunk, meg és át kell mozgatnunk gyermekeinket.

Ezt a következő formában valósítjuk meg iskolánkban.

P r o g r a m

Az **iskolaotthonos** osztályokban a 4 testnevelés és 1 néptánc óra a délutáni szabadidős tevékenység óráinak keretén belül biztosítja a mindennapos mozgás lehetőségét a gyermekek számára.

Jó idő esetén az iskolaudvaron, az iskolai vagy a közeli játszótéren szervezett játék formájában (futó, fogó, ügyességi váltó- és sorversenyek alkalmazásával).

Télen, rossz idő esetén a tornateremben, uszodában, Duna-parton játékkal töltik el ezt az időt a gyerekek.

A **hagyományos** programú osztályokban a gyermekek órarendjében 3 testnevelés órát tervezünk. A fennmaradó 2 napban a törvény biztosította lehetőséggel – a játékos testmozgással – élünk. Az alsó tagozaton tanító pedagógusok gondoskodnak a tanulók mozgásáról, felelnek a rájuk bízott gyermekek egészségéért.

A tanítók tanítási óra közben szervezik meg a testmozgást. Ennek érdekében rendkívül körültekintően állítják össze osztályuk órarendjét az alsós igazgatóhelyetttel együtt, figyelembe véve a párhuzamos és a többi évfolyam munkarendjét is. A helyszín megválasztásában is több lehetőségük van: tantermek, folyosók, aula, tornaterem, udvar, sportudvar, iskolai játszótér.

Valamennyien azonosultak a céllal: gyermekeinknek minden nap mozogniuk kell!

3. Az egészségnevelésben szerepet játszó, a gyermekek egészségesebb életmódra nevelését segítő és befolyásoló tantárgyak az alsó és felső tagozaton

<i>alsó tagozat</i>		<i>felső tagozat</i>
<i>iskolaotthonos (ÉKP-s) osztályoknál</i>	<i>hagyományos osztályokban</i>	
emberismeret	környezetismeret	életvitel
testnevelés	magyar	biológia
magyar	rajz	egészségtan
technika	testnevelés	testnevelés
rajz	technika	oszt.főnöki órák anyaga

A fent említett tantárgyakat tanító pedagógusok a tantárgyi ismeretek átadásával, annak elsajátíttatásával minden nap gyermekeink egészségesebb életre nevelését segítik. Az ismeretek birtokában készséget, képességet kovácsolva, életformát váltanak gyermekeink. Ennek megvalósulásához hosszú, türelmes munkára van szükség. Az egészségvédő iskola a tanítási idő minden percében ennek megfelelően működik.

Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon

5-8. évfolyam

évf.	óra	óracímek
5.		<i>Az életmód és az egészség</i>
	1.	Mi minden értendő az egészség fogalmába? Mi tesz engem egészségessé?
	2.	Mi is az az életmód?
	3.	Mitől egészséges az én életmódom?
	4.	Életmód és táplálkozás
	5.	Az életmód és a biztonság megőrzése
	6.	Az életmód és a veszélyes anyagok
	7.	Az életmód és a kapcsolatok
	8.	Az életmód és a növekedés
	9.	Az életmód és a környezet
	10.	Hogyan befolyásolhatom az életmódomat? Életmódjavító szerződés megkötése
Az Egészségmegőrzési Központtal együttműködésben tartott órák Mentálhigiénié témakörben		
	11.	Önismeret
	12.	Önismeret – társismeret
	13.	Társas kapcsolatok I.
	14.	Társas kapcsolatok II.
	15.	Helyem az osztályban
6.		<i>Korlátok és lehetőségek</i>
	1.	Amiről én döntök és amiről nem.
	2.	Légy bátor igent mondani!
	3.	Légy bátor nemet mondani!
	4.	Amiről én döntök: mit eszem?
	5.	Amiről én döntök: mozgás és személyes higiéné.
	6.	Amiről én döntök: veszélyes anyagok, dohányzás, alkohol- és kábítószer fogyasztás I.
	7.	Amiről én döntök: veszélyes anyagok, dohányzás, alkohol- és kábítószer fogyasztás II.
	8.	Amiről én döntök: környezet
	9.	Ezek a döntések, de hogyan?
	10.	Mai döntések – holnapi következmények
Az Egészségmegőrzési Központtal együttműködésben tartott órák Konfliktus- és agressziókezelés témakörben		
	11.	Önismeret
	12.	Együttműködés a konfliktusban
	13.	Konfliktus megoldási technikák

	14.	Nyitottság és kritikai gondolkodás
	15.	Erőszakmentes konfliktuskezelés
	16.	Viselkedés az erőszakkal fenyegető, alárendelt, illetve függőségi helyzetben
7.		<i>A függetlenségi törekvések és az egészség</i>
	1.	Változás kora – Hogyan nézek ki?
	2.	Változások kora – Hogyan érzem magam?
	3.	Hogyan látom a családomat? Hogyan látnak ők engem?
	4.	Hogyan látom barátaimat? Hogyan látnak ők engem?
	5.	Változások kapcsolataimban: Barátok és ellenségek.
	6.	Változások kapcsolataimban: Barátság vagy szerelem?
	7.	Kihívás vagy szenvedély: veszélyes anyagok.
	8.	A veszélyes anyagok és a kapcsolatok.
	9.	Biztonság a változásokban.
	10.	Előretekintés/visszatekintés
Az Egészségmegőrzési Központtal együttműködésben tartott órák Drogprevenció és Szexedukáció témakörben		
	11.	A drog fogalma
	12.	Legális és illegális szerek
	13.	A visszautasítás módjai
	14.	A segítségnyújtás lehetőségei
	15.	A serdülőkor
	16.	Szerelem, párkapcsolat
	17.	A tinédzserek szexualitása
	18.	Az áldozattá válás megelőzése
8.		<i>Felelősség a jövőért</i>
	1.	Gondolkozz globálisan – cselekedj lokálisan
	2.	Alternatív étrendek
	3.	Változtassunk! Táplálkozás
	4.	Lásd az összefüggést (testmozgás), nem késő elkezdni!
	5.	Látsz-e változást életmódodban?
	6.	Mit változtatnál?
	7.	Hogyan legyünk sikeresek (kapcsolatainkban, munkánkban)?
	8.	Mit ajánlasz a mai ötödikeseknek?
	9.	Életed 10 év múlva.
Az Egészségmegőrzési Központtal együttműködésben tartott órák Felkészülés a középiskolára témakörben		
	10.	Önismeret
	11.	Önismeret
	12.	Álmok és realitások
	13.	A választott pályák követelményei
	14.	Önmegvalósítás - elégedettség

Intézményünkben minden évben tartunk Egészségnevelés témahetet, melyen tanulóink komplex egészségfejlesztése folyik

Lényege:

- * A *témahét* szó jelentése benne van magában az elnevezésben. Adott héten az iskola (vagy legalábbis bizonyos korcsoportok) minden tagja ugyanazzal a témával foglalkozik. Egy teljes hetet kitöltő témahét lényege a következő: egy adott témát a pedagógusok a hagyományostól eltérő formában dolgoznak fel, a lehető legkomplexebb módon, úgy, hogy az a résztvevő gyermekeknek is jó kedvet és sikerélményt adjon.
- * Egymásra épülnek a kötelező foglalkozások és a választható programok is. Iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos és sokszínű módszerek segítségével dolgozzák fel a témát.
- * Olyan sajátos tanulásszervezés, amelynek fókuszában valamilyen valóságos tennivaló probléma, elvégzendő tevékenység áll.
- * A témahét végére a tanulócsoporttól olyan tárgyi, vagy szellemi produktumot várunk, amely széles körben feltárja az adott témát, gondolatkört.
- * A siker eléréséhez szükség van ismeretek megszerzésére, elrendezésére, feldolgozására.

Jellemzői:

- * Fontos a folyamattervezés.
- * A témahéten a tanárok által tartott foglalkozások a tankönyvi anyaghoz nem feltétlenül kapcsolódnak, ám a szakjukhoz igen.
- * Mindig egyetlen központi téma legyen.
- * A hangsúly az ismeretek megszerzésének folyamatán van.
- * A siker a felelősségvállaló együttműködéstől függ.
- * A közös alkotás erősíti a kohéziós erőt.
- * A tanulók szembesülnek saját képességeikkel, a feladatok aktuális megoldása egyéni képességeikhez igazodik.

Egészség hét-témahét

Az egészséges életmód napjaink felgyorsult világában egyre inkább égető kérdéssé vált. A helytelen táplálkozás és mozgásszegény életmód a médiában is számtalanszor hangoztatott probléma, amivel kell, hogy foglalkozzunk, nem hunyhatunk szemet fölötte. Ez a gyerekekre jelent egyre nagyobb veszélyt, hisz az ilyen életvitel később nagyon sok egészségügyi gondokhoz, társadalmi illetve szociális problémákhoz, vagy legrosszabb esetben, tragédiához is vezethetnek. Általános tapasztalat, hogy gyakorlatilag a gyorséttermeken, a különféle chipseken, kólán stb. nőnek fel a számítógép vagy televízió előtt ülve, és a sportra vagy – egyéb mozgásra – legfeljebb a "kéne" állapotig jutnak el. Mindezen fentebb említett okok miatt fontos célkitűzésünknek tartjuk, hogy példaértékű utat mutassunk a jövő nemzedékének a helyes és egészséges életvitelhez.

Ezt a célt szolgálja **témahetünk** – az **Egészség hét**.

Feltett szándékunk, hogy a gyerekek megismerjék és felismerjék mind elméletben, mind pedig gyakorlatban ennek a fontosságát, és tegyenek is azért, hogy egészségesek és energikusak legyenek. Az egészségnevelés célja a gyermek és

ifjúsági korosztályoknál egy hangsúlyozottan megelőző jellegű, folyamatosan végzett egészségfejlesztés.

Egészségnevelésre minden gyereknek szüksége van, hiszen e tevékenység szerves része az életre való felkészítésüknek, amely magában foglalja a következőket:

- * segít megismerni a szervezetünk működését
- * pozitív személyi és szociális kapcsolat kiépítését
- * figyelmeztet bizonyos magatartásformák veszélyeire
- * igyekszik az egészségtelen szokásokat és azok következményeit bemutatni
- * helyes viselkedésre, és fegyelemre szoktat
- * készségeket alakít ki, melyekkel képessé válnak a tanulók tudatos döntés meghozatalára
- * megtanít a jó közérzet magatartására, megtanul nemet mondani
- * bebizonyítja, milyen csodálatos az emberi szervezet, amit nem szabad veszélyeztetni

Egészségüket célja:

A gyerekek tudják, hogy az egészséges táplálkozásban milyen ritmus, ételfajták és alapanyagok élveznek preferenciát, és szeretnék, hogy étrendjük meg is egyezzen ezzel. Célunk, hogy tisztában legyenek a mozgás élettani hatásaival, és szabadidős programjaik többségében is ezek a tevékenységek domináljanak. Az egészség valamennyi – testi, lelki, szociális – dimenziójával kapcsolatos ismeretek megtanítása mellett elengedhetetlen azoknak a tevékenységfajtáknak, interperszonális kapcsolatoknak, konfliktuskezelésnek, problémamegoldási és önnevelési stratégiáknak a fejlesztése is, amelyeken keresztül az iskola a tanulók értékrendszerét és ennek következtében életmódját is hatékonyabban befolyásolhatja.

- * A tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- * Egészséges életmódra nevelés, a megfelelő egészséges környezetkultúra, tisztaság fejlesztése az iskolában és otthon
- * A tanulóinknak bemutatjuk az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat
- * Anyaggyűjtéshez szükséges technikai eszközök helyes használata
- * A megfelelő, egészséges táplálkozás kialakítása
- * Megfelelő öltözködés, viselkedési kultúra, kommunikáció fejlesztése
- * A fog- és testápolás, személyes higiéné fejlesztése
- * Önálló anyaggyűjtés, tájékozódás, rendszerezés
- * Az önállóan végzett munka öröme, a csoportmunkák során az egymásra figyelés érésének erősödése
- * A tanulók életkoruknak megfelelő szinten- tanórai és tanórán kívül foglalkoznak az egészség megőrzése szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - táplálkozás
 - alkohol és kábítószer fogyasztás, dohányzás
 - a környezet védelme
 - aktív életmód, a sport
 - a személyes higiénia

Az egészségüket várható eredményei:

- * Támogató környezet kialakítása, mely fokozatosan engedi a gyerekeket autonómmá válni azzal, hogy erősíti önértékelésüket és egészséges életmódjukat támogatja;
- * Pozitív interakciók kortársaikkal, referens személyek vonatkozásában;

- * A gyerekek nemcsak elviekben ismerik az egészséges életmód alapjait, de gyakorolják is azt;
- * Csoporttapasztalatok szerzése, melyekkel a gyerekek kölcsönösen megtapasztalják az egymás magatartásában lévő különbözőségeket;
- * Együttműködés az iskola - iskolaorvos, iskola – iskolavédőnő, iskola – helyi sportszervezetek között, amelybe a fiatalokat is bevonják
- * Belső igény kialakítása, hogy a gyerekek önmaguk is tervezzék programjaikat, tudatosan alakítsák ki életstratégiájukat.

Tantárgyak bevonása. A megvalósítás belső színterei:

Rajzórán a plakátfestés az egészséges életmóddal kapcsolatosan. A rajz fontos része a környezeti nevelésnek és az egészséges életmód hirdetésének, hiszen tematikus munkák készítésével bármely téma feldolgozható. A tárgy pozitív hatása a környezeti nevelés szempontjából kétszeres, hiszen az elkészített munkákból kiállítást szervezünk.

Természetismeret: Legfőbb hivatása a természet megismerése, a jelenségek közötti ok-okozati összefüggések érzékeltetése, az ismeretek rendszerezése. Kiemelten kezeli a környezeti nevelést, igen jelentős mértékben hozzájárul a természet megszerettetéséhez.

Kémia: Az élettelen környezeti tényezők (levegő, víz, talaj) összetétele, tisztaságának védelme, valamint vegyszerek (pl. háztartásban használatosak) hatása az emberi szervezetre.

Biológia: Hazánk és a távoli tájak élővilágának, életközösségeinek leírásakor mód adódik a globális környezeti problémák érzékeltetésére, alapvető ökológiai ismeretek, az emberi szervezet felépítésének és működésének egysége (minden szervnél és szervrendszerénél az adott egészséges életmódtani vonatkozással), valamint drogprevencióval kapcsolatos alapvető ismeretek tanítására.

Földrajz: A természetföldrajz, a globalitás érzékeltetésének fő területe, mert az élettelen környezeti elemek és jelenségek (pl. folyó, hegy, vulkán...) külön-külön is jól leírhatók, a kölcsönhatások révén állandó mozgásban levő részek, de összességük, maga az élettelen természet sajátos egyensúlyban levő egységes egész. A gazdaságföldrajz teljes egészében a környezeti nevelés kiemelt területe, amikor a nyersanyag és energiagazdálkodási folyamatait (pl. az ipari termelés változásaival) leírja, jellemzi. A környezeti nevelés fontos eleme, hogy a környezet- és természetvédelemben élen járó modell országokat példaként állít.

Fizika: A „kölcsönhatás” fogalmának legtágabb értelmezése fontos, hiszen minden környezeti probléma kialakulása, megoldása többszintű kölcsönhatás-hálózat. Energia, energiatakarékosság (a környezeti problémák megoldásának kiemelt területe).

Matematika: Elvben bármely művelet vagy összefüggés gyakoroltatható olyan szöveges feladattal, amelyből a gyerekek kapcsolt információhoz jutnak a környezet egészségét és saját testüket illetően – melyek például: statisztikai adatok értelmezése, a hulladékok térfogata, a táplálék %-os összetétele.

Informatika: A XXI. században e tudomány nélkül egyetlen pedagógiai terület sem működik, hiszen az információ áramlásában a számítástechnika elengedhetetlenül fontos.

Testnevelés órák: Az egészséges test fejlesztésének fő bázisa, hiszen jellemzője a mozgás, rendszeres testmozgás nélkül pedig a helyes életvitel elképzelhetetlen. Mindemellett a csapatjátékok során a gyerekek személyiségének leplezetlen változatát figyelhetjük meg, s alakíthatjuk. A sok gyakorlat, az óraszervezés (öltözködés, tornasor, mosakodás stb.) rendre, fegyelemre nevel, így testnevelőink jelentősen hozzájárulnak az egészséges életmód kialakításához, a személyi- és mentálhigiéné fejlődéséhez.

Osztályfőnöki órák: Iskolánk védőnője a serdülőkori változásokról beszélget a gyerekekkel. Külön a fiúkkal és külön a lányokkal, így jobban megnyílnak a gyerekek, bátrabban mernek kérdezni arról, ami foglalkoztatja, érdekli őket.

Humán órák: Az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretterjesztő szövegek feldolgozása. Az önismeret, a saját világunkban való eligazodás pedig alapeleme mind a környezeti nevelésnek, mind az egészséges életmódnak. A humán tárgyak jelentősen hozzájárulnak a kommunikációs készség fejlődéséhez, formálják mind a szóbeli, mind az írásbeli megnyilvánulásokat. Kommunikáció nélkül pedig nincs problémamegoldás, így környezeti nevelés sem.

Életvitel órák: Cél az egészséges, adottságainknak megfelelő táplálkozási szokások kialakítása, fejlesztése. Fogyasztási magatartás alakítása. Egészséges életvitel végiggondolása. Étkezési szokások. Egészséges élet jellemzői. (helyes ételválasztás, sport, mozgás, dohányzás, alkoholfogyasztás) Miért van szükség a táplálkozási ismeretekre? Táplálkozási kockázati tényezők. Egészséges táplálkozás. Étkezési szokások. (magyar és más nemzetek) Reformkonyha. Egyszerű étel elkészítése.

Nyelvi foglalkozások: Az egészséges életmód - étkezés és testmozgás téma keretében rengeteg játékos, érdekes feladat oldható meg, miközben már elsajátított ismereteket hoznak felszínre, gyakorolnak és új ismeretekhez, tudásanyaghoz is jutnak. Angol illetve német nyelvű plakátokat tudnak készíteni, illetve társasjátékot az egészség témakörében.

Tanítási órán kívül olyan szabadidős tevékenységeket kínálunk, amely érdeklődésüknek megfelel. Pl. filmvetítés, vetélkedő.

Kapcsolódási pont külső helyszínekkel, intézményekkel, személyekkel:

- *Uszoda*, ahol váltóversenyt szervezhetünk.
- *Solanova ház*. Az országban az egyetlen napenergiával működő épület megtekintése.
- *Szennyvíztisztító telep* működésének bemutatása.
- *Piac*. Az egészséges táplálkozás részét képező zöldségek és gyümölcsök árainak megfigyelése, többféle ár gyűjtése. Az adatok feldolgozhatóak matematika, informatika órán.
- *Könyvtár*. Adatgyűjtés helyszíne.
- *Egészségmegőrzési Központ*.
- *Rendőrség. Tűzoltóság. Mentők*.
- *Gyermekorvos. Védőnő*.

- *Mozi. Filmvetítés.*

A témahét utolsó napján értékeljük az egészséghetet. Itt kerül sor a vetélkedők, versenyek eredményhirdetésére, dicsérő oklevelek átadására, kiállítás megnyitására a gyerekek produktumaiból.

4. Az iskola hathatós együttműködése az iskolaorvosi hálózattal az iskola egészségnevelési programjának megvalósítása érdekében

A feladat megvalósításának folyamata

Az iskolaorvos és védőnő éves munkatervet készít, amely alapján elvégzik gyermekeink védőoltását, szűrővizsgálatát (vérnyomás, pulzusszám mérés, érzékszervek vizsgálata, testi fejlődés arányainak megállapítása, egészséges testsúly-testmagasság szintmérése. Az iskola fogorvosa évente szűri és ellátásban részesíti tanulóinkat. Vizsgálatáról értesíti az osztályfőnököket.

Az alsó és felső tagozaton testnevelést tanítók, tanárok folyamatosan mérik a gyermekek fizikai állapotát, melynek összegzését évente egyszer (ősszel) az iskolaorvos rendelkezésére bocsátják.

Az iskolaorvos a védőnővel közösen elkészíti az összegzést a mérések és tapasztalatok alapján a tanulókról. (Munkatervben rögzítve van, hogy mely osztályokat részesítenek a tanév során szűrésben.)

A gyermekek egészségállapotának szintjéről, milyenségéről az érdekelt osztályfőnököket az iskolaorvos értesíti, tanulónként rögzítve azt.

Az osztályfőnökök a szülőknek erről tájékoztatást adnak, felhívják a szülők figyelmét az esetleges problémák megelőzése érdekében.

Az iskolaorvos és védőnő egy-egy tanév során két szülői értekezleten (alsó, felső tagozat részére külön) vagy iskolaorvosi fórumon tájékoztatja a szülőket a gyermekeiket érintő legjellemzőbb problémákról, speciális kezelésükről.

Az eredményes munka érdekében az érintetteknek együtt kell működniük.

A gyermekek továbbtanulási lehetőségeit a reálisan megállapított egészségállapot döntően befolyásolja. Egyben felhívja a szülőket, pedagógusok figyelmét a fokozott törődésre, esetleges kezeltetésre, amennyiben betegség húzódik meg a gyengébb egészségállapot mögött.

Az iskolaorvos és az iskolavédő programja

A 26/1997. NM rendelet 2009. szeptember 1-i módosítása értelmében a korábbiakkal ellentétben a 2., 4., 6., 8. évfolyamon tanulók a szűrésre kötelezettek.

Szeptember- október:

Kapcsolat felvétele az iskolával és az iskolaorvossal. Bejárásról való részvétel. Névsorok megkérése, egyeztetése. Osztálytűkör felfektetése. Törzslapok rendezése. Újonnan érkező tanulók törzslapjainak kikérése, távozó lapjainak postázása. Egyéb adminisztrációs feladatok.

Tisztasági szűrővizsgálat valamennyi tanulónál, szükség esetén kontrollszűrés. Testnevelés alóli felmentések elbírálása.

Védőoltási tervzet elkészítése. Szülők értesítése a védőoltásokról. 6. évfolyamosoknál DTaP, MMR, 7. évfolyamon az Engerix- B oltások megszervezése, előkészítése, lebonyolításában való részvétel. Pótoltásokban való részvétel. Védőoltások utáni adminisztráció.

1. osztályos tanulók hiányzó oltásainak ellenőrzése.
4. osztályosok védőnői szűrése, orvosi vizsgálata.

November-december:

Szükség szerint pótolás.

4. osztályosok védőnői szűrésének és orvosi vizsgálatának folytatása.
 6. osztályosok védőnői szűrése és orvosi vizsgálata.
 1. osztályosok fogápolási óráinak megtartása.
 5. osztályosok táplálkozási óráinak megtartása.
 6. osztályosok szenvedélybetegségek prevenció óráinak megtartása.
- Szükség esetén tisztasági szűrés, kiszűrt tanulók kontrollvizsgálata.

Január-február:

Tisztasági szűrés valamennyi tanulónál. Kiszűrt tanulók tisztasági vizsgálatának kontrollja.

6. osztályosok védőnői szűrésének és orvosi vizsgálatának folytatása.
7. osztályosoknál serdülőkori változásokról szóló órák tartása.
2. osztályosok védőnői szűrése és orvosi vizsgálata.

Március-április:

2. osztályosok védőnői szűrésének és orvosi vizsgálatának folytatása.

Szülők értesítése a 7. osztályosok 2. Engerix-B védőoltásáról. 7. osztályosok oltásának előkészítése, lebonyolításban való részvétel. Pótoltás. Védőoltások adminisztrációja. Tisztasági vizsgálat valamennyi tanulónál. Szükség esetén kontroll tisztasági szűrés. Beiratkozáson való részvétel.

5. osztályos lányok egészségfejlesztő órája menstruáció témakörben.

8. osztályosok védőnői szűrése és orvosi vizsgálata.

Május-június:

8. osztályosok védőnői szűrésének és orvosi vizsgálatának folytatása.

8. osztályosok egészségfejlesztő órája párkapcsolat, barátság, szerelem, illetve fogamzásgátlás témakörökben.

8. osztályosok törzslapjainak postázása. Hiányzó tanulók védőnői szűrésének pótlása. Hiányzó tanulók orvosi vizsgálatán való részvétel. 2011/2012. évi testnevelési felmentések elbírálásán való közreműködés. Beszámoló elkészítése az éves munkáról.

A 16 évet betöltött tanulóknál jogszabály írja elő a záró állapotvizsgálat elvégzését.

A vizsgálatok során kiadott beutalók eredményeinek bekérése, illetve az érkező és távozó tanulók törzslapjainak kikérése, postázása a tanév során folyamatosan történik.

Egész évben folyamatos a gondozott diákok nyilvántartásba vétele, valamint a veszélyeztetett tanulók állapotának nyomon követése.

Osztályvizsgálat:

A szűrés kétlépcsős:

Először a védőnői előszűrés történik meg az iskola területén a védőnői szobában, majd ezt követi az orvosi vizsgálat.

A tevékenységek időpontjai az igazgatóhelyetttessel és az érintett osztályfőnökkel egyeztetésre kerülnek.

A védőnői fogadóórát tart hetente egy alkalommal két órát. Ilyenkor felkereshetik a diákok, pedagógusok, szülők és az iskola dolgozói a problémáikkal, kérdéseikkel. Aktívan részt vállal az iskolanapok, egészséghet szervezésében és lebonyolításában. Ezeken a napokon lehetőség szerint még a felnőttek, dolgozók, szülők számára is szervez szűrővizsgálatokat (vércukor, látás...). Az osztályfőnöki órákon előadásokat tart az egészségneveléssel kapcsolatos előre egyeztetett témákban. Szükség esetén elsősegélynyújtást végez.

Az iskolaorvos a tanulók személyi higiéniájának ellenőrzését az egész tanévben folyamatosan végzi. Az iskola kérésére előadást tart az egészséges életmódra nevelésről.

Egészségnevelési program

1-2. osztályosoknak:	Fogápolás
	Személyi higiéné
3-4. osztályosoknak:	A szabadidő helyes eltöltése
	Személyiségfejlesztés, önismeret
5-6. osztályosoknak:	Serdülőkori változások
	Menstruáció, higiéné
7-8. osztályosoknak:	Serdülőkori problémák
	Menstruáció, higiéné
	Fogamzásgátlás
	A felelősségteljes párkapcsolatokról

III. Az egészségnevelési programok a tanórán kívüli tevékenységek keretében

a/ tanulók

- * tömegsport órák, házi versenyek, évfolyamok sportvetélkedőinek folyamatos vezetése a tanév során
- * az egészségfejlesztő céllal meghirdetett gyalogtúrák szervezése (városi, iskolai)
- * egészséges életmóddal kapcsolatos előadások tartása (elsősegélynyújtás, egészségmagatartás, fogápolás)
- * egészségnevelésben dominanciát vállaló DÖK programok
- * őszi és tavaszi egészség-hét programjaiban mozgás - táplálkozás-káros szenvedélyek nélküli életvitel elméleti és gyakorlati ismeretek bővítése, megtapasztalása
- * művészeti és sportnapok az egészségért
- * sí-, vízi- és gyalogtúrák szervezése
- * erdei iskola (szülői finanszírozással)
- * „Sportol a család” egészségfejlesztő hétvége
- * kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz (pl. Fut a város...)
- * az iskola környezetének szebbé tétele (pl. Takarítási Világnap)

b/ pedagógusok, szülők

- * sportprogramok a tanulókkal együtt (pl. hétvégi, Dózsa-heti, túrák, kirándulások...)
- * reformkonyha-bemutató
- * szülőknek szervezett fórumok, tájékoztatók
- * pedagógusoknak szervezett szakmai tanácskozások, tréningek

2. 13 Környezeti nevelési program

„Egyetlen fűszál sem nőhet anélkül, hogy úgyszólván az egész természettel ne volna összhangban.” /Fontenelle/

Korunk környezeti problémái, az emberek elidegenedése a természettől új kihívás elé állította a közoktatást.

A környezeti nevelés feladatainak teljesítése érdekében a tanítást célszerű időről időre természetközelségben megszervezni, a környezettel való közvetlen találkozás lehetőségét biztosítani.

Az emberek elidegenedése a természettől, illetve az organikusan épített környezettől számos feladatot állít a közoktatás elé. Egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a környezettel harmonikus és fenntartható életvezetéshez új ismeretekre és kompetenciákra van szükség.

A környezeti nevelés során valóságos történeteket, jelenségeket, problémákat és konfliktusokat mutatunk be. Természeti és létesített környezetünk működésének megértéséhez a természet és a társadalom megismerésének eszközeit, módszereit egyaránt meg kell tanítanunk.

A környezeti nevelés három alapvető célja:

- * Fokozni szükséges a környezeti tudatosságot és annak felismerését, hogy a gazdasági, a társadalmi, a politikai és az ökológiai jelenségek kölcsönös függőségben és kölcsönhatásban vannak mind a városi, mind a falusi környezetben.
- * Biztosítani kell mindenki számára annak lehetőségét, hogy a környezet védelméhez és megőrzéséhez szükséges tudást, ismereteket, értékeket, attitűdöket és készségeket a megfelelő módon megszerezhesse.
- * Meg kell teremteni az egyének, a csoportok és a társadalom egészének a környezettel kapcsolatos új típusú magatartási és életviteli mintáit.

A környezeti nevelés és oktatás a környezeti értékek felismerését és a környezetre vonatkozó fogalmak tisztázását szolgáló folyamat. Törekvése olyan képességek fejlesztése, és azok kialakulásának elősegítése, melyek szükségesek az emberek, kultúrájuk és környezetük közötti kölcsönkapcsolatok megértéséhez, a környezetorientált magatartás, a környezeti minőség javítását célzó, tudatos és felelősségteljes cselekvési készség kifejlődéséhez.

*„Ó, nincs a földön oly silány anyag,
Mely így vagy úgy ne szolgálná javad,
De nincs oly jó, melyben ne volna vész,
Ha balga módra véle visszaélsz!”*

(Shakespeare)

A környezeti nevelésben a következőket tekinthetjük értékeknek:

- * A hétköznapi életviteli döntések során a létezni vagy birtokolni alternatívák közül a létezés választása, a külsőségeiben szerény, belső értékeiben gazdag életre való törekvés. Képesség arra, hogy felismerjük az élet gazdagságát, csoda voltát, a testi, lelki, szellemi élet harmóniáját. A térben és időben való távlatosság, a környezet feletti uralom helyett annak megértése és kímélete.
- * Olyan kulturált és tudati állapot elérése, amelyben az ember ismeri a világ és önmaga eredetére vonatkozó elképzeléseket és azokban a maga meggyőződése szerint hisz.
- * A létezés csodájának elismerése, az élet tisztelete, szeretete: tudásunk és képzeletünk által a belső és külső világ összekapcsolása.
- * A természet és a társadalom törvényeinek megismerése, tiszteletben tartása, és mindennapi életvitelünk során a természet törvényeivel harmonizáló magatartásformák alkalmazása.
- * Törekvés a mértékletes és önkorlátozó fogyasztásra, a jövő nemzedékek lehetőségeihez való jogának csorbítatlanul hagyására. A pazarló és erőforrásokat kimerítő életvitelünk okozta környezetkárosítás "gyógyítgatása" helyett a károkozás megelőzésének hangsúlyozása.
- * A modernizáció és a gazdasági-technikai fejlődés során a természet erőforrásainak önző kiaknázása helyett annak kímélete, a piacgazdaság kegyetlen versenyszellemével szemben az azt egyensúlyban tartó együttműködési törekvések nagyra értékelése.

A környezeti nevelés a személyiség egészére igyekszik hatni:

- * a tudatra ismeretekkel,
- * az érzelmekre élményekkel,
- * az akaratra célratörő tevékenységekkel.

Egy alaposan előkészített és átgondolt program nemcsak az iskola sikeres környezeti nevelési munkájának záloga, hanem nagymértékben hozzájárul az iskola egyéb célkitűzéseinek megvalósításához is.

*„Minden terv annyit ér,
amennyit megvalósítunk belőle.”*

Alsó tagozatosok

A kisiskolás eleinte még utánozva tanul, úgy viselkedik a számára új környezetben, ahogyan azt a felnőttektől látja. A külső minták szerinti viselkedést lassan kiegészíti, majd felváltja saját belső mintáinak kialakítása és követése, kialakul önmagával és a környezetével kapcsolatos alapbeállítódása. Legtöbbször igyekszik megfelelni a felnőttek elvárásainak, értékítéleteiben a felnőttek véleménye még meghatározó.

A környezeti nevelésnek is játékosnak kell lennie. A természettel való közvetlen találkozás nem ritkán szokatlan tanulási helyzeteket teremthet számukra, ezeket gyakran játékhelyzetként értékelik, s ilyen formában vesznek részt benne. A kisebbeknek kezdetben még nem a törvényszerűségek megállapítása, s az odavezető oknyomozó vizsgálódás a célja, hanem maga a tevékenység mint érdekes élmény, jó játék.

Az életkori szakasz második felében azonban feléled a kíváncsiság a dolgok "miért"-je iránt. Szívesen vizsgálódnak, "kutatnak". A terepi megfigyelések, vizsgálatok során jellemzőnek mondható, hogy gondolkodásuk a szemléletes, konkrét tartalmak mellett az egész élményhez kötődik. Gyakran az érzelmekkel, indulatokkal átszőtt történetek könnyebben felidézhetők számukra, mint az azokhoz kötődő megismerés. A feladatokat gyakran mintegy "szerepbe bújva" csinálják végig, ezért igen eredményesen alkalmazhatók.

A környezeti nevelés lehetőségei tanórákon tantárgycsoportokhoz kapcsolódóan

Magyar nyelv és irodalom

- * Ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat /mondák, népdalok, versek/.
- * Tudják kifejezni a szóbeli és írásbeli kommunikáció során Dunaújvároshoz és a környező településekhez fűződő érzelmeiket /az anyanyelv gazdagságának és szépségének felhasználásával/.
- * A Duna folyóról szóló történetek, mesék, mondák megismerése, gyűjtése.

Matematika

- * Alapvető környezeti mérések alkalmazása, értelmezése.
- * A szöveges feladatokban fellelhető összefüggések felismerése és összekapcsolása a gyakorlattal.
- * A lényegkiemelő képesség fejlesztése.
- * A körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyainak megfigyelése.

Testnevelés

- * Mozgást igénylő népi játékok elsajátítása
- * Szabad levegőn, természetes környezetben végzett gyakorlatok.

Környezetismeret

- * Az őket körülvevő állatok, növények megismerése, gondozása (élősarok kialakítása).
- * Településünkre jellemző felszíni formák megismertetése (séta).
- * A természet szépségeinek megfigyelése (naplemente, felhők, csigaház, toboz), gyűjtőmunka.
- * A környezetet befolyásoló természeti tényezők (szél, víz, napsütés) megfigyelése.
- * Az élő környezet ciklikusságának (évszakok, napszakok, a víz körforgása) felfedezése.
- * Az idő és az életmód kapcsolatának észlelése. (költöző madarak)
- * Növényi eredetű táplálékok megismertetése, vizsgálata (egészséges táplálkozás).

Technika, rajz

- * Természetes anyagok gyűjtése, azokból tárgyak készítése (takarékos anyagfelhasználás).
- * A természet kincseinek személyes hangú kifejezése rajzban.
- * A természetben végbemenő változások vizuális megjelenítése (téli táj).
- * A közvetlen környezet megfigyelés utáni kifejezése (plasztika, festmény, rajz).

Ének-zene

- * A Dunával kapcsolatos dalok gyűjtése, megtanulása.
- * Népdalok éneklése, melyekben növények, állatok szerepelnek.

Felső tagozatosok

A 10-14 éves korúak figyelme egyre jobban a társak felé fordul, szélesednek társadalmi tapasztalatai. Fontossá válik a kortárs csoporthoz tartozás. Igen kedvez ez a csoportos, együttműködő tanulási technikák alkalmazásának. Eredményre törekvő munkakedvük, kibontakozó versenyszellemük, valamint az egyéni érdeklődési irányok kialakulása a projekt módszer eredményes alkalmazását is lehetővé teszi.

Megváltozik gondolkodásuk is ebben az életkorban, egyre elvontabbá válik. A tér- és időfogalom fejlődését a terepi tanulás segíti. Megindul a szülőktől, felnőttektől történő leválás, az önállóság igénye tanulási tevékenységeikben is megnő. Kulcskérdés lehet ebben az életkorban, hogy az élő és épített környezettel szemben miféle erkölcsi modelleket alakítanak ki.

A kamaszok emberismereti képessége és önismereti érzékenysége ugrásszerűen megnövekszik, központi problémájuk az "énazonosság" keresése, ez pedig döntő a környezethez való viszonyulás és értékrend, az autonóm környezeti erkölcsi felfogásuk alakulása szempontjából.

Az önálló véleményalkotás szándéka miatt a készen kapott nézeteket bírálják, elvárják az állítások bizonyítását, ugyanakkor nem ritkán szélsőségekben gondolkodnak és éreznek, hajlamosak a felületességre. Gondolkodásukat egyre inkább az elvont-logikai gondolkodás jellemzi. A jelenségeket több viszonyítási rendszerben is el tudják képzelni, s ezek alapján összetettebb következtetésekre is képesek.

A környezeti problémák megértése, a megoldások keresése kihívást jelenthet számukra. Különösen érzékenyen elemeznek konfliktusokat, érdek- és értékütközéseket, szívesen vitáznak, de ítéleteik kialakításában az érzelmi, motivációs tényezők igen jelentősen befolyásolják őket.

A környezeti nevelés lehetőségei tanórákon tantárgycsoportokhoz kapcsolódóan

Magyar nyelv és irodalom

- * Ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását, és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben.
- * Törekedjenek az anyanyelv védelmére.
- * A természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával fejlődjön a környezethez való pozitív hozzáállásuk.
- * Tudjanak tájleírást készíteni valóságos vagy elképzelt tárgyról, lakókörnyezetünkről.
- * Legyenek képesek tájékozódni a dokumentumok között (szépirodalom, segédkönyvek, ismeretközlő könyvek, helyi kiadványok).
- * Tudjanak gyűjtőmunkát végezni csoportosan vagy egyénileg.
- * Váljanak alkalmassá például megfogalmazására (dunaújvárosi vagy környéki híres ember –sportoló, költő, szobrász, festő, író, rendező, edző stb.), az alanyokkal riport készítésére.
- * A mindennapi élet kérdéseinek megválaszolására tudják használni a könyvtár információhordozóit.
- * Legyenek képesek saját vélemény megfogalmazására, versek önálló és összehasonlító elemzésére.
- * Tudjanak eligazodni a mindennapi élet hivatalos iratai között, tudják azokat megfogalmazni (levél, önéletrajz, postai feladóvevény, stb.)

Idegen nyelv (német, angol)

- * A tanulók a jól megválasztott szövegek feldolgozásával is váljanak érzékennyé a hazai és helyi környezeti problémákra.
- * Ismerjék más népek környezetvédelmi problémáit, tudjanak projektmunkában választ keresni.
- * Alakuljon ki és fejlődjön bennük a nemzetközi felelősség a környezettel szemben.

Történelem

- * Értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet.
- * Tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására.

- * Ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete.
- * Értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Matematika

- * Váljanak képessé arra, hogy a más tárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják (táblázatok, grafikonok készítése).
- * Ismerjék a konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni.
- * Tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait, tudjanak ehhez kapcsolódó szöveges feladatokat értelmezni, megoldani.
- * Alakuljon ki bennük a reális becslés képessége.

Fizika

- * Váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára.
- * Ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj) következményeit.
- * Ismerjék fel a fizikai törvényszerűségeket, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra (könyvtári kutatómunka, előadások)
- * Legyenek tisztában a környezeti erőforrások felelősségteljes felhasználásával.
- * Ismerjék fel a megújuló energiaforrásokban rejlő lehetőségeket (a kulcsi szélörömműben tett látogatás).

Kémia

- * Rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel.
- * Törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására (szárazelem gyűjtés).
- * Legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére, a következtetések levonására (esővíz minőségének, pH-jának meghatározása).
- * Értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatását (a helyi szennyvíztelepre tett látogatás).

Rajz

- * Ismerjék fel a természeti és művészeti szépség rokonságát, illetve azonosságát (/kiállítások, tárlatok).
- * Legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni.
- * Tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre (Duna-part).
- * Ismerjék a helyi népi építészeti emlékeket (Intercisa Múzeum)

- * Legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően (pályázatok).

Testnevelés

- * Értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket (szabad levegőn tartott foglalkozások).
- * Legyenek tisztában azzal, hogy a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban és a tolerancia fejlesztésében.
- * Igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, tornaszerek (fa, kötél, bőr).
- * Sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (zsákban futás, karikahajtás).

Földrajz, biológia, természetismeret

- * Alakuljon ki a tanulóknál a környezet állapota iránti érzékenység.
- * Lássák be, hogy ők maguk is felelősek a természet jövőjéért.
- * Készüljenek fel tudatosan a természet megóvására, a környezeti problémák megelőzésére (öröm- és bánattérkép készítése).
- * Ismerjék a hazai tájak és életközösségek védelmét (terepgyakorlatok a város zöldövezeti részein).
- * Legyenek tisztában a természeti jelenségekkel, változásokkal /időjárás, éghajlat, talaj, víz /.
- * Óvják nemzeti értékeinket (védett növények, állatok).
- * Segítsék elő az élő természet változatosságának fennmaradását. (élősarok kialakítása).
- * Legyenek képesek a globális problémák felismerésére, és a rá adható biológiai válaszok megfogalmazására (információgyűjtés, kiselőadások, táblók készítése).

Informatika

- * A grafikai programok tanulásánál reprodukálják a természet elemeit, érzékeltesék annak sokféleségét.
- * Óvják meg, maguk is vegyenek részt az ember- és környezetkímélő munkakörnyezet kialakításában (szaktanterem).
- * Gyűjtsék szelektíven a keletkező szennyező anyagokat (patronok, tonerek).
- * Tudatosuljon a tanulóknál, hogy az e-mail nemcsak gyors, de környezetkímélő is (nem használ papírt, nincs szállítás).
- * Legyenek képesek táblázatok, grafikonok készítésére az aktuális környezetvédelmi témákban (szelektív hulladékgyűjtés).
- * Tudjanak adatbázist létrehozni (pl. hazai védett madárfajok).
- * Programírással tudják a természetes anyagok növekedését érzékelteni (gyümölcsfa).
- * Tudjanak animációt készíteni adott témában (évszakok, egy virág élete).

Technika és életvitel

- * Ismerjék meg a technikai környezetet, annak működési elveit (gépek, berendezések).
- * Ismerjék a fenntartható fejlődés összefüggéseit, követelményeit (tervezés, takarékosság).
- * Tudjanak választ adni a környezeti válság okaira, legyenek képesek alternatívákat keresni azok megoldására (túlnépesedés).
- * Ismerjék a közlekedésben rejlő veszélyeket (légszennyezés, balesetek).
- * Legyenek tisztában a környezetkímélő technológiák, termékek lehetőségeivel (bevásárlási kosár).
- * Tudatosan törekedjenek a takarékosságra (idő, energia, pénz).
- * Munkadarabok elkészítésénél törekedjenek a természetes anyagok használatára (fa, bőr, papír).
- * Tudatosuljon bennük az egészséges táplálkozás alapvető fontossága (alaptápanyagok, védőtápanyagok).

Ének-zene

- * Ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- * Ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait (zenehallgatás).
- * Fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban.
- * Vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét (táncszínházi előadások).
- * Tudják, hogy az élő ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek (Móder Rezső zenélő szoborparkja).
- * Fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni (zajártalom).

Osztályfőnöki óra

- * Fontos lépés a mikrokörnyezet felfedezése, igényes, gondos alakítása, megóvása, ami a környezetkultúra fejlesztésének eszköze (házirend, a terem dekorálása).
- * Eredményes az együttműködés, ha a témák felkeltik a tanulók érdeklődését (személyes tapasztalatok, viták).
- * Ismerjék meg a közösségben elfoglalt helyüket (szociometriai felmérés).
- * Legyenek tudatában a természetvédelmi, környezetvédelmi rendszerek megismerésének fontosságával (megóvás).
- * Tudják elemezni a fogyasztói szokásokat (vásárlás, reklám).
- * Legyenek képesek az energiáról tanultakat átültetni a mindennapi életbe (otthoni munkamegosztás, iskolai feladatok).

*„A környezetvédelem túlságosan fontos ahhoz,
hogy a környezetvédőkre bizzuk.”*

Tanórán kívüli lehetőségek

Napközi, iskolaotthon fő feladata, hogy a szabad levegőn történő játékok keretében megismerjék környezetüket, a helyi sajátosságokat.

Használják ki a közeli játszóterek lehetőségét a szabadidő hasznos eltöltésére.

Tanulmányi séták alkalmával a növények, termések gyűjtése legyen természetes számukra (felhasználhatók tanórai segédletként is).

Szakköri munka kiszélesítése, a többi tanuló tájékoztatása

Iskolai előadások szervezése

Újság- és sajtófigyelés, rádió és TV-híryanaginak figyelemmel kísérése

Önálló forráskutatás könyvekben, folyóiratokban

Mérések, környezeti adatok gyűjtése (az iskola területén elhelyezett mérőállomás megismerése)

Video- és filmvetítések

Pályázatok

Versenyek, komplex vetélkedők, akciók

Takarítási akciók

Fásítási és kertgondozási feladatok

Az iskola virágosítása, otthonossá tétele

Akciók (papír, szárazelem, műanyag flakonok gyűjtése).

Kiállítások (központi faliújság, tablók, saját készítésű munkadarabok).

Környezeti értékeket bemutató kiállítások (fotómontázs).

Jeles napokról (víz világnapja, Föld napja, madarak és fák napja, világtakarékossági nap, állatok világnapja) való megemlékezés faliújságon, iskolarádión keresztül.

Egészség hét szervezése az iskolában.

Iskolán kívüli lehetőségek

tanulmányi kirándulások szülői finanszírozással

nyári táborozások szülői finanszírozással

erdei iskola szülői finanszírozással

felfedező terepséták, túrák

állatkerti látogatások

kapcsolódás városi, országos akciókhoz

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását, és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik

kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

A környezeti jövőkép kialakítása fontos feladat, fokozatosan el kell érni, hogy a tiszta környezet iránti igény a tanulók belső igényévé váljon, és hajlandók legyenek ez irányba cselekedni is.

„Az a világ, amelyben nincsenek madarak, erdők, nincsenek mindenféle formájú és méretű állatok, olyan világ lenne, amelyben az ember valójában nem is lenne képes létezni.” /

Gerald Durrell/

2. 14 A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

A fogyasztóvédelmi oktatás célja:

- * a fogyasztási kultúra fejlesztése
- * tudatos kritikus fogyasztási magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalma elemei:

- * társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása (jogaikat érvényesíteni tudó, közéletben részt vevő, közreműködő tanulók)
- * ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése (versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek: vállalkozási, gazdálkodási, munkaképesség)

Hangsúlyt kell fektetni a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására.

Az értékek formálásában lényeges:

- * a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- * az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása
- * a természeti értékek védelme

Fontos fogyasztás során:

- * a tájékozódás képessége
- * a döntési helyzet felismerése
- * a döntésre való felkészülés

A tanulókkal meg kell ismertetni

- * a piac, a marketing, a reklám szerepét
- * a minőség, a biztonság szerepét
- * a gazdaságosságot
- * a takarékoskosságot

Szükséges, hogy a tanulók értsék és a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- * környezettudatos fogyasztás – egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között
- * tudatos, kritikus fogyasztói magatartás – a fogyasztói jogok érvényesítése

A fogyasztónak joga van:

- a/ az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez
- b/ a veszélyes termékek, eljárások elleni tiltakozásnak
- c/ a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között

- d/ a választáshoz szükséges tények ismeretéhez
- e/ a a jogos panaszok rendezéséhez
- f/ az egészséges és elviselhető környezetben való élethez

- * preventív (megelőző) fogyasztóvédelem – amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei

1. Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai

technika	áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései
matematika	banki, biztosítási, üzemanyag-fogyasztási számítások
fizika	mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák)
földrajz	eltérő fogyasztási struktúrák és szokások
magyar	reklámnnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái
történelem	EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története
biológia	génmódosított élelmiszerek (GMO), táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás
kémia	élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalek (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek
informatika	elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia

2. Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
3. Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
4. Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)
5. Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások

Módszertani elemek

készségek fejlesztése: kritikus gondolkodás, egyéni és csoportos döntéshozás, problémamegoldás

A készségfejlesztésnek tartalmaznia kell:

- * az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés
- * információfeldolgozás
- * az információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

Fontos, hogy a tanulók e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák

- * interjúk, felmérések készítése, az emberek vásárlási szokásainál
- * adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- * problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- * viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
- * érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)
- * helyi, országos és EU-s szabályozások tanulmányozása

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

3.1 Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak kötelező és választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, az előírt tananyag és a követelmények

1. Tantervek

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

- **HK2001:** a kerettantervhez készített 2001-ben bevezetett helyi tanterv
- **HK2003:** a 2003. szeptemberétől bevezetett, a tanulók kötelező óraszámának csökkenése miatt módosított - 2001-ben bevezetett - helyi tanterv
- **H2004:** a 2003-ban felülvizsgált és módosított NAT alapján, valamint az Oktatási Minisztérium által 2004-ben kiadott kerettanterv alapján elkészített 2004. szeptemberétől érvényes helyi tanterv.
- Az OM által 2004-ben jóváhagyott Képességfejlesztő és értékőrző kerettanterv (KÉK)
- Az OKM által 2008-ban jóváhagyott kompetenciafejlesztő oktatási program(pedagógiai rendszer) kerettanterve alapján elkészített 2010. szeptember 1-től érvényes helyi tanterv

Tanév	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Bevezető szakasz		Kezdő szakasz		Alapozó szakasz		Fejlesztő szakasz	
2004/ 2005	H2004 KÉK	HK2003 KÉK	HK2001 KÉK	HK2001 KÉK	HK2003	HK2003	HK2001	HK2001
2005/ 2006	H2004 KÉK	H2004 KÉK	HK2003 KÉK	HK2001 KÉK	HK2003	HK2003	HK2003	HK2001
2006/ 2007	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK	H2004 KÉK	HK2003 KÉK	HK2003 KOMP	HK2003	HK2003	HK2003
2007/ 2008	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK	H2004 KÉK	HK2003 KOMP	HK2003 KOMP	HK2003	HK2003
2008/ 2009	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK	H2004 KOMP	HK2003 KOMP	HK2003 KOMP	HK2003
2009/ 2010	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	HK2003 KOMP	HK2003 KOMP
2010/ 2011	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	HK2003 KOMP
2011/ 2012	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP

2012/20 13	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP
2013/20 14	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP
2014/20 15	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KÉK KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP	H2004 KOMP

Intézményünkben **2006/2007-es tanévben a HEFOP 3.1.3** Felkészítés a kompetencia alapú oktatásra című program keretén belül vezettük be a kompetencia alapú oktatást 1. és 5. osztályban felmenő rendszerben az alábbi kompetenciaterületeken:

- * Szövegértés-szövegalkotás A modul – teljes tanórai lefedettség – 1. és 5. osztály
- * Matematika-logika A modul – teljes tanórai lefedettség – 1. és 5. osztály
- * Idegen nyelv (angol) A modul – 30 %-os lefedettség – 5. osztály
- * Szociális, életviteli és környezeti C modul – 1. osztály – szabadidős tevékenység (SZIT) iskolaotthonban

2009/2010-es tanévben a TÁMOP 3.1.4 Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben program keretén belül újabb területeket és osztályokat vontunk be a fejlesztésbe.

- * Szövegértés-szövegalkotás A modul – teljes tanórai lefedettség – 1. osztály
- * Matematika-logika A modul – teljes tanórai lefedettség – 2. osztály
- * Idegen nyelv (német) A modul – 30 %-os lefedettség – 4. osztály
- * Életpálya építés B modul – matematika tantárgyban – 5. osztály
 - o magyar tantárgyban – 5. osztály
- * Életpálya építés C modul - 1. osztály – szabadidős tevékenység (SZIT) iskolaotthonban

Ezeket a programokat felmenő rendszerben az elkövetkező években kiterjesztjük az egész intézményre.

Óraterv a H2004 és kompetencia tantervű osztályok részére

1-4. évfolyam óraterve

Tantárgy	1. évfolyam			2. évfolyam			3. évfolyam			4. évfolyam		
	1. fé lé vi ó ra s z á m	2. fé lé vi ó ra s z á m	É v e s ó ra s z á m	1. fé lé vi ó ra s z á m	2. fé lé vi ó ra s z á m	É v e s ó ra s z á m	1. fé lé vi ó ra s z á m	2. fé lé vi ó ra s z á m	É v e s ó ra s z á m	1. fé lé vi ó ra s z á m	2. fé lé vi ó ra s z á m	É v e s ó ra s z á m
Kötelező tanítási órák												
Magyar nyelv	4	4	148	4	4	148	4	4	148	3	4	129,5
Magyar irodalom	4	4	148	4	4	148	4	4	148	4	3	129,5
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	74
Matematika	4	4	148	4	4	148	4	4	148	5	4	166,5
Informatika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Környezetismeret	1	1	37	1	1	37	1	1	37	2	2	74
Ének-zene	1	1	37	1	1	37	1	2	55,5	1	1	37
Rajz	2	1	55,5	1	2	55,5	2	1	55,5	1	2	55,5
Technika és életvitel	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Testnevelés	3	3	111	3	3	111	3	3	111	3	3	111
Szabadon tervezhető óra	0	1	18,5	1	0	18,5	0	0	0	0	0	0
Kötelező tanítási órák összesen	20	20	740	20	20	740	20	20	740	22	22	814
Nem kötelező (választható) tantárgy												
Idegen nyelv	1,5	1,5	55,5	2	2	74	2	2	74	-	-	-
Emelt szintű idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	111

Óraterv az ÉKP tantervű osztályok részére

1-4. évfolyam óraterve

Tantárgy	1. évfolyam			2. évfolyam			3. évfolyam			4. évfolyam		
	1. fé lé vi ó ra s z á m	2. fé lé vi ó ra s z á m	É v e s ó ra s z á m	1. fé lé vi ó ra s z á m	2. fé lé vi ó ra s z á m	É v e s ó ra s z á m	1. fé lé vi ó ra s z á m	2. fé lé vi ó ra s z á m	É v e s ó ra s z á m	1. fé lé vi ó ra s z á m	2. fé lé vi ó ra s z á m	É v e s ó ra s z á m
Kötelező tanítási órák												
Magyar nyelv	4	3	129,5	3	3	111	2	3	92,5	3	2	92,5
Magyar irodalom	3	4	129,5	3	3	111	3	2	92,5	2	3	92,5
Idegen nyelv	1	1	37	2	2	74	2	2	74	2	2	74
Matematika	4	4	148	4	4	148	3	3	111	4	4	148
Informatika	-	-	-	-	-	-	1	1	37	1	1	37
Ének	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Ember és természet	1	1	37	2	2	74	2	2	74	2	2	74
Társadalomismeret	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	37
Néprajz	-	-	-	-	-	-	1	1	37	1	1	37
Bábozás, színjátszás	1	1	37	1	1	37	1	1	37	-	-	-
Környezet és vizuális kultúra	1	1	37	1	1	37	2	2	74	2	2	74
Barkács	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Testnevelés	2	2	74	2	2	74	2	2	74	2	2	74
Néptánc	1	1	37	1	1	37	1	1	37	-	-	-
Kötelező tanítási órák összesen	20	20	740	20	20	777	22	22	814	22	22	814
Nem kötelező (választható) tantárgy												
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emelt szintű idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1. osztály

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként		
	Angol tag/sima napközi	Német tag/sima (kompetencia) iskolaotthon	ÉKP iskolaotthon
Magyar nyelv és irodalom	296	296	259
Idegen nyelv	-	-	37
Matematika	148	148	148
Informatika	-	-	-
Néprajz	-	-	-
Környezetismeret	37	37	-
Ember és természet	-	-	37
Ének-zene	37	37	37
Rajz és vizuális kultúra	55,5	55,5	37
Bábozás	-	-	37
Néptánc	-	-	37
Technika és életvitel	37	37	-
Barkács	-	-	37
Testnevelés és sport	111	111	74
Szabadon tervezhető óra	18,5	18,5	-
Kötelező tanítási órák összesen	740	740	740
Idegen nyelv	55,5/18,5	55,5/18,5	
Emelt szintű idegen nyelv	-	-	-

2. osztály

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként		
	Angol tag/sima napközi	Német tag/sima (kompetencia) iskolaotthon	ÉKP iskolaotthon
Magyar nyelv és irodalom	296	296	222
Idegen nyelv	-	-	74
Matematika	148	148	148
Informatika	-	-	-
Néprajz	-	-	-
Környezetismeret	37	37	-
Ember és természet	-	-	74
Ének-zene	37	37	37
Rajz és vizuális kultúra	55,5	55,5	37
Bábozás	-	-	37
Néptánc	-	-	37
Technika és életvitel	37	37	-
Barkács	-	-	37
Testnevelés és sport	111	111	74
Szabadon tervezhető óra	18,5	18,5	-
Kötelező tanítási órák összesen	740	740	777
Idegen nyelv	74/0	74/0	-
Emelt szintű idegen nyelv	-	-	-

3. osztály

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként		
	Angol tag/sima napközi	Német tag/sima (kompetencia) iskolaotthon	ÉKP iskolaotthon
Magyar nyelv és irodalom	296	296	185
Idegen nyelv	-	-	74
Matematika	148	148	111
Informatika	-	-	37
Néprajz	-	-	37
Környezetismeret	37	37	-
Ember és természet	-	-	74
Ének-zene	55,5	55,5	37
Rajz és vizuális kultúra	55,5	55,5	74
Bábozás	-	-	37
Néptánc	-	-	37
Technika és életvitel	37	37	-
Barkács	-	-	37
Testnevelés és sport	111	111	74
Szabadon tervezhető óra			-
Kötelező tanítási órák összesen	740	740	814
Idegen nyelv	74/0	74/0	-
Emelt szintű idegen nyelv	-	-	-

4. osztály

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként		
	Angol tag/sima	Német tag/sima (kompetencia) iskolaotthon	ÉKP iskolaotthon
Magyar nyelv és irodalom	259	259	185
Idegen nyelv	74/111	74/111	74
Matematika	166,5	166,5	148
Informatika	-	-	37
Néprajz	-	-	37
Környezetismeret	74	74	-
Ember és természet	-	-	74
Ének-zene	37	37	37
Rajz és vizuális kultúra	55,5	55,5	74
Bábozás	-	-	-
Társadalomism.	-	-	37
Technika és életvitel	37	37	-
Barkács	-	-	37
Testnevelés és sport	111	111	74
Szabadon tervezhető óra	0		-
Kötelező tanítási órák összesen	814/851	814/851	814
Idegen nyelv	-	-	-
Emelt szintű idegen nyelv	3	3	-

Az oktatási miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az 1. és 2. évfolyamon a rajz tantárgy óraszámát növeljük meg, kommunikációs órák betervezésével.

Döntésünket a következőkkel indokoljuk:

A rajz órákon belül valósítjuk meg a hétvégi élmények feldolgozását beszélgetőkörök formájában. A megemelt óraszám lehetővé teszi az élmények képi megjelenítését, a tanulók kreativitásának, fantáziájának fejlesztését. Ezeken az órákon biztosítunk lehetőséget tanulóink számára a hétvégi élmények, hatások – pozitív, negatív – „kibeszélésére”, ezzel a gyermek lelkében kialakult esetleges problémák megoldására.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol és német nyelv tanulását választhatják.

Iskolánk a nem kötelező (választható) tanítási órákon az 1-3. évfolyamon angol és német nyelv tantárgy tanulását biztosítja az erre kiválasztott tanulók számára.

Óraterv az 5-8. évfolyam számára

Tantárgy	5. évfolyam			6. évfolyam			7. évfolyam			8. évfolyam		
	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám
Kötelező tanítási órák												
Magyar nyelv	2	2	74	2	2	74	2	2	74	2	2	74
Magyar irodalom	2	2	74	2	2	74	2	2	74	2	2	74
Történelem	2	2	74	2	2	74	2	2	74	2	2	74
Idegen nyelv	3/5	3/5	111/ 185	3/5	3/5	111/ 185	3/5	3/5	111/ 185	3/5	3/5	111/ 185
Matematika	4	4	148	3	3	111	3	3	111	3	3	111
Informatika							1	1	37	1	1	37
Természetismeret	1	2	55,5	2	2	74						
Fizika							1	2	55,5	2	1	55,5
Biológia							2	1	55,5	1	2	55,5
Kémia							2	1	55,5	1	2	55,5
Földrajz							1	2	55,5	2	1	55,5
Ének-zene	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Rajz	2	1	55,5	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Technika és életvitel	1	1	37	1	1	37		1	18,5	1	1	37
Testnevelés	2	3	92,5	3	2	92,5	2	2	74	2	2	74
Osztályfőnöki	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1		18,5
Tantervi modulok												
Tánc és dráma	-	1	18,5	1	-	18,5						
Hon- és népismeret	1	-	18,5		1	18,5						
Informatika					1	18,5						
Etika							1	-	18,5			
Mozgókép és médiaismeret										-	1	18,5
Egészségtan				-	1	18,5						
Kötelező tanítási órák összesen	22/2 4	23/2 5	832,5 /906, 5	22	23	832, 5/60 6,5	25	25	925/ 999	25	25	925/ 999
Szabadon választott Vállalkozási ismeretek	0,5	0,5	18	0,5	0,5	18	0,5	0,5	18	0,5	0,5	18
Nem kötelező (választható) tantárgy												
Emelt szintű idegen nyelv fél-fél csoportban	(3)+ 2	(3)+ 2	(111) +74	(3)+ 2	(3)+ 2	(111) +74	(3)+ 2	(3)+ 2	(111) 74	(3)+ 2	(3)+ 2	(111) +74

5. osztály

Műveltségterület	Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként	
		5. osztály	5. osztály Kompetencia alapú programcsomag szövegértésből
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	148	148
Ember és társadalom	Történelem és állampolgári ismeretek	74	74
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv	185/111	185/111
Matematika	Matematika	148	148
Informatika	Informatika	37	37
Ember a természetben	Természetismeret	55,5	55,5
	Fizika		
	Biológia		
	Kémia		
Földünk és környezetünk	Földrajz		
Művészetek (tömbösítve)	Ének - zene	37	37
	Rajz és vizuális kultúra	55,5	55,5
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika / életvitel	37	37
Testnevelés és sport	Testnevelés	92,5	92,5
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki	37	37
Tantervi modulok	Tantervi modulok		
Tánc és dráma	Tánc és dráma	18,5 (beépítve a magyar nyelv tantárgyba)	18,5 (beépítve a magyar nyelv tantárgyba)
Hon- és népismeret	Hon- és népismeret	18,5 (beépítve az ének-zene tantárgyba)	18,5 (beépítve az ének-zene tantárgyba)
	Kötelező tanítási órák összesen	943,5/869,5	943,5/869,5
Szabadon választott	Vállalkozási ismeretek	18	18
	Összes tanítási órák száma	961,5/887,5	961,5/887,5

Informatika tantárgy óraszámát 37 órával (heti 1 óra) megemeljük a fenntartó által biztosított 5 %-os órakeretből.

6. osztály

Műveltségterület	Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként	
		6. osztály	6. osztály Kompetencia alapú programcsomag szövegértésből
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	148	148
Ember és társadalom	Történelem és állampolgári ismeretek	74	74
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv	185/111	185/111
Matematika	Matematika	111	111
Informatika	Informatika	37	37
Ember a természetben	Természetismeret	74	74
	Fizika		
	Biológia		
	Kémia		
Földünk és környezetünk	Földrajz		
Művészetek (tömbösítve)	Ének - zene	37	37
	Rajz és vizuális kultúra	37	37
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika / életvitel	37	37
Testnevelés és sport	Testnevelés	92,5	92,5
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki	37	37
Tantervi modulok	Tantervi modulok		
Magyar nyelv és irodalom	Tánc és dráma	18,5 (beépítve a magyar nyelv tantárgyba)	18,5 (beépítve a magyar nyelv tantárgyba)
Művészetek	Hon- és népismeret	18,5 (beépítve az ének-zene tantárgyba)	18,5 (beépítve az ének-zene tantárgyba)
Ember a természetben	Egészségtan	18,5 (beépítve a természetismeret tantárgyba)	18,5 (beépítve a természetismeret tantárgyba)
	Kötelező tanítási órák összesen	925/851	925/851
Szabadon választott	Vállalkozási ismeretek	18	18
	Összes tanítási órák száma	943/869	943/869

Informatika tantárgy óraszámát **18,5** órával (heti 0,5 óra) megemeljük a fenntartó által biztosított 5 %-os órakeretből.

7. osztály

Műveltségterület	Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként	
		7. osztály	7. osztály Kompetencia alapú programcsomag szövegértésből
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	148	148
Ember és társadalom	Történelem és állampolgári ismeretek	74	74
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv	185/111	185/111
Matematika	Matematika	111	111
Informatika	Informatika	37	37
Ember a természetben	Természetismeret		
	Fizika	55,5	55,5
	Biológia	55,5	55,5
	Kémia	55,5	55,5
Földünk és környezetünk	Földrajz	55,5	55,5
Művészetek	Ének - zene	37	37
	Rajz és vizuális kultúra	37	37
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika / életvitel	37	37
Testnevelés és sport	Testnevelés	74	74
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki	37	37
Tantervi modulok	Tantervi modulok		
Ember és társadalom	Ember- és társadalomismeret, etika	18,5	18,5
	Kötelező tanítási órák összesen	1017,5/943,5	1017,5/943,5
Szabadon választott	Vállalkozási ismeretek	18	18
	Összes tanítási órák száma	1035,5/961,5	1035,5/961,5

Technika tantárgy óraszámát **18,5** órával (heti 0,5 óra) megemeljük a fenntartó által biztosított 5 %-os órakeretből.

8. osztály

Műveltségterület	Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként	
		7. osztály	7. osztály Kompetencia alapú programcsomag szövegértésből
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	148	148
Ember és társadalom	Történelem és állampolgári ismeretek	74	74
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv	185/111	185/111
Matematika	Matematika	111	111
Informatika	Informatika	37	37
Ember a természetben	Természetismeret		
	Fizika	55,5	55,5
	Biológia	55,5	55,5
	Kémia	55,5	55,5
Földünk és környezetünk	Földrajz	55,5	55,5
Művészetek	Ének - zene	37	37
	Rajz és vizuális kultúra	37	37
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika / életvitel	37	37
Testnevelés és sport	Testnevelés	74	74
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki	37	37
Tantervi modulok	Tantervi modulok		
Művészetek	Mozgókép és médiaismeret	18,5 (beépítve a rajz tantárgyba)	18,5 (beépítve a rajz tantárgyba)
	Kötelező tanítási órák összesen	1017,5/943,5	1017,5/943,5
Szabadon választott	Vállalkozási ismeretek	18	18
	Összes tanítási órák száma	1035,5/961,5	1035,5/961,5

Osztályfőnöki tantárgy óraszámát **18,5** órával (heti 0,5 óra) megemeljük a fenntartó által biztosított 5 %-os órakeretből.

A Köznevelési Törvény 52. § (7). bekezdése alapján évfolyamonként a következő óraszámok állnak rendelkezésünkre a nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megszervezésére osztályonként:

5. évfolyam:	heti 5,625 óra,	évi 208,125 óra
6. évfolyam:	heti 5,625 óra,	évi 208,125 óra
7. évfolyam:	heti 7,5 óra,	évi 277,5 óra
8. évfolyam:	heti 7,5 óra,	évi 277,5 óra

Ezen időkeretből szervezzük meg a differenciált képességfejlesztést, tehetséggondozást.

Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei az alkalmazott kerettantervekben - oktatási miniszter által kiadott kerettanterv, KÉK tanterv, kompetencia alapú programtanterv - meghatározott tananyaggal és követelményekkel teljes egészében megegyeznek.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol és német nyelv tanulását választhatják.

Iskolánk a nem kötelező (választható) tanítási órákon az 5-8. évfolyamon az idegen nyelvet emelt óraszámokban oktatja. Az ehhez szükséges órakeretet az 52. § (7) biztosítja. Az 'a' jelű osztályok fél csoportjában az angol nyelvet, a 'b' jelű osztályok fél csoportjában a német nyelvet tanulhatják emelt óraszámokban az arra jelentkező tanulók.

Kompetencia alapú oktatás bevezetésével az alábbi területek fejlesztésére helyeztük a hangsúlyt:

A **HEFOP 3.1.3** program keretén belül az alábbi adaptációs tevékenységeket hajtottuk végre 2006/2007-es tanévtől kezdve felmenő rendszerben:

Tevékenységek	Kompetenciaterület	Tantárgyi adaptáció	Tanév	Osztály
Teljes tanórai lefedettséget biztosító programcsomag	szövegértés-szövegalkotás	magyar nyelv és irodalom	2006/07 2007/08 2008/09 2009/10 2010/11 2011/12 2012/13 2013/14 2014/15	1.b, 5.c 1.b, 2.b, 5.a, 5.c, 6.c 1.b, 2.b, 5.a, 6.a, 6.c, 7.c 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.a, 6.a, 7.a, 7.c, 8.c 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.b, 6.a, 7.a, 8.a, 8.c 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.b, 6.b, 7.a, 8.a 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.b, 6.b, 7.b, 8.a 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.b, 6.b, 7.b, 8.b 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.b, 6.b, 7.b, 8.b
	matematika-logika	matematika	2006/07 2007/08 2008/09 2009/10 2010/11 2011/12 2012/13 2013/14 2014/15	1.b, 5.c 1.b, 2.b, 5.a, 5.c, 6.c 1.b, 2.b, 5.a, 6.a, 6.c, 7.c 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.a, 6.a, 7.a, 7.c, 8.c 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.b, 6.a, 7.a, 8.a, 8.c 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.b, 6.b, 7.a, 8.a 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.b, 6.b, 7.b, 8.a 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.b, 6.b, 7.b, 8.b 1.b, 2.b, 3.b, 4.b, 5.b, 6.b, 7.b, 8.b
Választott kompetencia-területek	Idegen nyelv	angol	2006/07 2007/08 2008/09 2009/10 2010/11 2011/12 2012/13 2013/14 2014/15	5.a, 5.c 5.a, 5.c, 6.a, 6.c 5.a, 5.d, 6.a, 6.c, 7.a, 7.c 5.a, 5.c, 6.a, 6.d, 7.a, 7.c, 8.a, 8.c 5.a, 5.c, 6.a, 6.c, 7.a, 7.c, 8.a, 8.c 5.a, 5.c, 6.a, 6.c, 7.a, 7.c, 8.a, 8.c 5.a, 5.c, 6.a, 6.c, 7.a, 7.c, 8.a, 8.c 5.a, 5.c, 6.a, 6.c, 7.a, 7.c, 8.a, 8.c 5.a, 5.c, 6.a, 6.c, 7.a, 7.c, 8.a, 8.c
	Szociális, életviteli és környezeti	szabadidős tevékenység	2006/07 2007/08	1.c 1.c, 1.d, 2.c

	C modul	keretén belül	2008/09 2009/10 2010/11 2011/12 2012/13 2013/14 2014/15	1d, 2.c, 2.d, 3.c 1.d, 2.d, 3.c, 4.d, 4.c 1.c, 2.d, 3.d, 4.c, 4.d, 5.c napközis csoportok 1.c, 2.c, 3.d, 4.d, 5.c, 5.d, napközis csoportok 1.c, 2.c, 3.c, 4.d, 5.d, 6.c, 6.d, napközis cs. 1.c, 2.c, 3.c, 4.c, 5.d, 6.d, 7.c, 7.d, napk cs. 1.c, 2.c, 3.c, 4.c, 5.c, 6.d, 7.d, 7.c, 8.d napközis csoportok
--	---------	---------------	---	---

A **TÁMOP 3.1.4** programban az adaptációs tevékenységünket az alábbiakkal egészítettük ki:

Tevékenységek	Kompetenciaterület	Tantárgyi adaptáció	Tanév	Osztály
Választott kompetencia-területek	Idegen nyelv	német	2009/10 2010/11 2011/12 2012/13 2013/14 2014/15	4.b 4.b, 4.d, 5.b 4.b, 4.c, 5.b, 5.d, 6.b 4.b, 4.d, 5.b, 5.c, 6.b, 6.d, 7.b 4.b, 5.b, 5.d, 6.b, 6.c, 7.b, 7.d, 8.b 4.b, 5.b, 6.b, 6.d, 7.b, 7.d
	Életpálya építés C modul	Szabadidős tevékenység keretén belül	2009/10 2010/11 2011/12 2012/13 2013/14 2014/15	1.c 1.c, 2.c, napközis csop. 1.c, 2.c, 3.c, napközis cs 1.c, 2.c, 3.c, 4.c napközis csoportok 1.c, 2.c, 3.c, 4.c napközis csoportok 1.c, 2.c, 3.c, 4.c napközis csoportok
Kereszttantervi modulok	Szövegértés-szövegalkotás modul B	Rajz és vizuális kultúra	2009/10 2010/11 2011/12 2012/13 2013/14 2014/15	6.b 5.abc, 7.b 5.abcd, 6.abcd, 8.b 5.abc, 6.abcd, 7.abcd 5.abc, 6.abcd, 7.abcd, 8.abcd 5.abc, 6.abcd, 7.abcd, 8.abcd
	Matematika-logika B modul	Ember és társadalom	2009/10 2010/11 2011/12 2012/13 2013/14 2014/15	5.a 5.b, 6.a 5.b, 6.b, 7.a 5.b, 6.b, 7.b, 8.a 5.b, 6.b, 7.b, 8.b 5.b, 6.b, 7.b, 8.b
	Életpálya építés B	Magyar nyelv és	2009/10	5.b

	modul	irodalom,	2010/11 2011/12 2012/13 2013/14 2014/15	5.a, 6.b 5.a, 6.a, 7.b 5.a, 6.a, 7.a, 8.b 5.a, 6.a, 7.a, 8.a 5.a, 6.a, 7.a, 8.a
		matematika	2009/10 2010/11 2011/12 2012/13 2013/14 2014/15	5.c 5.c, 6.c 5.c, 6.c, 7.c 5.c, 6.c, 7.c, 8.c 5.c, 6.c, 7.c, 8.c 5.c, 6.c, 7.c, 8.c

A kompetencia alapú oktatás implementációjában a NAT szerinti kulcskompetencia területek fejlesztése érdekében a programcsomagok adaptációja mellett az alábbi újszerű tanulószervezési eljárásokat vezettük be:

- * Tantárgytömbösített oktatás a **Művészetek** műveltségterületen 5-8. osztályig. A tömbösítésbe bevont tantárgyak az ének-zene és a rajz és vizuális kultúra. A tömbösítés célja a műveltségterület ismeretanyagának komplex rendszerben való megjelenése, a tantárgyi integráció megvalósulása. A tömbösítés lehetőséget ad a projekt alapú oktatásra is.
- * Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatását az Ember és társadalom műveltségterületen vezettük be 5. osztályban, melyet felmenő rendszerben kívánunk továbbvinni és fenntartani.

Az Ember és társadalom műveltségi terület középpontjában az ember világa áll. Három aspektusa a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret).

A fejlesztés kiemelt területei:

- * a személyiség és az emberi jogok tiszteltetésére nevelés,
- * a nemzeti identitás, a történelmi és állampolgári tudat erősítése,
- * a szociális érzékenység,
- * az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránti nyitottság,
- * a környezetért érzett felelősség,
- * más kultúrák megismerése és elfogadása,
- * a humánus, értékeket védő magatartás,
- * valamint a demokratikus intézményrendszer használatához, az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és képességek fejlesztése.

Moduláris oktatás bevezetése

Az A típusú programcsomagok moduláris felépítésűek, így azokban az osztályokban, ahol ezeket adaptáltuk, magyar nyelv és irodalomból (szövegértés-szövegalkotás) és matematikából moduláris rendszerben tanítunk.

Különálló modulként tanítjuk a **Vállalkozói ismeretek** tantárgyat, melyet a JAM országos program keretén belül vezettünk be 2008/2009-es tanévtől kezdve felmenő rendszerben.

A 4 fő vállalkozási ismeret témakör 5-8. osztályig:

- * Család-háztartás
- * A vállalkozások világa
- * A munka világa
- * Nemzetgazdaság-világgazdaság

A modulok oktatása során a feladatunk a témakörök ismereteit minél közelebb hozzuk a tanulókhöz sok-sok példával a környezetükből, játékos feladatokat alkalmazva segíteni a megértést. Önálló kutatómunka, interjúkészítés eredményének meghallgatása, megbeszélése is segíti az ismeretek elmélyítését.

Szituációs játékok alkalmazásával különböző helyzeteket és szerepeket próbálhatnak ki. Megismerik a felelősségeket, jogokat, kötelességeket.

A modulok megvalósítása közben az alábbi képességeik fejlődnek a tanulóknak:

Tervező, szervező, előadó, döntéshozó, információ-feldolgozó, elemző képességük mellett szükség van a kreativitásra, kritikai gondolkodásra, nyitottságra.

IKT alapú pedagógiai módszertan beépítése a tanórákba

Az IKT alkalmazása - mindennapi életünket is befolyásolva - új tanulási lehetőségeket kínál. A régi pedagógiai eszközök, módszerek egyre kevésbé hatásosak, önmagukban nem alkalmasak az ismeretszerzésre. Nemcsak a tudásanyag újul meg és változik igen gyors tempóban, hanem az információkhoz való hozzáférés módjai is megsokszorozódnak IKT használatának köszönhetően. A pedagógus szerepe átalakul: a gyermekek, diákok körében a tudásanyagnak már nem egyedüli közvetítője. Olyan tanulási környezetet kell kialakítania, amely segíti a felfedezést, fejleszti a kreativitást, a multimédiás kommunikációt, a távoli partnerekkel való együttműködést, az egyéni vagy csoportos munkát, a megszerzett tapasztalatok adaptációját, ezáltal erősíti az ismeretszerzést, a tudásanyag elsajátítását és a képességfejlesztést.

Azok a hagyományos (instruktív) és konstruktív pedagógia elveire épülő, az információs társadalom kompetenciáinak fejlesztését megvalósító tanítási-tanulási módok, módszerek, amelyek alkalmazásakor az info-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz jelenik meg a tanítás-tanulás folyamatában. Ezáltal új pedagógiai gyakorlatok kialakítására, vagy a meglévők módosítására nyílik lehetőség.

A digitális pedagógiai módszertan 3-as célú kompetenciafejlesztés:

- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése
- A konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok:

- Csoportmunka
- Pármunka-tanulópár
- Egyénre szabott munka
- Részben egyénre szabott munka
- Önálló munka

A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a következők a megvalósulási formái:

- Mennyiségi differenciálás
- Minőségi differenciálás
- Tanulási követelmények differenciálása

Ajánlott óratípusok:

- Új ismeretanyag feldolgozása
- Alkalmazás-gyakorlás
- Összefoglalás, ellenőrzés-diagnosztikus mérés

Alkalmazására szánt feladattípusok:

- Problémamegoldó csoportfeladatok
- Alkotó feladatok
- Felfedező, kutató feladatok
- Érvelésre-vitára alkalmas feladatok
- Ellenőrzés, értékelés

3.2 Az iskola képzési rendje

Iskolánkban csak hagyományos évfolyamokra épített osztályok működnek. Az osztályba sorolásnak nincsenek a tanulói képességektől függő szempontjai.

Az idegen nyelv oktatása (angol, német) alapító okiratunk szerint fél-fél csoportban emelt szinten is folyik iskolánkban.

A tanulókat a szülők kérelme alapján 1. osztályban soroljuk be az angol és német nyelvet tanulók osztályába.

Első osztály I. félévéig a tanulók csoportbontásban heti 2 x fél órában ismerkednek az idegen nyelvvel. Félév után eredményességük alapján válogatjuk ki azokat a tanulókat, akik az idegen nyelv tanulását emelt szinten folytatják tovább.

A vizsgált "eredményességi" terület a magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakon belül nyújtott teljesítmény.

A vizsgálatot végző csoport tagjai:

- * az osztálytanító
- * az idegen nyelv szakos tanár
- * a napközis nevelő

Az 1. osztály I. félévétől 4. osztályig a választható órák keretéből heti 2 x 1 órában tanítjuk az idegen nyelvet. 5-8. osztályig a kerettantervnek megfelelően emelt szinten heti 5 órában folyik az idegen nyelv tanítása csoportbontásban. Az emelt szintű csoportból való kilépés feltételeit az intézmény SZMSZ-a tartalmazza.

4. osztálytól kezdve az idegen nyelv

Iskolánkban 1996 óta értékközvetítő és képességfejlesztő alternatív program szerinti tanítás is folyik az 1-4. évfolyamon.

Az ÉKP-s tanterv óraterv-tantárgyi rendszerét, a tantárgyak tananyagát, követelményeit helyi tantervünk külön tartalmazza.

Az ÉKP céljait a tantárgycsoportos oktatás miatt iskolaotthonos szervezeti keretek között tudjuk megvalósítani.

Az ÉKP program tantervét csak 1-4. osztályig alkalmazzuk, felső tagozaton a tanulók az OKM által kiadott kerettanterv szerint tanulnak.

Intézményünkben 2006 óta indítunk a kompetencia alapú programtervek szerint osztályokat. Minden évfolyamon egy ilyen tanulócsoport indul, amelyben a szövegértés-szövegalkotás és a matematika-logika A típusú programcsomagok adaptációját végezzük.

Ezekben az osztályokban az adaptáció folytatódik felső tagozaton is, így felmenő rendszerben 1-8. osztályig valósítjuk meg a kompetencia alapú oktatás implementációját.

A felső tagozaton tovább folytatódik a két idegen nyelv, az angol és a német oktatása, az 1. osztályban megalakult ún. tagozatos csoportban emelt óraszámban, heti 5 órában.

5. osztálytól valamennyi évfolyamon tanítjuk az informatika tantárgyat. Az informatikai ismeretek megkönnyítik a tájékozódást a szűkebb és tágabb környezetben. Célunk, hogy az iskola valamennyi tanulója részesüljön informatika oktatásban, hogy a tanulók a számítógépet hasznos eszköznek tekintsék.

Az egészséges életmódra nevelés, a fizikai állóképesség, a tanulók erőnléti állapotának érdekében biztosítjuk a mindennapos testnevelést az 1-4. évfolyamon.

Az egész iskolát érintő egészségneveléssel kapcsolatos célokat, feladatokat az egészségnevelési tervünk részletesen tartalmazza.

Kiemelt feladatunknak tekintjük a környezeti nevelést, melynek céljait, feladatait a környezeti nevelési tervünk részletesen tartalmazza.

A hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása érdekében felhasználjuk a kerettanterv által megemelt órakereteket (egyéni felzárkóztatás).

A tehetséggondozás szinterei és a tanórák (egyéni képességeikhez igazodó differenciálás) a tanórán kívül szervezett különféle szakkörök, fakultációs csoportok, előkészítők, szabadidős foglalkozások.

A szakrendszerű és a nem szakrendszerű oktatás megszervezése

Az oktatás szakaszai

A közoktatásról szóló törvény 8.§-a határozza meg a pedagógiai munka szakaszait. Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza az iskolai oktatás első évfolyamán kezdődik és a nyolcadik évfolyamának a végéig tart.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakaszát a közoktatási törvény további négy részre tagolja. Ez a tagolás a gyakorlatban két-két évfolyamonként határoz meg további részeket:

- első-második évfolyam: bevezető szakasz
- harmadik-negyedik évfolyam: kezdő szakasz
- **ötödik-hatodik évfolyam: alapozó szakasz**
- hetedik-nyolcadik évfolyam: fejlesztő szakasz

A szakrendszerű és a nem szakrendszerű oktatás megszervezése

A közoktatási törvény 2006. évi nyári módosítása előírja, hogy az általános iskola 5. és 6. évfolyamán (az alapozó szakaszban) a rendelkezésre álló tanítási időkeret 25-50%-át nem szakrendszerű oktatás keretében, az iskolai alapozó funkciók – a szövegértés-szövegalkotás és a matematika-logika készségek - hatékonyságának a növelésére kell fordítani. A törvény tehát arra ad lehetőséget, hogy az alapozó funkciók tanítása ezen a két évfolyamon a korábbinál több időben folyjon, és esélyt adjon az eredményességre. A

törvény előírja a tanítói tanulósszervezés növelésének kötelezettségét, amely magában foglalja az egyéni haladás figyelembevételét, a tanórai differenciálás előtérbe helyezését, illetve az esélyegyenlőség megteremtése céljából a rászoruló tanulók számára hosszabb felzárkózási szakasz biztosítását.

Az időkeret fennmaradó 75-50%-ban csökkent időben kezdődik el, ill. folytatódik a szakrendszerű tanítás, amelyben már keverednek a tanítói és tanári módszerek. Annak érdekében, hogy a meghosszabbított alapozó szakasz elérje célját, fontos, hogy a módszertani kultúra átalakuljon, kerüljenek előtérbe a kooperatív tanulás módszerei és a differenciált homogén csoportos foglalkozás a szakrendszerű órákon is..

A két fogalmat a Kt. 121. § (1) bek. 34. pontja értelmezi. A Kt. 133. § (1) bekezdése alapján az 5. évfolyamon első ízben a 2008/2009. tanévben kell megszervezni a nem szakrendszerű oktatást, majd azt követően az 5. 6. évfolyamokon felmenő rendszerben.

Intézményünk a 2006/2007-es tanévtől kezdve felmenő rendszerben 1. és 5. évfolyamon vezette be a kompetencia alapú oktatást. Ennek középpontjában a kulcskompetenciák - a szövegértés-szövegalkotás és a matematika-logika - fejlesztése áll. A tartalmi szabályozás szerint az alapozó szakaszban az iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek megalapozása folyhat, tehát e két kompetenciaterület fejlesztése összhangban áll az alapozó szakasz meghosszabbításával. A kulcskompetenciák kialakítása során fejlődik a tanulók kritikus gondolkodásmódja, kreativitása, kezdeményezőkézsége, problémamegoldó képessége.

Intézményünk a két kulcskompetencia fejlesztését – szövegértés-szövegalkotás, matematika-logika – a magyar irodalom és nyelvtan, illetőleg a matematika tantárgy óraszámainak teljes lefedettségével vállalta és építette be a helyi tantervébe. Ennek megfelelően alkalmazza az ismeretanyag felépítésben azt a fajta egymásraépülést, amely lehetővé teszi az alapképességek fejlesztését. Az alkalmazott módszerek illeszkednek az előírt tanítói módszerekhez, mert a tanórákon differenciált képességfejlesztés folyik, alkalmazva váltakozva a páros munkát, a kooperatív csoportmunkát és homogén csoportos foglalkozást. A magyar és irodalom tantárgyat integrált rendszerben tanítjuk, nagy hangsúlyt helyezve a szövegértés-szövegalkotás fejlesztésére, így az értékelés is együtt történik. Mindkét tantárgy óraszámát kiegészítettük a nem kötelező órák terhére 1-1 differenciált képességfejlesztő órával, amelyen azonban csak azoknak a tanulóknak kell résztvenni, akik az év eleji diagnosztizáló felmérés alapján további foglalkoztatást igényelnek.

A szövegértés-szövegalkotás és a matematika-logika fejlesztését keressztantervi modulokban is végezzük Ember és társadalom műveltségterület keretén belül, így ezeken az órákon is megvalósul a nemszakrendszerű oktatás.

A KT 53. §. (7) bekezdése alapján a tanulók számára a választott foglalkozások terhére további 2 óra képességfejlesztést elősegítő nem szakrendszerű órát építünk be.

Ennek megfelelően az óraszámok a következően alakultak:

A kötelező órák terhére:

Szövegértés-szövegalkotás:	1,5 óra
Matematika-logika:	1,5 óra

Ember és társadalom:	1 óra
<u>Természetismeret:</u>	<u>1 óra</u>

Összesen: **5 óra**

Kötelező tanórai foglalkozás: 22,5 óra

Százalékos arány: **5/22,5=22,2 %**

Nem kötelező tanórai foglalkozás terhére:

Szövegértés-szövegalkotás:	1 óra
<u>Matematika-logika:</u>	<u>1 óra</u>
Összesen:	2 óra

Százalékos arány: **2/5,625=36 %**

A nemszakrendszerű oktatás hatékonyságának növelése érdekében a TÁMOP 3.1.4 program keretén belül átvett **jó gyakorlatunk** segíti elő ezeken a tanórákon a projekt alapú oktatás elterjesztését.

A nem szakrendszerű oktatás keretében zajló munka szervezeti keretei A projektkeretű tanulás szervezési eljárás megtervezésénél alapvető célunk volt, hogy olyan pedagógiai folyamatokat vizionáljunk, amelyben minden gyerek megtalálja a tanulási motivációját. Ennek alapját a sajátélményű tanulási helyzetek kialakításában, a gyerekek közötti együttműködésben, a családok megnyerésében, és a sikeres teljesítményekben látjuk. Ennek érdekében az 5. és a 6. évfolyamon megkerestük azokat a tananyagtartalmakat, amelyek mind pedagógiai céljainknak, mind iskolánk hagyományainak megfelelnek, és ezzel egyidejűleg lehetőséget adnak arra, hogy a nem szakrendszerű oktatás céljait is teljesítsük feldolgozásuk során.

A nem szakrendszerű fejlesztés megtervezéséhez szükséges alapokat a már három éve folyó projekt-keretű tanulásszervezés megvalósítása során szerzett tapasztalatainkra szeretnénk építeni. Ennek középpontjában a természetismeret tantárgy áll, amely komplexitása miatt alkalmas az összetett célrendszer megvalósításra is.

Tantárgyi tartalmak és fejlesztési célok

Az éves tanulási tevékenységet a felső tagozaton egy vezetőtantárgy köré szervezett tematika segítségével irányítjuk. A téma kiválasztáskor figyelembe vesszük az adott évfolyamon érvényes helyi tantervet. Ernyőprojektnek nevezzük azt a vezérfonalat, amely az egész éves tevékenységhez a keretet szolgáltatja. A tevékenységről folyamatosan készülő írásos „értekezés” a mestermunka, az egész éves tanulási folyamat írásos, illusztrált krónikája, amelyet az egyéni írások alapján a csoportok közösen készítenek és számos fotóval, illetve rajzzal illusztrálnak. Az iskola teljes közösségének, a szülőknek és a nagyszülőknek, minden érdeklődőnek az iskolai mestermunka kiállítás részeként mutatjuk be ezeket az alkotásokat. Az egyes alprojekteknél zajlik a tanulási folyamat.

Eljárásrend az éves projektek kiválasztásához:

Minden tanév végén összeülnek a leendő 5. és a 6 osztályokban tanítók és meghatározzák a következő tanév feladatait. Az 5. évfolyamon ezen a beszélgetésen értelemszerűen részt vesznek az alsós tanítók, akik a hagyományos osztályátadás keretében részletesen bemutatják az egyes gyerekek fejlesztése során az alsó tagozatban elért eredményeket, és felvázolják a fejlesztés további irányait. Ezeken a megbeszéléseken szükség esetén módosítják a projektbe bevont tartalmakat, és megtervezik azt a pedagógiai környezetet, amely a lehető legoptimálisabb fejlesztést biztosítja az adott évfolyam, illetve osztály tanulói számára a következő tanévben. Az elkészített tervek alapján dolgozódik ki véglegesen az adott tanévben megvalósítandó projekt, amely a fejlesztéshez a kereteket biztosítja. A tanév során az egy osztályban tanítók megbeszélésein tekintjük át a fejlesztések helyzetét, és határozzuk meg a további részfeladatokat.

3.3 Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

Az első évfolyamra történő belépés

Iskolánk a beiskolázási körzetéből - melyet a fenntartó határoz meg - minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz (férőhelyek számától függően).

Minden tanévben igazodunk a törvényi előírásokhoz, ennek megfelelően felvételt nem válogatunk a gyerekek közül képességeik alapján.

Nyelvtagozatos osztályainkba - angol, német - körzeten kívül lakó gyermekeket is felvesszünk, amennyiben van szabad férőhelyünk.

Az ÉKP-s osztályokba körzetes és - szülői kérésre - körzeten kívüli gyermekeket is felvesszünk.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele:

- a/ az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérése
- b/ a meghatározott életkor elérése

Az életkor meghatározása:

- az adott naptári évben a 6. életévét május 31. napjáig
- az adott naptári évben a 6. életévét december 31. napjáig (szülői kérelem)
- az adott naptári évben 8. életévét betölti

Az első osztályba történő beiratkozáson be kell mutatni:

- * a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
- * a szülő személyi igazolványát
- * a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvélemény (ha járt óvodába)
- * a nevelési tanácsadó szakvéleményét:
 - ha nem járt óvodába
 - ha járt, de az óvoda kezdeményezi a szakvélemény elkészítését
- * szükség esetén szakértői bizottsági véleményt.

Beiratkozáskor a szülők nyilatkoznak az iskola által kínált lehetőségek választásáról, a napközi otthoni ellátás igényléséről.

A felvett tanulók névsorát az iskola vezetése állítja össze. Erről 10 napon belül értesíti a szülőket.

A tanulók osztályba sorolásának alapja a szülői igény, az óvodai szakvélemény, de mindenkor döntési joggal az iskola igazgatója él.

Magasabb évfolyamokra történő beiratkozás

A 2-8. osztályba történő felvételt az iskola körzetébe költöző gyermeknek biztosítani kell a törvény által meghatározott maximális létszámig.

A felvétel és az osztályba sorolás alapja a gyermek által korábban tanult program és az idegen nyelv.

Az újonnan jelentkező tanulóknak - az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított - szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből és azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában - a bizonyítvány bejegyzése alapján - nem tanult. Ebben az esetben a szülőtől írásbeli hozzájáruló nyilatkozatot kell kérni.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve a magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója a felelős igazgatóhelyettessel és az érintett évfolyam osztályfőnökeivel együtt dönt.

A párhuzamos osztályok közötti átjárhatóságról a szülő írásos kérelme alapján vagy fegyelmi ügyek miatt az igazgató a tanulót tanító kollégákkal közösen dönt.

3. 4 A továbbhaladás, a magasabb évfolyamba lépés feltételei

Az első évfolyamot előkészítő évfolyamként végezheti a tanuló, ha a megfelelő szakvélemény ezt indokolja, vagy a tanuló a tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte.

Az a tanuló, aki a 8. életévében lép az első évfolyamra, nem járhat előkészítő évfolyamra.

Az 1-3. évfolyamon a tanuló csak akkor nem léphet magasabb évfolyamba, ha

- azt a szülő kezdeményezi, kéri
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 tanítási órát

A 4-8. évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladása feltételei” c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor lép, ha az előírt tanulmányi követelményeket minden tárgyból legalább elégséges (2) minősítéssel teljesítette.

Ha a tanuló a 4-8. évfolyamon a tanév végén a tantárgyak számától függetlenül elégtelen (1) osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához **a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:**

- * az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól
- * magántanuló volt
- * egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott

Nem tehet osztályozó vizsgát az a tanuló, akinek igazolatlan mulasztásai meghaladják az igazolt mulasztások számát.

Az osztályozóvizsga tantárgyai a következők:

5-6. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika,
történelem, természetismeret

7-8. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika,
történelem, fizika, biológia, földrajz, kémia

3. 5. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A tanítási-nevelési-tanulási folyamat értékelése

Iskolai életünk fontos, kiemelt része az értékelés, amely a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat.

Az értékelés külső szabályozó szerepet tölt be a személyiségfejlesztésben. Az értékelés viszonyítás a követelményekhez, a társakhoz, az egyén korábbi teljesítményéhez.

Az értékelés nélkülözhetetlen az oktatás folyamatában, hiszen ez által a tanulók folyamatos visszajelzést kapnak teljesítményük minőségéről. Tájékoztatja a tanárt munkája eredményéről, a tanulót az elért eredményeiről.

Az értékelés alapelvei

- * személyre szóló legyen,
- * fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- * folyamatos legyen,
- * az iskolai követelményrendszerre épüljön,
- * álljon összhangban pedagógiai programunk alapelveivel,
- * legyen tárgyyszerű(mik az erős pontok, melyek a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás)
- * segítse a tanulók önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre,
- * legyen mindig szeretetteljes, elfogadó,
- * ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű,
- * biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát,
- * segítse az iskola oktatási, nevelési céljainak elérését
- * tartalma legyen komplex: a pozitívumok és negatívumok együttes megjelölését tartalmazza.

Az értékelés típusai

Munkánk során az értékelés mindhárom típusát használjuk. A tanulói teljesítmények értékelése a különböző időpontokban és periódusokban más-más célból, jellemzők alapján történik.

D i a g n o s z t i k u s (helyzetfeltáró) értékelés

Célja: a különböző pedagógiai döntések, beavatkozások, fejlesztések előtt a pedagógusok részletes információkat szereznek arról, hogy a tanulók milyen feltételekkel kezdik a nevelés-oktatás adott szakaszát, megfelelnek-e az elvárásoknak, melyek azok a területek, ahol lemaradtak a tanulók, ahol kiemelkedők.

Tulajdonsága:

- * a pedagógusnak fontos információkat ad a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez
- * lehetőséget ad a pedagógus saját munkájának korrekciójára

F o r m a t í v (fejlesztő) értékelés

Célja: a folyamat közbeni irányítás, segítség.

Nem minősítést, ítélezést jelent az értékelés, hanem a tanulási sikerek megerősítését, a tanulási hibák és nehézségek differenciált feltárását, ami lehetővé teszi a korrekciót a nevelési-oktatási célok területén.

Tulajdonsága:

- * segítő, formáló funkciója van
- * célokhoz és követelményekhez viszonyított
- * a tanítási-tanulási folyamat közben kerül rá sor
- * jelzi az elért tudásszintet
- * felhívja a figyelmet a lassúbb haladásra, a lemaradásra
- * segíti a tanulási –tanítási folyamat alakítását, a beavatkozást a tanuló és a tanár részéről
- * a formatív értékeléssel a tanuló tudását értékeljük, de nem osztályozzuk

S z u m m a t í v (összegző, minősítő) értékelés

Célja: Az összegzés, a záró minősítés, egy-egy nevelési- oktatási szakasz záróaktusa.

Ebben az értékelési formában a tanulót a teljesítménye alapján kategóriákba soroljuk, minősítjük.

Tulajdonsága:

- * minősíti a tanulót
- * az eredmények megállapítása és regisztrálása a cél
- * eredménye normál eloszlást mutat
- * szűrőként szolgál továbblépés esetén
- * a minősítés visszahathat az iskolára, a társadalmi presztizsét is meghatározhatja

Hátránya:

- * nem nyújt segítséget a hiányos tudás korrigálásához
- * elzárja az utat a továbbhaladás előtt
- * osztályozzuk

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A tanulmányi munka folyamatos ellenőrzése és értékelése elengedhetetlenül fontos feladata az iskolai oktató-nevelő munkának.

A tanulmányi munka ellenőrzésénél, értékelésénél az előírt követelmények teljesítését a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján mérjük.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a tantárgyak esetében a következő:

Iskolánkban 2004. szeptember 1-jétől az első évfolyamon, majd felmenő rendszerben a 4. évfolyam félévéig **szöveges értékelés** kerül bevezetésre.

Az 1-3. évfolyamon félévkor és év végén, valamint a 4. évfolyamon félévkor a pedagógusok szövegesen értékelik a tanulók teljesítményét.

Félévkor és év végén a pedagógusok minden gyermekről értékelő lapot töltenek ki. Az értékelési szempontok nemcsak egy-egy tantárgyra, hanem a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

Tartalmazzák:

- * a tanulást befolyásoló tényezők fejlettségének
- * a tanulási technikák szintjeinek
- * a kommunikációs és olvasási képességek
- * a számolási és matematikai képességek
- * a művészeti és mozgásos tevékenységek értékelését és
- * érzelmi életének
- * társas kapcsolatainak fő jellemezőit.

Az értékelő lapok az optimális szintet röviden tartalmazzák, az ahhoz és önmagához viszonyított fejlődés együtt jelenik meg, több alternatíva közül választva.

Az 1-4. évfolyamot egységes szakasznak kell tekinteni a gyermek fejlődésében, hiszen kb. 10 éves korra egyenlítődik ki a gyermekek egymástól nagyon eltérő fejlettségi szintje. Tehát továbbhaladásnál nem kizáró ok, ha a tanuló nem tudja az év végére teljesíteni bizonyos tantárgyak követelményeit.

1-3. évfolyamokon félévkor és év végén, valamint 4. évfolyamon félévkor a „kiváló, jó, megfelelő, ill. felzárkóztatásra szorul” minősítést az értékelőlapok alapján is meghatározhatják a nevelők.

Az egyes tantárgyak értékelőlapjait a 3. sz. melléklet tartalmazza.

A tanítók félévkor és év végén maguk döntenek el, hogy a **szöveges értékelés** mely műfaját alkalmazzák.

Választhatnak, hogy közösen kidolgozott, előre meghatározott, nyomtatott skála szerinti értékelőlapot töltenek ki, vagy előzetes szempontok alapján, szabadon fogalmazott szöveget írnak.

Az értékelő lapok az optimális szintet röviden tartalmazzák, az ahhoz és önmagához viszonyított fejlődés együtt jelenik meg, több alternatíva közül választva.

Az értékelő lapon a tantárgyak, szociális kompetenciák mellett általában 3-5 értékelési kategória áll. A tanító megjelöli a felsorolt minősítések közül azt, amit igaznak, megfelelőnek tart.

Az értékelési szempontok nemcsak egy-egy tantárgyra, hanem a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

4. osztály félévétől a tanulók tanulmányi előmenetelét a készségtárgyak (éneke-zene, rajz, technika, testnevelés) kivételével, érdemjeggyel is értékeljük.

Az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni.

A készségtárgyakat (éneke-zene, rajz, technika, testnevelés) 4. osztály év végén is szövegesen értékeljük.

Amennyiben a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskola a szülő bevonásával értékeli a tanuló teljesítményét, feltárja a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot tesz azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

Az első- harmadik évfolyamon az évfolyamismétlésre történő utasítás csak a szülő kezdeményezésére, kérelmére történhet, kivéve, ha az évfolyamismétlésre a tanítási órákról való távollét miatt van szükség.

Iskolánkban emelt szintű idegen nyelv oktatása folyik. Az 1-3. évfolyamon, valamint a 4. évfolyamon félévkor a tanulók szöveges értékelést kapnak az angol és német nyelv tantárgyakban nyújtott teljesítményükről.

Az idegen nyelv értékelési módját a 4. sz. melléklet tartalmazza.

Az ÉKP-s program szerint tanuló tanulók értékelésének módját az 5. sz. melléklet tartalmazza.

A 4. év végén, valamint 5-8. évfolyamokon félévkor és év végén a tanulók tanulmányi előmenetelét osztályzattal minősítjük. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján határozzuk meg.

Szövegértés-szövegalkotás értékelése

Azokban az osztályokban, ahol a magyar nyelv és irodalom tantárgyat a kompetencia alapú programtanterv szövegértés-szövegalkotás teljes tanórai lefedettségével tanítjuk, a tantárgyat egy jeggyel értékeljük a félévek végén.

Ennek okai a következők:

A szövegértés-szövegalkotás programcsomagban nem különülnek el az irodalom és nyelvtani ismeretek. A tanórákon a tanulók komplex fejlesztése folyik, leíró nyelvtant nem tanulnak. A nyelvtani ismeretekkel szövegkörnyezetben ismerkednek meg és az alkalmazása is szövegalkotás formájában történik.

A továbbtanuláskor jelezzük a felvételi lapon a két tantárgy integrációját, jelezve a középiskola számára, hogy a nyelvtani jegy nem a szokásos értelemben vett leíró nyelvtani ismereteket takar.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Minden tanuló munkáját havonta legalább 2 érdemjeggyel kell értékelni. A heti egy órás tantárgyaknál a tanulók munkáját havonta legalább 1 érdemjeggyel kell értékelni.

A tanulók munkájának folyamatos értékelése egy-egy témakörön belül szóban és írásban történik.

Az egyes témakörök végén a tanulók a tananyagról és fő követelményeiről átfogó témazáró dolgozatban adnak számot.

A közismereti tantárgyak esetében a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében egy-egy témakörön belül minden tanuló legalább egyszer feleljen szóban.

Az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyakból legalább félévente egyszer valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva.

A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

A tanulók által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzetten keresztül. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, a hiányzó érdemjegyek beírását pótolja.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését elsősorban az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez mérik.

A tanulók tanulmányi munkájának egységes értékelése érdekében az írásbeli dolgozatokat, feladatlapokat, tesztek a következő arányok jelzik:

teljesítmény	érdemjegy	
0 – 34 %	elégtelen	(1)
35 – 54 %	elégséges	(2)
55 – 75 %	közepes	(3)
76 – 89 %	jó	(4)
90 –100 %	jeles	(5)

Az SNI-s tanulók értékelése:

A befogadó nevelés akkor eredményes, ha az SNI tanuló a csoportjával együtt tud haladni az iskolai pályafutása során. Ennek minden feltétele megteremthető a gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, azaz a differenciált tanórai munkáltatással, habilitációs fejlesztéssel és az egyéni haladási tempó szerinti értékeléssel:

- a tananyag kiválasztásában
- az adekvát módszerek alkalmazásával
- az egyéni tanulási utak biztosításával és segítségével
- az értékelés személyre szabottságával

Az értékelés módjai:

1. **Egyéni képességekhez mért értékelés valamely tantárgyban vagy minden tantárgyban.** Az értékelés során az önmagához mért fejlődést, a tantárgy irányában mutatott szorgalmát javasolt figyelembe venni, ezáltal esélyt adni számára az iskola sikeres befejezéséhez. A buktatást ebben az esetben elkerülendőnek tartjuk.
2. **Mentesítés a helyesírás értékelése alól.** Általában a diszlexiás vagy diszgráfias tanulók esetében alkalmazzuk, ha a zavarral együtt járó nyelvi

helyesírási gyengeség hátrányt jelent számukra az iskolai értékelésnél, a vizsgákon, a továbbtanulásnál. Ebben az esetben kívánatos, hogy a helyesírás értékelésétől minden tantárgyban eltekintsenek.

3. **Mentesítés a magyar és az idegen nyelv írásbeli részének értékelése alól.** Ebben az esetben a tanuló szóbeli felelettel válthassa ki az írásbeli számonkérést.
4. **A szóbeliség előnyben részesítése az értékelés során.** A tanuló írásbeli munkáit ne vagy csak abban az esetben értékeljük, ha az nyilvánvalóan a tényleges tudását tükrözi.
5. **Az írásbeli számonkérés alóli mentesítés.** Csak szóban feleljen a gyermek, vagy a megírt dolgozatokat szóban egészítse ki.
6. **Mentesítés az idegen nyelv érdemjeggyel történő értékelése alól.** Ebben az esetben a tanuló a tanítási órán részt vesz, se érdemjegyet nem kap.
7. **Differenciált feladatadás a számonkérésnél.** Szöveges megfogalmazás helyett előkészített mondatkártyák, képek használata, összekötős feladatok, mennyiségi korlátok stb.

A hagyományos rendszerű mérés-értékelési rendszer a technika és a digitális kompetencia fejlesztésének szükségessége során kiegészül az IKT alapú mérés-értékeléssel, mely során az alábbi tevékenységeket alkalmazzuk:

IKT-val támogatott értékelési tevékenységek

A tanórán alkalmazott diagnosztikus, fejlesztő-formatív és szummatív célú pedagógiai ellenőrzési, értékelési, mérési eljárások és feladatok IKT eszközök és szolgáltatások alkalmazásával, támogatásával történő megvalósítása, elősegítve ezzel a Nat célkitűzéseinek megfelelően az egyénre szabott tanulási követelmények érvényesülését, a differenciált tanulásszervezési eljárások elterjedését, valamint a hatékony és önálló tanulás kialakulását.

Az IKT-val támogatott mérési, értékelési módszerek alkalmazása a tanár és tanuló számára azonnali, egyénre szabott visszajelzést tesz lehetővé, támogatja a tanulók egyéni tanulási stratégiáinak kialakítását, illetve elősegíti a tanulók aktivitásának optimális kibontakozását, a digitális kultúra elterjedését.

Lehetőségek:

- számítógép segítségével kitöltött tesztek, más, értékelésre alkalmas feladatok megoldása (önértékelési, központi kiértékelési lehetőséggel)
- bemeneti (a tanóra elején) mérés (pl. annak megállapítására, hogy a tanulók felkészültsége megfelelő szintű-e az új tartalom befogadására, elsajátítására)
- fejlesztő célú mérés, értékelés (a tanóra során ellenőrző feladatok megoldása a továbbhaladás, illetve a megértés, elsajátítás szintjének ellenőrzésére)
- összegző, szummatív értékelési eljárások alkalmazása a tanulók teljesítményének, tudásszintjének mérésére
- számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök

(projektor, hangosítás, VHS, DVD, kamera, digitális fényképezőgép, stb.) igénybevétele a tanórán a mérési-értékelési folyamatban

- aktív tábla, szavazógépek alkalmazása.
- csoportos feladatmegoldás esetén egyéni teljesítmény értékelését lehetővé tevő eszközök, eljárások alkalmazása (szoftverek, hálózati megoldások, stb.)
- mérési, értékelési eljárásban internet, elektronikus kommunikáció igénybevétele (SDT, internetes feladatbankok, házi dolgozat, projektfeladat megoldása, távoli elérés, stb.)

Újszerű tanulási eljárások értékelése

Témahét, projekt értékelése

A témahét és projektek zárása és a csoportok produktumainak bemutatása után következik a programot lezáró rész: az értékelés.

A témahét, projekt programjait kidolgozó és megvalósító pedagógusok levonják a tanulságokat a hétről. Megvizsgálják, hogy a kitűzött összes program megvalósult-e.

Sikerült-e a gyerekeket érdekeltté tenni, aktivitásukat, érdeklődésüket végig fenntartani.

A gyerekek körében véleménykutatást végzünk. Az értékelés kérdőív alapján történik.

Értékelés típusai:

1. csoportértékelés:

A csoport minden tagja kitölti a csoport egész hetes munkájára vonatkozó értékelőlapot, melynek kiemelt szempontjai:

A csoporttagok közötti együttműködés

A létrehozott produktum

A csoporttagok munkája

2. önértékelés

A csoport minden tagja kitölti a saját munkájára vonatkozó értékelőlapot, melynek kiemelt szempontjai:

A tanuló együttműködése a többi taggal

A produktum létrehozásában való közreműködés

3. tanári értékelés

A témahétben és projektben résztvevő pedagógusok értékelik a csoportok munkáját egy értékelőlap kitöltése során. Az értékelőlap kiemelt szempontjai:

- Önálló munkavégzés
- Együttműködés
- Kreativitás
- Önbizalom
- Előadókészség
- Kitartás
- Produktumok tartalmi minősége
- Produktumok esztétikai minősége
- Anyaggyűjtés, információs háttér

Az értékelőlapok mellékletben találhatóak meg.

A moduláris program - Vállalkozási ismeretek - értékelése

A **Vállalkozási ismeretek** tantárgy önálló modulként nem építhető bele más tantárgyba. Ezért értékelésekor nem alkalmazhatjuk a hagyományos értékelési rendszert. Az önálló, 18 órás modulok lehetővé teszik tartalmuknál fogva, hogy a tanulókkal a modul zárására ún. **mestermunkát** készíttessünk, amely az egész éves tanulási folyamat írásos, illusztrált krónikájának az elkészítése az adott témakörben. E munka értékelésekor az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- * Kreativitás
- * Digitális technika alkalmazása
- * Kapcsolódás az ismeretanyaghoz
- * Életszerűség
- * Igényesség

Az elkészült mestermunkát írásos formában értékeljük, mely a tanév végi bizonyítványba bekerül.

3. 6 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

A tanulók magatartásának értékelése

Az értékeléskor figyelembe vesszük a tanulók viselkedését és közösségi munkáját

- * tanórán és tanórák közötti szünetekben
- * napközis, tanulószobai foglalkozások idején
- * iskolai rendezvényeken
- * iskolai étkeztetések idején, az ebédlőben
- * az iskola által szervezett egyéb szabadidős tevékenységek során

Elvárás, hogy a tanuló betartsa az iskola házirendjét, és életkorának megfelelően eleget tegyen az iskola belső szabályainak.

Meg kell akadályozni a rongálást, a durva viselkedést. Törekedni kell a tanulók beszédstílusának javítására, a csúnya beszéd megszüntetésére.

A tanulók magatartásának értékelésekor figyelembe kell venni az iskola minden dolgozójának észrevételét, javaslatát is.

A tanulók magatartását az 1-3. évfolyamon és a 4. évfolyamon félévkor szövegesen értékeljük.

A szöveges értékelést a 3.sz. melléklet tartalmazza.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a 4. évfolyam végén és az 5-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.

Az 5 -8. évfolyamon a tanulók magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. Az érdemjegyek a tájékoztató füzetbe és az osztálynaplóba kerülnek bejegyzésre.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök a havonkénti érdemjegyek, a szaktanárok és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi osztályzatot a tájékoztató füzetbe, az év végi osztályzatot a bizonyítványba kell bejegyezni.

A magatartás értékelésének szempontjai

PÉLDÁS (5) az a tanuló, aki

- * tanórán és tanórán kívül példamutatóan viselkedik
- * a házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat
- * a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével elősegíti
- * az iskolában önként vállal feladatokat, azokat teljesíti
- * társaival, nevelőivel, felnőttekkel szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú
- * munkavégzése pontos, megbízható, lelkiismeretes
- * óvja és védi az iskola felszereléseit, a környezetet
- * fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben

JÓ (4) az a tanuló, aki

- * tanórán vagy tanórán kívül rendesen viselkedik
- * a házirendet betartja
- * részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi
- * neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik kijavításukra
- * fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek
- * fegyelmi fokozata: szóbeli, figyelmeztetés

VÁLTOZÓ (3) az a tanuló, aki

- * tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
- * többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen
- * a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt
- * társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész
- * igazolatlanul mulasztott
- * fegyelmi fokozata: írásbeli osztályfőnöki megrovás
- * előfordul, hogy a felnőttekkel szemben udvariatlan

ROSSZ (2) az a tanuló, aki

- * tanórán és tanórán kívüli magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- * a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- * a nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja
- * hátráltatja a közösség fejlődését, szándékosan árt annak
- * rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be
- * felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekszik

- * viselkedése romboló hatású, akadályozza az iskolai nevelést, oktatást
- * több alkalommal igazolatlanul mulasztott
- * több szaktanári figyelmeztetést kapott
- * fegyelmi fokozata: osztályfőnöki megrovás
igazgatói büntetések

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte vagy megsértése szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelése

A tanulók szorgalmát az 1-3. évfolyamon és a 4. évfolyam félévkor szövegesen értékeljük.

A szöveges értékelést a 3. sz. melléklet tartalmazza.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a 4. évfolyam végén és az 5-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.

Az 5-8. évfolyamon a tanulók szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. Az érdemjegyek a tájékoztató füzetbe és az osztálynaplóba kerülnek bejegyzésre.

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök a havonkénti érdemjegyek, a szaktanárok és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi osztályzatot a tájékoztató füzetbe, az év végi osztályzatot a bizonyítványba kell bejegyezni.

A szorgalom értékelésének szempontjai

PÉLDÁS (5) az a tanuló, aki

- * a tanulmányi munkában kitartó, képességeinek megfelelően a tőle telhető legjobb eredményre törekszik
- * tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- * önként vesz részt tanórán kívüli foglalkozásokon, vetélkedőkön, versenyeken
- * munkája pontos, megbízható
- * többletfeladatokat vállal, azokat elvégzi, a tanórákon aktív
- * a taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

JÓ (4) az a tanuló, aki

- * a tanítási órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- * ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, ellenőrzi munkáját, önmagát
- * rendszeresen felkészül, a tanórákon többnyire aktív
- * többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon, vetélkedőn, versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de azokat teljesíti
- * taneszközei tiszták, rendezettek

VÁLTOZÓ (3) az a tanuló, aki

- * tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- * munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó
- * önállóan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát
- * gyakran dolgozik képességszintje alatt, érdemjegyeit több tantárgyból is lerontja
- * szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire
- * felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik

HANYAG (2) az a tanuló, aki

- * képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi előmenetele érdekében
- * az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel, vagy nem felel meg
- * munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan, figyelmetlen
- * gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz
- * a tanuláshoz nyújtott segítséget nem fogadja el
- * érdektelenség, közömbösség jellemzi
- * félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen – kivétel a különféle tanulási nehézségekkel küzdő tanulóA szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek eléréséhez a felsorolt szempontok közül háromnak az együttes megléte vagy megsértése szükséges.

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

mód, forma	miért?	ideje	adja
szaktanári dicséret	kiemelkedő tantárgyi teljesítményért	tanév folyamán	szaktanár
napközis nevelői dicséret	kiemelkedő közösségi, tanulmányi, magatartási munkáért	tanév folyamán	napközis nevelő
osztályfőnöki dicséret	kiemelkedő közösségi munkáért	tanév folyamán	osztályfőnök
igazgatói dicséret	kimagasló tanulmányi, kulturális és sporteredményért (iskolai, iskolán kívüli)	tanév folyamán	osztályfőnök, szaktanár javaslatára az igazgató
nevelőtestületi dicséret	példamutató magatartásért, szorgalomért és/vagy kitűnő (kiváló) tanulmányi eredményért, kiemelkedő közösségi munkáért	tanév végén	osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület
jutalomkönyv oklevél	kimagasló tanulmányi, kulturális és sporteredményért, példamutató magatartásért, szorgalomért, közösségi munkáért	tanév végén	szaktanár, szakkörvezetők, napközis nevelők, osztályfőnökök
A Dózsa György Általános Iskola Az év tanulója	kitűnő vagy jeles tanulmányi eredményért, példás magatartásért, szorgalomért, kimagasló eredmény: városi 1-5., megyei 1-20., országos 1-50. helyezését	tanévzáró ünnepély	diánkormányzat, munkaközösségek javaslata alapján a nevelőtestület
Az év legjobbja * magyarból * matematikából * fizikából * kémiából * biológiából * földrajzból * történelemből * nyelvből * énekből * technikából * kreatív vizuális alkotója * versmondója * prózamondója * sportolója (egyéni, csapat)	legalább "jó" magatartás és szorgalom, jeles osztályzat az adott tantárgyból, a tanév során legalább két szaktanári dicséret, városi 1-5. megyei 1-10., országos 1-20. helyezés	tanévzáró ünnepély	szakmai munkaközösség javaslata alapján a nevelőtestület

Közösségért díj	az iskoláért legtöbbet tett tanuló, legalább jó magatartás és szorgalom	tanévzáró ünnepély	osztályfőnök javaslatára az iskolavezetés diákönkormányzat, oszt. fői munkaközösség
Dózsa-díj (kizárólag 8.osztályos tanulónak)	a hagyományőrző iskolai programokon való aktív részvételért, az iskola elveihez méltó magatartásért, egy területen nyújtott városi 1-3. helyezéért (egyéni vagy csapat), legfeljebb 2 négyes osztályzat év végén	ballagási ünnepély	diákönkormányzat, nevelőtestület, iskola-vezetőség

Fegyelmező intézkedések

Fegyelmező intézkedésben kell részesíteni azt a tanulót, aki

- * a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- * felszerelése, házi feladata többször hiányzik
- * fegyelmezetlen magatartás tanúsít
- * a házirend előírásait megszegi
- * igazolatlanul mulaszt
- * bármely módon árt az iskola jó hírnevének

Az iskolai büntetések formái

- * szaktanári figyelmeztetés
- * napközis nevelői figyelmeztetés
- * osztályfőnöki figyelmeztetés
- * osztályfőnöki intés
- * osztályfőnöki megrovás
- * igazgatói figyelmeztetés
- * igazgatói intés

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel - el lehet térni.

Valamennyi fegyelmező intézkedést írásba kell foglalni, azt a tanuló tájékoztató füzetébe be kell jegyezni.

Valamennyi fegyelmező intézkedést a szülővel tudatni és láttamoztatni kell.

Fegyelmi büntetés

- * megrovás
- * szigorú megrovás
- * áthelyezés másik osztályba - a kötelesség vétkes és súlyos megszegése esetén
- * áthelyezés másik iskolába - a kötelesség vétkes és súlyos megszegése esetén

A fegyelmi eljárás lefolytatásának szabályait a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 5. sz. melléklete tartalmazza.

3.7 Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátjai, szerepe az értékelésben

Az írásbeli beszámoltatás a tanulói teljesítmények mérésének, a tanár tájékozódásának, a tanuló és a szülő tájékoztatásának, az oktató-nevelő munkának az eszköze.

Céljaink:

- * kialakítani a tanulóknak a műveltség tartalmi és magatartásbeli elemeit
- * a nyelvismeret és a nyelvhasználat olyan szintű megalapozása, amelynek segítségével képes:
 - az ismeretszerzésre
 - a gazdagodó tudattartalmak kifejezésére
 - a megkívánt nyelvi formák elsajátítására
- * a befogadás (írásbeli szövegek megértése) és a közlés (írás) együttes fejlesztése

Feladataink:

- * Írásban csak a megszerzett tudattartalmak (tapasztalatok, ismeretek, vélemények, kívánságok, érzelmi tartalmak, stb.) juthatnak kifejezésre.
- * Az információk közvetítésének valamennyi lehetőségét számba vesszük (írott szövegek, képek, vizuális jelzések, tankönyvek ábrái, szóbeli szövegközlések, audiovizuális eszközök).
- * Meggyőződünk – kérdések, megbeszélés útján – az olvasott, látott információk (szövegek) megértéséről.
- * A „vizsgált szövegek”-kel fejlesztjük a gondolkodást és a képzeletet, formáljuk az ízlést, nevelünk a morális ítéletalkotásra.
- * Rendszeresen végzünk elemző-értékelő munkát.

Az írásbeli beszámoltatások szabályai

- * előzetesen bejelentjük (minimum 1 héttel az írás előtt)
- * kedvező órarendi pozícióban íratjuk
- * egy nap legfeljebb két írásbeli beszámoltatás írátható
- * tartalmi és formai követelménye a tantervben évfolyamonként közölt
- * száma a munkaközösség által elfogadott és meghatározott
- * a feladat megfogalmazása egyértelmű
- * a közvetítése hibamentes
- * elvégzésére elegendő időt biztosítunk
- * csak olyan teszttel minősítünk, amelynek megoldásában a tanulók gyakorlatot szereztek

Az írásbeli munkák fajtái:

- * feladatlap
- * teszt
- * „kisdolgozat”
- * témazáró dolgozat
- * feleletterv
- * fogalmazás
- * versenyek feladatsorai
- * esszészerű kiselőadás

Egyéb lehetőségek:

- * műsorok összeállítása
- * faliújság/felhívás
- * kirándulásterv
- * feljegyzések egy-egy tantárgyi témakörhöz
- * az osztály életét érintő javaslatok megfogalmazása/indokolása
- * élmények/megfigyelések/tapasztalatok leírása
- * rejtvények megfejtése/készítése
- * totó
- * könyvtári kutatómunka
- * munkafüzet/tankönyv feladatai
- * vaktérkép
- * feladatokkal megbízott tanulók (hetes, pontozó, egyéb felelősök) beszámoló
- * önálló kiselőadás, stb.

A feladatok megvalósítása a tanuló teljes személyiségét formálja, fejleszti gondolkodását, esztétikai és morális ítélőképességét, képzeletvilágát, és személyisége érzelmi tartalmát gazdagítja.

Az írásbeli munkák alapelvei:

- * legyen olvasható, rendezett
- * legyen esztétikus, tiszta
- * feleljen meg a szövegszerkesztés legfontosabb szabályainak
- * érvényesüljenek a tartalmi és formai követelmények az életkornak megfelelő közlésformában
- * az alapvető helyesírási szabályokat készségszintűen alkalmazzák
- * személyes példamutatás/következetesség

A nevelő feladata

- * a követelményeket s az értékelési elveket megismerteti a tanulókkal és a szülőkkel
- * a helyi tanterv által előírt, megtanított tananyagot lehet csak számon kérni
- * a tanulói teljesítmények értékelését önmagukhoz és a követelményekhez kell mérni
- * a munkaközösségek által elfogadott értékelési megállapodások betartása
- * a teljesítményértékelés, mérés kritériumainak betartása
- * az értékelésre fel kell készülni
- * törekedni kell a hangulatmentességre, a szimpátia/antipátia ne befolyásolja az értékelést
- * a teljesítménybeli hiányok pótlását biztosítani kell (pl.: betegség, egyéb ok)
- * az írásbeli munkákat a megírásuk utáni két héten belül ki kell javítani
- * a javítás, értékelés legyen érthető, egyértelmű, elemző
- * az érdemjegy mellett fejlődést segítő, rövid értékelést is ad(hat) a nevelő
- * az értékelés, javítás módját a nevelő ismerteti
- * a tanuló a javított munkát megtekintheti, kérdéseire a nevelő magyarázatot ad

A tanuló részvétele az értékelésben

A tanulónak joga és lehetősége van részt venni önmaga és társai értékelésében.

Cél: reális ön- és társértékelési képesség kialakítása.

Feltételek:

- * a tanuló (csoport) ismeri a tantárgyi követelményeket
- * tudja az értékelendő teljesítmény kívánatos minőségi jellemzőit
- * értékelési szempontsorkat biztosítunk részére
- * rendszeresen gyakoroltatjuk az értékelő képesség kialakítását

Az önértékelés lehetőségei:

- * írásbeli munkák javítókulccsal történő javítása
- * külalak/magatartás/szorgalom értékelése
- * egyéb (pl.: kérdőívek)

A társak értékelésének lehetőségei:

- * tanuló pár/padtárs munkájának javítása, értékelése javítókulccsal (érdemjeggyel történő értékeléskor tanári ellenőrzéssel)
- * tanulói produktumok minősítése
- * magatartás/szorgalom megítélés

Az írásbeli beszámoltatások értékelése (5-8. évf.)

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását a következőképpen végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

teljesítmény	érdemjegy	
0 - 34 %	elégtelen	(1)
35 – 54 %	elégséges	(2)
55 – 75 %	közepes	(3)
76 – 89 %	jó	(4)
90 – 100 %	jeles	(5)

3. 8 Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai

A házi feladatok adása előtt a nevelőnek minden esetben ismernie kell:

- * a tanulók személyiségét
- * aktuális tudásszintjét
- * az otthoni tanulást segítő és gátló tényezőket.

Ez mint feladat, valamennyi tanító, szaktanár feladata, mert e nélkül hatékony munka nem végezhető. Ezen kívül nagyon fontos a szaktanárok és az osztályfőnökök együttműködése. Ezt szervezetileg nehéz szabályozni, de a munkaközösségek vezetőinek feladata, hogy „fórumot teremtsenek” a „problémamegoldó beszélgetésekhez”

A házi feladat adásának céljai:

- * a tanuló ismereteinek, tudásszintjének fejlesztése (az iskolában tanultak rögzítése, gyakorlása)
- * a képességek és készségek fejlesztése
- * a kötelességtudat, feladattudat, szabálytudat fejlesztése
- * az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása
- * a tanulásszervezés elsajátítása, alkalmazása
- * az „életre szóló” tanulási igény kialakítása, tudatosítása
- * az együttműködési készség kialakítása (társakkal, pedagógusokkal)
- * reális önismeret, önértékelés kialakítása (Mire vagyok képes? Miért nem tudom megoldani feladataimat?)

A feladatok adása során a következő elveknek kell érvényesülnie:

- * a házi feladat elkészítése eszköz, nem cél; a feladat semmiképpen nem a tanórán „el nem végzett munka otthoni pótlása”
- * a tanulók eltérő tudására való tekintettel – lehetőség szerint – a feladatokat differenciáltan kell adni
- * valamennyi tanuló számára fejlesztő hatásúnak és megoldhatónak kell lennie
- * a feladatok adása során tekintettel kell lenni a tanulók közötti egyéni különbségekre: érzékszervi fejlettség, egyéb adottságok megléte vagy hiánya
- * lehetőség szerint meg kell győződni a tanulás tárgyi feltételeinek meglétéről (problémák esetén családlátogatás)
- * a lexikális tudás bővítése helyett a hangsúlyt az „önálló ismeretszerzésre kell helyezni”, amely elengedhetetlen a folyamatos tanulás érdekében
- * a differenciálás során a „gyűjtőmunka” váljon értékelendő feladattá, amely motivációs bázisként alkalmazható
- * a szorgalmi feladatok adása lehetőséget nyújt a tehetséggondozásra

Az elvégzett munkát mindig értékelni kell. A házi feladat osztályzattal nem minősíthető, de a tanuló munkájának globális értékelésekor figyelembe vehető. (Egyes tantárgyak esetében előre jelezve értékelhető a feladat. Pl.: házi dolgozat, otthon megírandó fogalmazás.)

Természetesen az „el nem végzett munka” elítélendő hozzáállást tükröz, de érdemjeggyel nem minősíthető. (A feladat el nem végzése nem a tanuló tudását minősíti, hanem a szorgalmát, a munkához való hozzáállását.)

Minden probléma esetén a tájékoztató füzetbe történő beírással kell tájékoztatni a szülőt a tanuló hiányosságairól, fel kell tárni az okát a házi feladat el nem készítésének.

A házi feladatok elkészítésének szervezeti formái, lehetőségei

1. önálló otthoni tanulás
2. napköziben történő tanulás
3. iskolaotthonban történő tanulás
4. tanulószoba

1. Az önálló otthoni tanulással kapcsolatos szervezési feladatok a tanuló, a pedagógus és a szülő közös feladata.

Ez a tanulási mód igényli a legalaposabb előkészítést, mert a tanulóknak az iskolában hallottakra kell hagyatkoznia a feladatok elvégzésekor. Ezért a házi feladatot a pedagógusnak kell „előkészítenie” világos, egyértelmű magyarázatokkal, ötletadással, tanácsokkal, stb. A tanuló köteles az adott feladatot tudásszintjének megfelelően elvégezni.

Az otthoni feladatkészítés ellenőrzése – szükség és igény szerint – minden esetben a szülő feladata. Az adott feladatok mennyisége nem haladhatja meg a tanuló teljesítőképességét. Ennek megítélése tantárgyanként és tanulónként eltérő.

2. A napköziben történő tanulás során a pedagógus szervezi a tanulók munkáját, amely semmiképpen sem az órán „meg nem értett, meg nem tanult” tananyag elsajátítását jelenti.

Ennek érdekében az osztálytanító és a napközis nevelő napi munkakapcsolata elengedhetetlen. A napközis nevelő feladata az önálló tanulás feltételeinek biztosítása, a tárgyi eszközök meglétének ellenőrzése, az alkalmankénti segítségnyújtás, a feladatok elvégzésének mindenkor ellenőrzése.

Természetesen ehhez kapcsolódóan a napközis nevelőnek folyamatos munkakapcsolatban kell állnia az osztálytanítóval, aki tájékoztatni tudja az egyes tanulókkal kapcsolatos, egyéni problémák megoldásának lehetőségeiről.

A zavartalan felkészülés érdekében a napközis tanulót csak különösen indokolt esetben viheti el a szülő a napközis tanórán. (Ebben az esetben a házi feladat meglétének ellenőrzése a szülő feladata.)

3. Az iskolaotthonban történő tanulás során általában az a nevelő készíteti el a házi feladatot, aki adta.

Itt nyílik a legnagyobb lehetőség a differenciálásra, hiszen a tanórák során válik egyértelművé, melyik tanulónak milyen jellegű feladatok elvégzése szükséges a megfelelő fejlesztő hatás érdekében.

A tanulók hétköznaponként minden feladatukat az iskolában végzik el, amely egyes esetekben a szülőknél gyermeke tanulmányi munkája iránti érdektelenségét válthatja ki. Ebből adódóan különösen fontos a pedagógus – szülő közötti kommunikáció.

Hétvégére adható házi feladat, de csak minimális, illetve gyűjtő- munka jellegű. A heti 1 órás tantárgyak feladatainak megoldását lehetőség szerint az iskolában töltött felkészülési időn belül kell megoldani.

4. A tanulószobán történő tanulás lehetőségével elsősorban azok a tanulók, illetve szüleik élnek, akik „tanulási problémákkal vagy a tanuláshoz való hozzáállás” problémájával küszködnek.

Ezért a pedagógusnak nagyon fontos a szerepe mind a konkrét segítségnyújtás, mind az ellenőrzés terén. A szaktanárok és a tanulószobai foglalkozást vezető pedagógus feladata: folyamatos kapcsolattartás annak érdekében, hogy a tanulószobán történő felkészülés során valóban hatékony legyen a munka.

A házi feladatokkal kapcsolatban iskolánkban az alábbi **szabályok** érvényesülnek:

- * az 1-4. évfolyamon nem kapnak házi feladatot (sem szóbelit, sem írásbelit):
 - hétvégére
 - a hagyományos tantervvel tanuló osztályok
 - az ÉKP-s iskolaotthonos tanulóknak javasolt szorgalmi feladatok
 - tanítási szünetekre
 - különösen indokolt esetben (pl. a szülő elkéri az iskolából a tanulót, a tanuló betegség miatt távozik az iskolából)
 - többnapos betegség idejére (a pótlásra időt kell biztosítani, közvetlenül a betegség után a feladat nem számonkérhető)
- * az 5-8. évfolyamon a tanulók csak a szokásos – egyik óráról a másikra esedékes – szóbeli és írásbeli házi feladatot kapják a fentebb említett időszakokra.

3. 9 A tanulók fizikai állapotának mérése

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelési órákon, tanévenként 2 alkalommal, október, illetve május hónapban. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra. Lásd: Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelése. Szerkesztette: Andrásné dr. Teleki Judit, MKM 1997.)

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a tájékoztató füzetten keresztül a szülők tudomására hozzák.

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok

1. feladat

Helyből távolugrás (az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugróvonal (elugródeszka) mögé áll úgy, hogy a cipő orrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendületszerzés, majd erőteljes páros lábú elrugaszkodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugróvonal közötti távolságot mérjük méterben.

2. feladat

Hasonfekvésből törzsemelés a leengedés folyamatosan (A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: 4 perc

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza takarótartás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az 1. ütemre törzsemelést végez
a 2. ütemre összeérinti a könyökét az álla
alatt
a 3. ütemre visszanyit tarkórártásba
a 4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik

a földre.

Értékelés: 4 perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

3. feladat

Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel folyamatosan (a hasizmos erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: 4 perc

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja .Laza tarkótartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma 4 perc alatt.

4. feladat

Mellső fekvőtámaszban karhajlítás- és nyújtás folyamatosan (a vállövi és a karizom dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc, fiúk 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

5. feladat

Cooper-teszt (hosszútávú állóképesség mérése)

Időtartam: 12 perc

Feladat: Sík terepen 12 perc folyamatos futás.

Értékelés: A 12 perc alatt megtett méterek száma.

A tanulók minősítése az 5 feladatban elért összes pontszám alapján

elért összes pontszám	minősítés
0-11	igen gyenge
12-22	gyenge
23-33	elfogadható
34-43	közepes
43-52	jó
53-63	kiváló

3.10 A tankönyvek kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok kötelezően csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított és a hivatalosan kiadott tankönyvjegyzéken szerepel.

Ha az adott könyv a hivatalos tankönyvjegyzékben nem szerepel, megvásárlásához a szülők egyetértése szükséges.

Egy adott tantárgyat 1-4. osztályig, illetve 5-8. osztályig ugyanabból a tankönyveszaládból kell tanítani.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges tanulói taneszközöket az ott tanító pedagógusok, illetve a szakmai munkaközösségek határozzák meg.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- * feleljen meg az iskola helyi tantervének (KÉK tanterv, kompetencia alapú tanterv: 2008. február 8-án megjelent 2/2008 (II. 08.) OKM rendelettel kihirdetett, vagy azt követően miniszteri rendeletben kihirdetett vagy jóváhagyott kerettanterv alapján került kifejlesztésre és akkreditálásra, és legkorábban 2008. május 16-át követően kapott tankönyvvé nyilvánítási határozatot)
- * olyan taneszközök kiválasztása, amelyek több éven keresztül használhatóak
- * megfelelő, elérhető legyen az ára
- * az állandóságra törekszünk

Az iskola nyilvánosságra hozza a következő tanévben esedékes tankönyvek listáját és árát az adott tanév június 1-jéig.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt májusban tájékoztatjuk.

Az iskola a saját költségvetési keretéből egyre több - legalább a keret 25 %-áért - tartós tankönyvet szerez be az iskolai könyvtár számára.

Az iskola minden év május 31-ig felméri, hogy

- * hány ingyenes tankönyvre jogosult tanuló van az iskolában
- * hány szociálisan rászoruló tanuló jár az iskolába
- * hány tanuló kíván tartós tankönyvet kölcsönözni a következő tanévre az iskola könyvtárából
- * hány tanuló igényel tankönyvtámogatást

Az intézmény az osztályfőnökökkel és az ifjúságvédelmi felelőssel a rendelkezésre álló tankönyvsegélyt differenciáltan osztja szét.

Iskolánk biztosítja, hogy a napközis és a tanulószobai foglalkozásokon megfelelő számú tankönyv, illetve segédeszköz álljon a tanulók rendelkezésére.

3. 11 A Pedagógiai program végrehajtásához szükséges oktató-nevelő munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

sor- sz.	Taneszköz, felszerelés	Mennyiségi mutató	Lelt ár ban	Beszerzés			
				200 1	2002	200 3	2004
	HELYISÉGEK						
1.	tanterem	osztályonként 1	21				
2.	szaktanterem	iskolánként	7				
3.	logopédiai foglalkozt ,egyéni fejlesztő szoba	iskolánként 1	-				
4.	tornaterem(két részre osztható)	iskolánként 1	1				
5.	tornaszoba (kialakítására nincs hely)	iskolánként 1	-				
6.	sportudvar	iskolánként 1	1				
7.	igazgatói iroda	iskolánként 1	1				
8.	nevelőtestületi szoba	iskolánként 1	1				
9.	igazgatóhelyettesi iroda	iskolánként 1	1				
10.	gazdaságvezetői iroda	iskolánként 1	1				
11.	ügyviteli helyiség	iskolánként 1	2				
12.	könyvtár	iskolánként 1	1				
13.	könyvtárszoba	iskolánként 1	-				
14.	orvosi szoba	iskolánként 1	1				
15.	sportszertár	iskolánként 1	1				
16.	aula	iskolánként 1	1				
17.	porta	iskolánként 1	1				
18.	ebédlő	iskolánként 1	1				
19.	főzőkonyha	iskolánként 1	1				
20.	melegítőkonyha	iskolánként 1	-				
21.	tálaló-mosogató	iskolánként 1	1				
22.	öltöző	iskolánként és nemenként 1	4				
23.	hideg-meleg vizes zuhanyozó	iskolánként és nemenként 1	1				
24.	személyzeti wc	iskolánként és nemenként 1	1				
25.	tanulói wc	iskolánként, szintenként, nemenként 1	2				
26.	moslélktároló	iskolánként 1	-				

27.	éléskamra	iskolánként 1	1				
28.	szárazáru raktár iskolánként	iskolánként 1	1				
29.	földesáru raktár	iskolánként 1	1				
30.	egyéb raktár	iskolánként 1	1				
31.	szertár	iskolánként 1	2				

32.	BÚTORZAT, EGYÉB BERENDEZÉSEK						
33.							
34.	tanulói asztalok	tanulók létszámának figyelembevételével	350				280
35.	tanulói székek	tanulók létszámának figyelembevételével	650				30
36.	nevelői asztal	tantermenként 1	28				
37.	nevelői szék	tantermenként 1	28				1
38.	eszköztároló szekrény	tantermenként 1	28				
39.	tábla	tantermenként 1	28				1
40.	ruhatároló fogas	tanulók létszámának figyelembevételével	95				5
41.	szeméttároló	helyiségenként 1	34				
42.	sötétítő függöny	ablakonként 1	68		22		22
43.	reluxa	ablakonként 1	44				

	SZAKTANTERMEK						
	Számítástechnikai terem						
44.	tábla + flipchart	1	1				
45.	számítógépasztal	kettő tanulónként 1	13	2	2	1	1
46.	számítógépek és tartozékai	kettő tanulónként 1	13	2	2	1	4
47.	nyomtató	1	2				
48.	programok	szükség szerint	19		1	1	4
49.	lemeztároló doboz	2	-				1

	Idegen nyelvi szaktanterem						
50.	nyelvi labor berendezése	10-15 tanuló egyidejű foglalkoztatására	26				
51.	magnetofon	1	1				
52.	írásvetítő	1	1				

	Természettudományi szaktanterem						
53.	vegyszerálló tanulói asztalok (víz,gáz csatlakozással)	3 tanulóként 1	10 (víz ,gáz nincs)		5	5	
54.	elszívóberendezés	tantermenként 1	-			1	
55.	vegyszerálló mosogató	két asztalonként 1	-			5	
56.	fali mosogató	tantermenként 1	2				
57.	poroltó	tantermenként 1	-		1		
58.	mentőláda	tantermenként 1	-		1		1
59.	eszköz- és vegszerszekerény	2	4				
60.	méregszekerény (zárható)	1	1				
61.	eszközszállító tolókocsi	tantermenként 1	-			1	
62.	törpefeszültségű csatlakozások	tanulóasztalonként 1	-			10	

	Rajz szaktanterem						
63.	rajzasztal	tanulóként 1	-		15	15	
64.	tárgyasztal	tantermenként 2	-			2	
65.	mobil-lámpa	2	-			2	
66.	vízcsap	2	1			1	

	Ének szaktanterem						
67.	pianínó	iskolánként 2	1			1	
68.	ötvonalas tábla	tantermenként 1	1				
69.	CD vagy lemezjátszó, magnetofon	tantermenként 1	1	1			
70.	tárolópolcok	tantermenként 1	-	2			

	Technika szaktanterem						
71.	tanulói munkaasztal	15 tanulónak	8				
72.	állítható magasságú támla nélküli szék	15	30				
	Tornaterem						
73.	szabadtéri labdajáték felszerelés	1	1				
74.	kosárlabda palánk	2	2				
75.	gyűrű	1	2				
76.	mászórúd	2	-	2			
77.	tornaszőnyeg	2	12				
78.	bordásfal	2	32				
79.	mászókötél	2	5	3	3	4	2
80.	kosárlabda pálya, gyűrű		4				
81.	kézilabda pálya, kapu, háló		2				
82.	ugrószekrény		3		3		
83.	dobbantó		2	2	2		
84.	magasugró állvány, lécs		1	1	1		
85.	ugródomb		1				
86.	talajszőnyeg		13	2	2		
87.	tornapad		13	1	1	1	
88.	evezőpad		1		1	3	
89.	lépcsőzőgép		1		2	2	
90.	ferdepad		1		2	2	
91.	testmester		2				
92.	ping-pong asztal		2	1	1	1	

93.	mérőszalag		1				
94.	kézi pumpa		1				
95.	súlysorozat		1				
96.	súlygolyó		8		5	5	
97.	maroklabda		15	10	10	10	
98.	kézilabda		6	10	5	5	
99.	röplabda		10				
100.	futball labda		6	5	5	5	
101.	bőr tömött labda		-	5	5	10	
102.	medicinlabda		58				
103.	kosárlabda		10	5	5	10	
104.	kézilabda		9	5	5	5	
105.	szögescipő		4				
106.	póló		12	20	10	10	
107.	melegítő		9	9			
108.	személymérleg		-	1	1		
109.	kiegészítő tornakészlet		-	1	2	1	2
110.	kompresszor		-			1	

	Tornaszertár						
111.	zsámoly	2	9	5	6		
112.	gumikötél	5	-				
113.	ugrókötél	5	20				
114.	stopper óra	1	1				
115.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések		-				

	Sportudvar						
116.	magasugró állvány, lécs	1	1				
117.	távol-, magasugró gödör	1	-				
118.	60 m-es futópálya	1	-			1	
119.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések		-			1	
120.	kosárlabda pálya, gyűrű		2				
121.	kézilabda pálya, kapu, háló		1				

	Igazgatói iroda						
122.	íróasztal	1	1				
123.	szék	1	2				
124.	tárgyalóasztal	1	1				
125.	szék	2	2				
126.	iratszekrény	1	1				
127.	fax	1	-				
128.	telefon	1	1				

	Nevelőtestületi szoba						
129.	fiókos asztal	pedagógus létszám szerint	8				
130.	szék	pedagógus létszám szerint	48				
131.	napló-és folyóirattartó	1	1				
132.	könyvszekrény	1	1				
133.	ruhásszekrény vagy fogasok		2				
134.	mosdókagyló	1	1				
135.	tükör	1	1				

	Gazdaságvezetői , igazgatóhelyettesi, iskolatitkári iroda						
136.	asztal	létszám szerint	6				
137.	szék	létszám szerint	11				
138.	iratszekrény	1	3				
139.	lemezszekrény	1	-		1		
140.	páncélszekrény		1				
141.	írógép	1	2				
142.	írógépasztal	1	2				
143.	fénymásoló	1	2				
144.	számítógépasztal		1				
145.	számítógép		3				
146.	nyomtató		3				
	Könyvtár						

147.	tanulói asztal	egy osztály foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	2				
148.	tanulói szék	egy osztály foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	8	4			
149.	egyedi világítás	olvasóhelyenként 1	-		8		
150.	könyvtárosi asztal	1	1				
151.	könyvtárosi szék	1	1				
152.	szekrény (tároló)	3 ezer könyvtári dokumentum elhelyezésére	-	2			
153.	tárolók, polcok, szabadpolcok	2	10				
154.	létra (polcokhoz)	1	-	1			
155.	telefon	1	-	1			
156.	fénymásoló	1	-	1			
157.	számítógép	1	-	1			
158.	nyomtató	1	-	1			
159.	video	1	-	1			
160.	televízió	1	-	1			
161.	CD vagy lemezjátszó	1	-	1			

NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK

	ÉKP						
162.	Bábjáték és színpadtechnika ÉKP						
162.	selyem 150 cm széles		-			5 m	15 m
163.	fehér vászon 150 cm széles		-			10 m	
164.	bábkészlet paravánhoz	1				1	
	Technika 1-4. o.						
165.	olló	120					
166.	építőelemek	30	3			120	

167.	színkör	14	-			27	
168.	borszeszegő	15	-			14	
169.	kémcső, üvegpálca	30	-			15	
170.	nagyító	15	-			30	
171.	mikroszkóp	1	-			15	
172.	a/2-es fa rajztábla	30	-			1	
						30	

	Környezetismeret 1-4. o.						
173.	Magyarország domborzata térkép	8	1		3	4	
174.	Magyarország megye térkép	8	1		3	4	
175.	A Föld forgása és keringése térkép	1	-			1	2
176.	hőmérő	14	-		14		1
177.	iránytű	30	12		18		2
178.	110 db-os diakésl. term. ism.	1	-			1	
179.	földgömb	8	-		4	3	2
180.	terepasztal	1	-			1	1
181.	erdő mélyén vadvirágos rét, vizek mentén - videokazetta	1	-			1	
182.	junior vetítővászon	14	3	4	5	2	2
183.	virágos növény részei	14	-	4	6	4	
184.	virág és termés	14	-	4	6	4	1
185.	A ponty	14	-	4	6	4	1
186.	csontváz	1	-		1		1
187.	mini torzó fejjel 12 részes	1	-	1			1
188.	kézfej csontváz artériákkal	1	-		1		1
189.	szem modell	1	-		1		
190.	szív modell	1	-		1		1
191.	fül modell	1	-		1		
192.	Európa politikai térképe	1	-			1	1
193.	videokazetták		-	10	10		15

	Ének 1-4.o.						
194.	cintányér 12 cm-es	8	-		4	4	1
195.	dob	3	-		1	2	1
196.	triangulum	2	-		1	1	1
197.	szintetizátor	2	-		1	1	
198.	hangoszlop	4	1		2	1	1

199.	hangszerek oktatótábla	7	-	3	2	2	
200.	ritmusfa	4	-		2	2	1
201.	hangvilla	5	-	2	3		1
202.	hanglemezek, kazetták		-	10	10		10

	Magyar 1-4. o.						
203.	kis írott abc-s műag.falitábla	14	-	8	6		2
204.	nagy írott abc-s műag.falitábla	14	-	8	6		2
205.	kis nyomtatott abc-s műag.falitábla	14	-				1
206.	nagy nyomtatott abc-s műag.falitábla	14	-				1
207.	Szózat és Himnusz falitérkép	14	-				2
208.	tanítói betűkártyák	13	1	12			5
209.	mágneses táblai applikációs készlet	-	-	10	10		2
210.	magyar írók arcképei	-	-	1			2
211.	világirodalmi arcképsorozat	2	-	1	1		2

	Matematika 1-4. o.						
212.	táblai egyenes vonalzó	10	5	5			2
213.	táblai 45 fokos vonalzó	10	5	5			2
214.	táblai 60 fokos vonalzó	10	5	5			2
215.	táblai szögmérő	10	5	5			2
216.	táblai körző	10	-	5			2
217.	üreges mértani testsorozat	6	-	6			3
218.	űrmértékek	6	3	3			2
219.	szétszedhető köbcentiméter	6	-	6			2
220.	méterrúd	12	2	5	5		2
221.	A 10...30 természetes számok oszthatósága	8	-	4	4		2
222.	demonstrációs hőmérő	4	-	4			1

	Technika						

223.	pisztolypáka		8	2	1		
224.	elektrotechnika 1-6.o.		1	3			3
225.	elektrotechnika -8.o.		-	3			3
226.	négyütemű robbanómotor metszet		-	1			1
227.	varrógép		14				
228.	szövőállvány		-	2	3	2	2
229.	6 személyes evőeszköz készlet		-	1	1	1	
230.	szeletelő kés		-	4	3		
231.	tisztító kés		-	4	3		
232.	magnó		-	1			1
233.	hűtőszekrény		1	1			1
234.	elektromos párolóedény		-		1		
235.	fritőz		1	1			1
236.	transzparens		6				5
237.	elektromos kísérleti eszk.		1				
238.	háztartási konyhagép		1				1
239.	húsdaráló		1				1
240.	robotgép		1				1
241.	tésztagép		1				1
242.	szeletelő		1				1
243.	fóliahegesztő		1				1
244.	sütőtál		1				1
245.	jénai tál		3				1
246.	mikro edény		1				1
247.	kuglóf sütő		1				1
248.	gyúrotábla		2				1
249.	kukta		1				1

	Ének						
250.	zeneszerzők arcképcsarnoka		6	2	2	2	1
251.	triangulum	2	-	1	1		1
252.	tornadob	1	-			1	1
253.	csörgődob	1	-			1	1
254.	metallofon 1 oktávós	1	-			3	1
255.	fejhallgató		-	1			1
256.	mikrofon vevővel, vezeték nélk.		-	1			1
257.	CD lemezek 5-8.o.	40	-	20	10	10	10
258.	üres CD lemezek	10	-	10			10
259.	pianínó	1	1			1	
260.	szintetizátor, mint.4 okt.	1	-			1	

261.	CD lemezjátszó	1	1				1
262.	magnó	1	1				1
263.	erősítő	1	1				
264.	hangfal	2	2				
265.	mozgó hangsortábla, tanári	2	2				1
266.	zenei alapismeretek falitábla	1	1				1
267.	Kules a ...falitáblák	6	6				1
268.	metronóm	1	1				1

	Magyar						
269.	Hogyan írom?	2	-	2			1
270.	A szöveg - tabló	1	-	1			1
271.	A stílus - tabló	1	-	1			1
272.	Magyar irodalomtörténeti térkép	2	-	2			1
273.	Világirodalmi arckép sorozat	1	-	1			1
274.	magyar nyelvtan garnitúra	4	1	1	1	1	1
275.	hangtani ismeretek összefogl.	4	1	1	1	1	1
276.	a szavak alakja és jelentése	4	1	1	1	1	1
277.	A szó	4	1	1	1	1	1
278.	Az igék	4	1	1	1	1	1
279.	Az igenév	4	1	1	1	1	1
280.	A mondat	4	1	1	1	1	1
281.	Az állítmány fajtái	4	1	1	1	1	1
282.	A jelzők rendszere	4	1	1	1	1	1
283.	Az ok- és célhatározó	4	1	1	1	1	1
284.	Teljes hasonulás	4	1	1	1	1	1

	1-4. o.						
285.	nyelvtani applikáció		2				1
286.	NYIK oktatócsomag		16				5
287.	falikép		4				5

	Biológia						
288.	emberi csontváz	-	1				1
289.	csigolyamodell	-	-				1
290.	ízületi metszet modell	-	-				1
291.	csont szerkezete	-	-				1

292.	emberi fej keresztmetszete	-	-				1
293.	szem modell	-	-				1
294.	tüdőmodell szívvel, gégével	-	-				1
295.	vese metszet 3x-os nagyítás	-	-				1

	Történelem						
296.	Az emberiség az őskorban	2	1	1	1		1
297.	a Római Birodalom gazdasága	2	-	1	1		1
298.	A népvándorlás	2	1	1	1		1
299.	Európa Nagy Károly korában	2	1	1	1		1
300.	A Föld népei a XIV-XV.században	2	1	1	1		1
301.	A Föld népei a XVI-XVIII.században	2	1	1	1		1
302.	Nagy földrajzi felfedezések	2	-	1	1		1
303.	Amerika független államai	2	-	1	1		1
304.	Gyarmati rendszer 1830-1914	2	1	1	1		1
305.	Ipari forradalom Európában	2	-	1	1		1
306.	Gyarmati rendszer felbomlása	2	1	1	1		1
307.	A második világháború	2	2	1	1		1
308.	A magyar nép vándorlása	2	1	1	1		1
309.	Magyarország a Hunyadiak és a Jagellók idején	2	-	1	1		1
310.	Forradalom és szabadságharc 1848-49	2	1	1	1		1
311.	A Magyar Szent Korona országai	2	-	1	1		1
312.	Osztrák-Magyar Monarchia	2	1	1	1		1
313.	Magyar Tanácsköztársaság	2	1	1	1		1
314.	Magyarország 1944-ben, Holocaust	2	-	1	1		1
315.	Magyarország 1944-45-ben	2	-	1	1		1
316.	Térkép az Újszövetséghez	2	-	1	1		1
317.	Térkép az Ószövetséghez	2	-	1	1		1
318.	Az emberiség kezdetei	2	-	1	1		1
319.	Római birodalom	2	-	1	1		1
320.	Az ókori Görögország	2	-	1	1		1
321.	A középkori társadalom	2	-	1	1		1

322.	Történelmi áttekintés 1440-1800	2	-	1	1		1
323.	Történelmi áttekintés 1800-1990	2	-	1	1		1
324.	Történelmi áttekintés 1930-1990	2	-	1	1		1

	Földrajz						
325.	Európa domborzati térképe+vaktérkép	-	1		1	1	1
326.	A Föld domborzati térképe + vaktérkép	-	1		1	1	1
327.	A Föld államai térkép+vaktérkép	-	-		1	1	1
328.	A Föld domborzati munkatérképe	-	-		1	1	1
329.	Magyarország domborzati térképe+vaktérkép	-	1		1	1	1
330.	Magyarország közigazgatási térképe+vaktérkép	-	-		1	1	1
331.	Magyarország közigazgatási térképe megyecímerekkel	-	-		1	1	1
332.	kivilágítható földgömb 40 cm-es	-	-		1	1	
333.	A Föld és a Hold I.	-	-		1	1	1
334.	A Föld és a Hold II.	-	-		1		1
335.	Európa politikai térképe + vaktérkép	-	-		1	1	1
336.	transzparens	-	12				1
337.	földgömb	-	3				1
338.	szétszedhető földmodell	-	1				1
339.	domborzati modell	-	1				1
340.	tellúrium	-	1				1
341.	ásványgyűjtemény	-	1				1

	Rajz						
342.	üveges vitrin	2	1	1	1		
343.	művészettörténeti videók	8	-	3	3	2	3

344.	művészettörténeti CDROM,szoftver	2	-	1	1		1
345.	videolejátszó	2	-	1	1		1
346.	videokamera	1	-	1			1
347.	vágóberendezés	1	-	1			1
348.	mikrofon	1	-	1			1
349.	magnó	1	-	1			1
350.	mértani testsorozat	1	-	1			1
351.	fényképezőgép+objektívek	2	-	1	1		1
352.	szakkönyvek	20	-	5	5	10	3

	Fizika						
353.	lejtősor lendület és mozgási energia bemutatásához	-	-			1	1
354.	lejtőmodell	-	-			1	1
355.	elektromosságtani tanulókísérleti eszköz	-	3	2	2	3	
356.	Galillei lejtő	-	1				1
356.	tanári demonstrációs készlet	-	1				
358.	néggyütemű motor metszete	-	1				1
359.	elektroszkóp	-	1				
360.	elektrovaria	-	1				1
361.	kétoldalas mágneslemez	-	1				1
362.	mechanikai tanulókísérleti eszköz	-	14				
363.	gépjármű építőszekevény	-	1				
364.	VA mérő	-	3				
365.	optikai pad	-	2				1
366.	súlysorozat	-	5		2	3	1
367.	gőzgép modell	-	1				
368.	fenéknymásmérő	-	1				
369.	tanulói karosmérleg	-	10				1
370.	egyszerű áramjelző	-	1				1
371.	szekevényellenállás	-	1				
372.	hőtani tanulókísérleti készlet	-	5		2	3	
373.	köpűs légszivattyú	-	1				
374.	mikola cső	-	1				
375.	fénytani tanulókísérleti készlet	-	7				
376.	Toricselli cső	-	1				
377.	demonstrációs dinamó	-	1				

378.	VOLTAX 2	-	20				
379.	tolóellenállás	-	-		1		1
380.	üvegkád	-	-	5	5	5	4
381.	légszivattyú	-	-			1	1
382.	oktatófilm	-	4	3	3	10	5
383.	mértékegység - táblázat	-	-	1			2
384.	mágnesrúdpár tanulói	-	3	3	3	6	1

	Matematika						
385.	matematikai transzparens	-	2				
386.	alapábrák	-	1	1			
387.	kétkaros mérleg, súly	-	1				
388.	síkidom kollekció	-	1			1	
389.	párhuzamos és merőleges szögek	-	1				1
390.	háromszögek modellje	-	2				
391.	egyállású és váltószögek	-	1				
392.	középponti szögek	-	1				
393.	koordinátarendszer mod.	-	1				
394.	tanulói test modell	-	1				1
395.	szemléltető tábla	-	1				2
396.	oktatótábla, prímszámok	-	-	1			4

	Angol. német						
397.	The Tenses angol oktatótábla	3	-	1	1	1	
398.	The Tenses British Isles tabló	3	-	1	1	1	
399.	Sentence-Building tabló	3	-	1	1	1	
400.	English for Beginners	2	-	2			
401.	Irregular Verbs	3	-	1	1	1	
402.	Time and Season	3	-	1	1	1	
403.	Angol abc	3	1	2		1	
404.	személyes névmás, birtokos névmás	3	-	1	1	1	
405.	melléknév fokozása	3	-	1	1	1	
406.	kérdő névmás, vonatkozó névmás	3	-	1	1	1	
407.	előjárósók	3	-	1	1	1	
408.	a határozatlan névmás	3	-	1	1	1	
409.	egyszerű jelen, múlt és jövő idő	3	-	1	1	1	
410.	befejezett folyamatos múlt, jelen és jövő idő	3	-	1	1	1	

411.	befejezett múlt, jelen és jövő idő	3	-	1	1	1	
412.	a mutató névmás	3	-	1	1	1	
413.	folyamatos múlt, jelen és jövő	3	-	1	1	1	
414.	egyszerű mondatok szórendje	3	-	1	1	1	
415.	előljáró szavak	3	-	1	1	1	
416.	egyszerű igeidő	3	-	1	1	1	
417.	folyamatos igeidő	3	-	1	1	1	
418.	befejezett igeidő	3	-	1	1	1	
419.	befejezett folyamatos igeidő	3	-	1	1	1	
420.	a „to have” ige	3	-	1	1	1	
421.	a „to be” ige	3	-	1	1	1	
422.	képek társalgási témákhoz	6	-	2	2	2	
423.	Rechtschreibreform	-	-	1	1		

	Kémia						
424.	grafit modell	-	1	1			1
425.	tetraéder modell	-	1	1			1
426.	vízbontó készülék	-	-			1	
427.	transzparens	-	4	2	1	1	5
428.	kalotta modell	-	3	1	1	1	1
429.	atom-ion modell	-	1			1	
430.	szerves kémia modell készlet	-	1			1	
431.	molekula készlet	-	1			1	1
432.	alumínium - acélgyártás	-	2			2	1
433.	bunsen égő	-	1			1	

	Biológia						
434.	emberi torzó	-	1				
435.	emberi szív	-	1			1	
436.	fogkészlet	-	1			1	
437.	mikroszkóp	-	1			1	
438.	mikroszkópi metszetek	-	3			1	2
439.	transzparens	-	7				3
440.	falikép	-	2				3
441.	szemléltető modell	-	2				4

	Földrajz						
442.	transzparens	-	12			3	2
443.	földgömb	-	3				
444.	szétszedhető földmodell	-	1				
445.	domborzati modell	-	1				2
446.	tellúrium	-	1				
447.	ásványgyűjtemény	-	1				1

448.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális taneszközök	-	-				
449.	magnetofon	2	2				
450.	magnetofon + mikrofon	osztályonként 1	15	2	4	3	
451.	CD vagy lemezjátszó	iskolánként 1	2				
452.	video lejátszó	iskolánként 1	5				
453.	televízió	iskolánként 1	10				

	Informatika						
454.	számítógépasztal		14				2
455.	alátét szekrény		11				11
456.	szék		14				
457.	tábla		2				1
458.	szekrény		4				1
459.	könyvespolc		1				
460.	számítógép		16				3
461.	monitor		17				3

	EGÉSZSÉG ÉS MUNKAVÉDELMI ESZKÖZÖK						
462.	Étel-mintavétel készlet (üveg)	1	-				
463.	mentőláda	1	5				
464.	gyógyszerszekrény	1	1				
465.	tűzoltókészülék	-	6				1

	KOMPETENCIA ALAPÚ PROGRAMCSOMAGOK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TANESZKÖZÖK						
	SZÖVEGÉRTÉS-SZÖVEGALKOTÁS KOMPETENCIATERÜLET ESZKÖZEI						
	Tapintás, érzékelés képkártyák	2					
	Állathangok	1					
	Különböző állatok hangjai	1					
	Különböző hangszerek hangjai	1					
	Szórakoztató történetek	1					
	ABC fa betűkészlet	1					
	Betűkockák	1					
	Jumbo kis betűk	1					
	Jumbo nagy betűk	1					
	Válaszd ki! Azonosság	1					
	TIK-TAK bumm!	1					
	CD-ROM-ok						
	ABC Professzor hálózati licenz	1					
	A dzsungel könyve	1					
	Pán Péter	1					
	A görög mitológia	1					
	Budapesti Állatkert	1					
	Helyesírás gyakorló 10 éven felülieknek	1					
	Irodalmi kincsestár	1					
	Játékvilág	1					
	„Micsoda” CD-ROM-ok	1					
	Tudás próbája	1					
	Anyanyelv alsósoknak	1					
	Anyanyelvi gyakorló szoftver 3-4. osztályosoknak	1					
	Helyesírás oktató 1-4. osztály	1					
	Találmányok, feltalálók	1					
	Kötelező és ajánlott irodalom az 5-8. osztály programcsomaghoz						
	Karinthy Ferenc: Röhög az egész osztály	Csoportonként 1					
	Erich Kastner: Május 35	Csoportonként 1					
	Rowling: Harry Potter és a bölcsek köve	Csoportonként 1					
	Rowling: Harry Potter: és a fönix rendje	Csoportonként 1					

	Rowling: Harry Potter és a félvér herceg	Csoportonként 1					
	Rowling: Harry Potter és a titkok kamrája	Csoportonként 1					
	Rowling: Harry Potter és a Halál ereklyéi	Csoportonként 1					
	Rowling: Harry Potter és az azkabani fogoly	Csoportonként 1					
	Rowling: Harry Potter és a tűz serlege	Csoportonként 1					
	Wilson: Tracy Baker története	Csoportonként 1					
	Louis Sachar: Bradley, az osztály réme	Csoportonként 1					
	Moliere: A fősvény	Csoportonként 1					
	Mikszáth: Szent Péter esernyője	Csoportonként 1					
	Szabó Magda: Abigél	Csoportonként 1					
	Shakespeare: Romeó és Júlia	Csoportonként 1					
	Durell: Családom és egyéb állatfajták	1					
	Devecseri: Állatkerti útmutató	1					
	Romhányi: Mézga Aladár különös kaladjai	1					
	La Fontaine meséi	1					
	Szilágyi Domokos: Lám, egymást érik a...	1					
	Durell: Állatkert a kastély körül	1					
	Békés István: Szegény ember gazdag városban						
	Tótfalusi: Ami a szívedet nyomja- Mai svéd gyv.	1					
	Kiss Anna: Az éden íze	1					
	Lázás Ervin: Szegény Dzsoni és Árnika	1					
	Arany László: Szép magyar népmesék	1					
	Kriza János: Székely népmesék	1					
	Kósa-Szemerényi: Apáról fiúra	1					
	Voltaire: Candide	1					
	Lois Lowry: Az emlékek őre	1					
	Harry Potter kvízkönyv	1					

	Harry Potter tesztkönyv	1					
	A Harry Potter titok A-tól Z-ig	1					
	Ki kicsoda Harry Potter világában?	1					
	Harry Potter világának feltérképezése	1					
	Harry Potter: A Roxfort iskola tanterv	1					
	Galla Ágnes: Ha majd felnövök - versek	1					
	Darvasi László: Trapiti	1					
	Fekete István: A koppányi aga testamentuma	1					
	Kolozsvári G. E.: A törökfejes kopja	1					
	Mikszáth Kálmán: A beszélő köntös	1					
	Mark Twain: Egy jenki Arthur király udvarában	1					
	Walter Scott: Ivanhoe	1					
	Gáspár Ferenc: A strucc vére	1					
	Kosztolányi: Édes Anna	1					
	Nagy László versek 1-3. kötet	1					
	Pilinszky János: A nap születése	1					
	Füst Milán: Hogyan rakott fészket a galamb	1					
	Kosztolányi: Esti Kornél	1					
	Kosztolányi összes versei	1					
	Szabó Lőrinc: Tücsökzene	1					
	Nagy Lajos: Képtelen természetrajz	1					
	Mrozek drámák	1					
	Örkény: Egyperces novellák	1					
	Beaumarchais: Figaro házasság	1					
	Orbán Ottó versei	1					
	Oravecz Imre: A hopik könyve	1					
	Weöres Sándor: Egybegyűjtött költemények I.	1					
	Janikovszky Éva: Kire ütött ez a gyerek?	1					
	Ágai Ágnes: Kamaszságok	1					
	Sue Townsend: Adrian Mole titkos naplója	1					
	Macfarlane-McPherson: Örülten egészséges vagyok	1					

	Golding: A Legyek Ura	1					
	Verne: Kétévi vakáció	1					
	Jókai Mór: Az arany ember	1					
	Shakespeare: A vihar	1					
	Stevenson: A kincses Sziget	1					
	Huxley: Szép új világ	1					
	Szerb Antal: Pendragon legenda	1					
	MATEMATIKA-LOGIKA KOMPETENCIATERÜLET TANESZKÖZEI						
	Matematikai eszközcsomag	1					
	Fordítható korongok – nagy osztálykészlet	1					
	Tanári demonstrációs törtkorong készlet	1					
	Törtkorong készlet tanulói	1					
	Matematikai bingo törtek	1	1				
	Equivalencia torony	1	1				
	Geometriai testek fából	1					
	Testek felépítése - Hasábok	1	1				
	Térépítő szett	1	1				
	Tangram	1	1				
	Mértani formák	1	1				
	Plus – Térbeli alakzatok	1	1				
	Síkidomkészlet	1	1				
	Matematikai tükör	15	15				
	Óriás dobótest	1					
	Forma dobókocka	4	4				
	Dobótestek	6					
	Matematikai műveletek – Számok 1-100	7					
	Matematikai műveletek – Összeadás 0-12-ig	7					
	Matematikai műveletek – Kivonás 0-12-ig	7					
	Matematikai műveletek – Szorzás 0-12-ig	7					
	Matematikai műveletek – Osztás 0-12-ig	7					
	Matematikai műveletek – Törtek	7					
	Schubitrix +, - 100-ig	8	4				
	Schubitrix Kivonás 20-ig	7					
	Schubitrix Összeadás 20-ig	7					
	Schubitrix Szorzás 100-ig	8	4				
	Schubitrix Osztás 100-ig	8	4				

	Schubitrix Törtek 1.	7					
	Schubitrix Törtek 2.	5	5				
	Schubitrix hosszsmérték	4	4				
	Schubitrix űrmérték	4	4				
	Schubitrix súlymérték	4	4				
	Schubitrix időmérték	4	4				
	Pozitív-negatív kockák	7					
	Lgico Piccolo keret	6	2				
	Logico tréner keret	6					
	Logico tréner ezres számkör	2					
	Logico piccolo - Koncentrációs gyakorlatok	1	1				
	Logico piccolo – Képek, hangok, szótagok	1	1				
	Logico piccolo – a százaz számkör	1	1				
	Logico piccolo – összeadás, kivonás 100-ig	1	1				
	Logico piccolo – Nyitott mondatok 1.	1	1				
	Logico piccolo – Nyitott mondatok 2.	1	1				
	Logico piccolo – Fejszámolás százaz számkörben	1	1				
	Logico piccolo – Szem- és kézkoordináció	1	1				
	Logico piccolo – Fejszámolás ezres számkörben	2					
	Logico piccolo – Szorzás- osztás 1000-ig	2					
	Színesrúd készlet	7					
	Interaktív tananyagok						
	Matematikai interaktív tananyag (hálózati licenc)	1					
	Geometria szerkesztések (hálózati licenc)	1					
	A természet matematikája (hálózati licenc)	1					
	Matek bevetés (hálózati licenc)	1					
	A problémamegoldás tanulható 1-6. osztály (hálózati licenc)	1					
	SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSÉHEZ						
	Hangszerek						

	Csörgődob	5					
	Sámándob, kicsi, nagy	5					
	Nyeles fadob 2 hangú, 4 hangú	5					
	Nyeles fadob recés 2 hangú	5					
	Fa kasztanyett	5					
	Kereplő	5					
	Triangulum	5					
	Nyeles csengősor 2 soros, 4 soros	5					
	Maracas	5					
	Ritmusfa	5					
	Varázsláda	1					
	IDEGEN NYELVI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK						
	Question and Answers	1					
	Picture Bingo	1					
	Super Bis	1					
	The busy Day Dominoes	1					
	Schubित्रix Németb gyerekeknek 1.	3					
	Főnevek 1. 2.	3					
	Melléknevek	3					
	Igék	3					
	Das neue Deutschmobil 1. Szókártyák	1					
	Das neue Deutschmobil 2. Szókártyák	1					
	Interaktív tananyagok						
	iTool Project Third Edition 2. kötethez	1					
	Német interaktív tananyag	1					
	Angol-német gyakorlócsomag	1					
	Német nyelv oktatócsomag	1					

	A TANULÓI KOMPETENCIAFEJLESZTÉST SEGÍTŐ SZOFTVER ÉS HARDVER ESZKÖZÖK						
	Oktatási eszköz multimédiás tanuláshoz SANAKO 500 oktatási szoftvercsomag	1 csomag (20 gépre)					
	X-Class Professional+DLL csomag (tanári)	1					

	X-Class Professional+DLL csomag (tanulói)	20 gépre					
	ClassmatePC tanulói laptopok	5 osztály számára					
	ClassmatePC tanári laptopok	5 tanár számára					

Záró rendelkezések

4. 1. A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola 2010. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a pedagógiai program alapján.

A pedagógiai programban található helyi tanterv 2010. szeptember 1. napjától a meghatározott évfolyamokon, majd ezt követően felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje **5** tanévre, azaz 2010. szeptember 1. napjától 2015. augusztus 31. napjáig szól.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatát a kompetencia alapú oktatás bevezetése és 5 éves fenntarthatósága tette szükségessé

4. 2. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására:

- * az iskola igazgatója
- * nevelőtestülete
- * az iskolai szülői szervezete
- * az iskola fenntartója

tehet javaslatot.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

4. 3. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél és helyeken tekinthető meg:

- * az iskola fenntartója
- * az iskola irattára
- * az iskola könyvtára
- * az iskola nevelői szobája
- * az iskola igazgatója
- * az iskola igazgatóhelyettesei
- * az iskola munkaközösség-vezetői
- * az iskola diákönkormányzatát patronáló felnőtt vezetői

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A pedagógiai programot az iskolai diákönkormányzat a 2005. május 11-én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Dunaújváros, 2005. május 11.

Pálmai Csilla
a diákönkormányzat patronáló
tanára

Szabó Renáta
gyerek DÖK vezető

A pedagógiai programot a szülői szervezet vezetősége a 2005. május 10-én 16.00 órakor megtartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Dunaújváros, 2005. május 10.

Hornyákné Boldizsár Angéla
a szülői szervezet vezetőhelyettese

A pedagógiai programot a nevelőtestület 2005. május 9-én elfogadta.

Dunaújváros, 2005. május 9.

Korsoveczkiné Balló Erzsébet
igazgató

	DÓZSA GYÖRGY ÁLTALÁNOS ISKOLA
	2400 DUNAÚJVÁROS, KÖZTÁRSASÁG U. 14.
	TELEFON: 25/413-035, 411-035, 410-021, FAX:25/410-021

**Félévi értékelés
1. osztály**

Név: **Tanév:**

Magatartásának jellemzői

Munkához való viszonya:

- szívesen vállal feladatot, feladatvállalása változó, nehezen vállal feladatot
- kitartó, feladathelyzetből néha kilép, feladathelyzetből könnyen kilép

Fegyelmezettsége:

- a szabályokat megbízhatóan betartja, általában betartja, néha betartja, nem tartja be

Konfliktuskezelő képessége:

- kiemelkedő, átlagos, alacsony szintű

Másokra való odafigyelési képessége:

- kiemelkedő, átlagos, alacsony szintű

Tanulási technikák fejlettségének szintje

Feladatmegoldó képesség:

- önálló, ritkán igényel segítséget, gyakran, állandóan

Munkatempó:

- gyors, jó tempóban dolgozik, kicsit lassú, lassú

Az önálló munka pontossága:

- hibátlanul dolgozik, kevés hibával, sok hibával

Önellenőrzése:

- pontos, általában pontos, pontatlan

Magyar nyelv és irodalom**Szókinccse:**

- Gazdag- megfelelő- szegényes, hiányos

Beszéde:

- tiszta, érthető- nehezen érthető- érthetetlen
- megfelelő hangerejű- halk- harsány

Szóbeli kifejezőkészsége:

- jó- megfelelő- gyenge
- bátor, határozott- túlzottan bőbeszédű- biztatásra beszél- bátortalan, nem beszél

Betűfelismerése:

- pontos- néha téveszt- gyakran téveszt- sokat téveszt

Összeolvasás:

- biztos- betűzget- nem tud

Szövegértése:

- jó- megfelelő- gyenge

Betűalakítása:

- szabályos- általában szabályos- szabálytalan

Betűkapcsolása:

- szabályos- általában szabályos- szabálytalan

Írásképe:

- tiszta, rendezett- elfogadható- rendezetlen, maszatos

Másolás:**Írottról írottra**

- hibátlanul- kevés hibával- sok hibával

Nyomtatottról írottra

- hibátlanul- kevés hibával- sok hibával

„Képről írás”

- hibátlanul- kevés hibával- sok hibával

Tollbamondás:

- hibátlanul- kevés hibával- sok hibával

Matematika**Térbeli tájékozódása:**

- biztos- általában biztos- bizonytalan- kialakulatlan

Számfogalma 10-es számkörben:

- biztos, kialakult- általában biztos- bizonytalan

Alapműveletek végzése:

- hibátlan- ritkán téveszt- gyakran téveszt

Szöveges és logikai feladatok megoldása:

- kiemelkedő- jó- megfelelő- gyenge

Környezetismeret

Tájékozottsága:

- kiváló- jó- megfelelő- gyenge

Órai munkája:

- aktív- megfelelő- gyenge

Megfigyeléseit, tapasztalatait:

- összefüggően megfogalmazza- kérdések segítségével- még nehezen képes

Összefüggések, kifejezések felismerése:

- önállóan képes- segítséggel képes

Ének- zene

Dalok ismerete és előadása

- kiemelkedő- jó- megfelelő- bátortalan

Dallami ismeretek

- kiemelkedő- jó- megfelelő- bizonytalan

Ritmikai ismeretek

- kiemelkedő- jó- megfelelő- bizonytalan

Zenei írás-olvasás

- kiemelkedő- jó- megfelelő- bizonytalan

Zenehallgatás

- szempontokra figyelve- élvezettel- nehezen összpontosítva

Rajz

Képfelület kitöltése, térrelációk ábrázolása

- változatos- megfelelő- felületes

Színismeret, színhasználat

- változatos, egyéni- gazdag- visszafogott

A tanult technikák, eszközök alkalmazása

- célszerűen- megmutatás után helyesen- nem megfelelően

Témaválasztása

- fantáziadús- érdekes, változatos- önállóan, egysíkú

Munkavégzése

- örömmel- biztatásra- kedvetlenül

Technika

Térbeli formák alakítása

- jól megfigyelve, arányosan- a lényegét megmutatva- elnagyoltan

A tanult technikák, eszközök alkalmazása

- célszerűen- megmutatás után helyesen- nem megfelelően

Kivitelezés

- tisztán, pontosan- megfelelően- összecsapva

Munkavégzése

- örömmel- biztatásra- kedvetlenül

Testnevelés

Mozgáskoordinációja

- harmonikus- rendezett- rendezetlen

Mozgásos játékokban

- aktívan, kedvvel vesz részt- részvétele változó- nehezen vesz részt

Szabályok alkalmazása, megtartása feladathelyzetben

- kiemelkedő- jó- megfelelő- gyenge

UTÓIRAT

A tanuló teljesítményének, előmenetelének minősítése:

Kiválóan teljesített. – Jól teljesített.

Megfelelően teljesített. – Felzárkóztatásra szorul.

igazgató

osztályfőnök

Dunaújváros

IDEGEN NYELV ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

Értékelőlap – 1. évfolyam

- I. Beszédkészség, kifejezőkészség
 1. Szókincs
 - a/ aktív: kiváló, jó, megfelelő, kiegészítésre szorul
 - b/ passzív: kiváló, jó, megfelelő, kiegészítésre szorul
 2. Kiejtés: kifogástalan, jó, megfelelő, javításra szorul
 3. Szókép felismerés: pontos, megközelítőleg pontos, többnyire pontatlan, pontatlan
 4. Memoriter: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő
- II. Tanári utasítások értelése: pontos, megközelítőleg pontos, többnyire pontatlan, pontatlan
- III. Hallás utáni értés: pontos, megközelítőleg pontos, többnyire pontatlan
- IV. Rajz és gyűjtőmunka: esztétikus-igényes, pontos-áttekinthető, pontatlan, hiányos-igénytelen
- V. Tanórai aktivitás: rendszeresen aktív, többnyire aktív, felszólításra együttműködő, passzív
- VI. Tanulási technikák:
 1. Feladatmegoldó képesség: önálló, ritkán, gyakran, mindig segítségre szorul
 2. Munkatempó: gyors, jó, megfelelő, lassú tempóban dolgozik
 3. Az önálló munka pontossága: többnyire hibátlan, keveset, gyakran, többnyire hibázik
 4. Önellenzés: pontos, általában pontos, gyakran pontatlan, nem megfelelő

M e g j e g y z é s:

.....

.....

.....

.....

.....

D u n a ú j v á r o s , 200.....

a tanár aláírása

IDEGEN NYELV ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

Értékelőlap – 2-4. évfolyam

I. Beszédkészség, kifejezőkészség

1. Szókincs

- a/ aktív: kiváló, jó, megfelelő, kiegészítésre szorul
b/ passzív: kiváló, jó, megfelelő, kiegészítésre szorul

2. Kiejtés: kifogástalan, jó, megfelelő, javításra szorul

3. Olvasás: kifejező-pontos, folyamatos-pontos, akadozó, akadozó-pontatlan

4. Memoriter: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő

5. Produkciós készség: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő

II. Szövegértés

- a/ globális: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő
b/ szelektív: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő

III. Hallás utáni megértés

- a/ globális: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő
b/ szelektív: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő

IV. Nyelvtani ismeretek és alkalmazásuk

- a/ szóbeli: pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan, pontatlan
b/ írásbeli: *nyelvtani szabályok felismerése:*
pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan, pontatlan
önálló szövegalkotás:
pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan, pontatlan

V. Íráskészség

Íráskép:

1. grafikai kivitelezés: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő
2. másolás: pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan, pontatlan
3. tollbamondás: többnyire hibátlan, keveset, gyakran,
többnyire hibázik
4. füzetvezetés: esztétikus-igényes, pontos-áttekinthető,
pontatlan, hiányos-igénytelen

- VI. Felkészülés a tanórákra: rendszeres, többnyire készül,
rendszeretlen,
rendszeresen nem készül
- VII. Tanórai aktivitás: rendszeresen aktív, többnyire aktív,
felszólításra együttműködő, passzív
- VIII. Tanulási technikák:
1. Feladatmegoldó képesség: önálló, ritkán, gyakran,
mindig segítségre szorul
 2. Munkatempó: gyors, jó, megfelelő,
lassú tempóban dolgozik
 3. Az önálló munka pontossága: többnyire hibátlan, keveset,
gyakran, többnyire hibázik
 4. Önellenzés: pontos, általában pontos,
gyakran pontatlan, pontatlan

M e g j e g y z é s:

.....

.....

.....

.....

.....

D u n a ú j v á r o s , 200

a tanár aláírása

IDEGEN NYELV ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

Értékelőlap – 1. évfolyam

- IV. Beszédkészség, kifejezőkészség
5. Szókincs
a/ aktív: kiváló, jó, megfelelő, kiegészítésre szorul
b/ passzív: kiváló, jó, megfelelő, kiegészítésre szorul
6. Kiejtés: kifogástalan, jó, megfelelő, javításra szorul
7. Szókép felismerés: pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan, pontatlan
8. Memoriter: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő
- V. Tanári utasítások értelése: pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan, pontatlan
- VI. Hallás utáni értés: pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan
- IV. Rajz és gyűjtőmunka: esztétikus-igényes,
pontos-áttekinthető,
pontatlan, hiányos-igénytelen
- V. Tanórai aktivitás: rendszeresen aktív, többnyire aktív,
felszólításra együttműködő, passzív
- VII. Tanulási technikák:
2. Feladatmegoldó képesség: önálló, ritkán, gyakran,
mindig
segítségre szorul
2. Munkatempó: gyors, jó, megfelelő,
lassú tempóban dolgozik
3. Az önálló munka pontossága: többnyire hibátlan,
keveset, gyakran,
többnyire hibázik
4. Önellenzés: pontos, általában pontos,
gyakran pontatlan,
nem megfelelő

M e g j e g y z é s:

.....

.....

.....

.....

D u n a ú j v á r o s , 200.....

a tanár aláírása

IDEGEN NYELV ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

Értékelőlap – 2-4. évfolyam

I. Beszédkészség, kifejezőkészség

1. Szókincs

- a/ aktív: kiváló, jó, megfelelő, kiegészítésre szorul
b/ passzív: kiváló, jó, megfelelő, kiegészítésre szorul

2. Kiejtés: kifogástalan, jó, megfelelő, javításra szorul

3. Olvasás: kifejező-pontos, folyamatos-pontos, akadozó, akadozó-pontatlan

4. Memoriter: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő

5. Produkciós készség: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő

II. Szövegértés

- a/ globális: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő
b/ szelektív: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő

III. Hallás utáni megértés

- a/ globális: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő
b/ szelektív: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő

IV. Nyelvtani ismeretek és alkalmazásuk

- a/ szóbeli: pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan, pontatlan
b/ írásbeli: *nyelvtani szabályok felismerése:*
pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan, pontatlan
önálló szövegalkotás:
pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan, pontatlan

V. Íráskészség

Írásképek:

1. grafikai kivitelezés: kiváló, jó, megfelelő, nem megfelelő
2. másolás: pontos, megközelítőleg pontos,
többnyire pontatlan, pontatlan
3. tollbamondás: többnyire hibátlan, keveset, gyakran,
többnyire

hibázik

4.füzetvezetés: esztétikus-igényes,pontos-áttekinthető,
 pontatlan, hiányos-igénytelen

VI. Felkészülés a tanórákra: rendszeres, többnyire készül,
 rendszertelen,
 rendszeresen nem készül

VII. Tanórai aktivitás: rendszeresen aktív, többnyire aktív,
 felszólításra együttműködő, passzív

VIII.Tanulási technikák:

1. Feladatmegoldó képesség: önálló, ritkán, gyakran,
 mindig segítségre szorul
2. Munkatempó: gyors, jó, megfelelő,
 lassú tempóban dolgozik
3. Az önálló munka pontossága:többnyire hibátlan, keveset,
 gyakran, többnyire hibázik
4. Önellenőrzés: pontos, általában pontos,
 gyakran pontatlan, pontatlan

M e g j e g y z é s:

.....

.....

.....

.....

D u n a ú j v á r o s , 200.....

a tanár aláírása

A TANULÓK ÉRTÉKELÉSÉNEK FOKOZATAI

Kategóriák alkalmazása

1./ Minősítő kategóriák az 1. osztályban

Illem	Munkatanulás	Önművelés
	nagyon jó	
	jó	
	megfelelt	
	nem felelt meg	

2./

Tanulmányi eredmény
nagyon jó
jó
megfelelt
nem felelt meg

Ezen 4 minősítő kategória alkalmazandó

a/ az 1. osztályban minden tantárgy esetében

b/ a 2. osztályban a bábozás, furulyázás, idegen nyelv, közlekedés, magyar néptánc, néprajz, önismeret, rejtvényfejtés és rejtvénykészítés, sakkozás, társadalomismeret, virágrendezés tantárgyak esetében.

c/ a 3. osztályban a bábozás, furulyázás, idegen nyelv, közlekedés, magyar néptánc, néprajz, önismeret, rejtvényfejtés és rejtvénykészítés, sakkozás, informatika, társadalomismeret, tűzvédelem, virágrendezés tantárgyak esetében.

d/ a 4. osztályban a bábozás, bélyeggyűjtés, fotózás, honismeret, idegen nyelv, informatika, magyar néptánc, néprajz, önismeret, sakkozás, társadalomismeret, történelem, tűzvédelem, virágrendezés tantárgyak esetében.

3./

Tanulmányi eredmény
jeles (5)
jó (4)
közepes (3)
elégséges (2)

Ezen minősítő kategóriák alkalmazandók 2. osztályban anyanyelv, barkácsolás, emberismeret, ének-zene, környezet- és vizuális kultúra, matematika, természetismeret, testnevelés tantárgyakból.

4./

Tanulmányi eredmény
jeles (5)
jó (4)
közepes (3)
elégséges (2)
elégtelen (1)

Ezen minősítő kategóriák alkalmazandók a 3. osztályban anyanyelv, emberismeret, ének-zene, furulyázás, matematika, technika, természetismeret, testnevelés tantárgyakból.

A tantárgyi dicséretet a jegyzet rovatban kell feltüntetni. A nem minősített tantárgyak megfelelő rovatába vízszintes vonalkát kell húzni.

D u n a ú j v á r o s , 200.....

a tanító aláírása

CSOPORTÉRTÉKELÉS

6. sz. melléklet

A kérdőív kitöltésével értékeld csoportod munkáját!

Csoportunk jól csinálta:

A csoport munkájában problémát okozott:

Hogy jobban dolgozzunk, jobban kell figyelünk:

1. egyáltalán nem
2. nem minden esetben
3. igen

Figyelmesen meghallgattuk egymást, és igyekeztünk megérteni a másikat. 1 2 3

Megosztottuk egymás közt a feladatokat. 1 2 3

Mindenki a feladatra koncentrált. 1 2 3

Mindenki igyekezett a legtöbbet kihozni magából. 1 2 3

Mindenki komolyan vette a feladatot. 1 2 3

A feladat megoldásához szükséges anyaggyűjtés megfelelő volt 1 2 3

Logikusak és világosak voltunk a többi csoport számára. 1 2 3

Törekedtünk kapcsolattartásra a hallgatósággal. 1 2 3

A csoporttagok közül nevezd meg azt, aki:

a leghatékonyabban dolgozott a jó teljesítményért: _____

a legeggyüttműködőbb volt: _____

szervezte a munkát: _____

jó ötletekkel segített: _____

ÖNÉRTÉKELÉS

A kérdőív kitöltésével értékeld saját munkádat!

1. egyáltalán nem
2. nem minden esetben
3. igen

Figyelmesen meghallgattam társaimat, és igyekeztem megérteni a másikat, együttműködtem velük.

1 2 3

Megosztottam véleményemet, gondolataimat, információmat a csoporttal.

1 2 3

A csoport többi tagját jó ötleteimmel segítettem a munkában.

1 2 3

Igyekeztem a legtöbbet kihozni magamból.

1 2 3

Komolyan vettem a feladatot, hatékonyan dolgoztam a jó teljesítményért.

1 2 3

A feladat megoldásához szükséges anyaggyűjtésem megfelelő volt.

1 2 3

Hallgatóság előtt összegeztem a csoportom munkáját.

1 2 3

1-2-3 (hármaz a legjobb)

Hogyan érezted magad a témahét során? 1 2 3

Hogyan tetszett a gyűjtőmunka? 1 2 3

Hogyan tetszett a csoportmunka? 1 2 3

Milyennek értékeled a csoportotok által létrehozott munkákat? 1 2 3

Hogyan tetszettek az egyes prezentációk? 1 2 3

TANÁRI ÉRTÉKELÉS

- 1: gyenge
- 2: még megfelelő
- 3: jó színvonalú
- 4: kiváló

A csoport önálló munkavégzése:

1 2 3 4

A csoporttagok közti együttműködés:

1 2 3 4

A csoport kreatív munkát végzett:

1 2 3 4

A csoport önbizalma:

1 2 3 4

A csoport előadókészsége:

1 2 3 4

A csoport kitartása: 1 2 3 4

A produktumok tartalmi minősége:

1 2 3 4

A produktumok esztétikai minősége:

1 2 3 4

A csoport anyaggyűjtése, információs háttér:

1 2 3 4

	DÓZSA GYÖRGY ÁLTALÁNOS ISKOLA
	2400 DUNAÚJVÁROS, KÖZTÁRSASÁG U. 14.
	TELEFON: 25/413-035, 411-035, 410-021, FAX: 25/410-021

Ikt.,sz.: 87/II/2004.

J e g y z ő k ö n y v

Készült: 2004. 08. 24-én 9.00 órakor az iskola tanári szobájában

Jelen vannak: a jelenléti ívet aláíró pedagógusok
Boronkai Lászlóné iskolatitkár, jegyzőkönyvvezető

Tárgy: az iskola 2004-es pedagógiai programjának módosítása

Korsoveczkiné Balló Erzsébet igazgató ismertette a szakértő által készült véleményt, és az annak megfelelően kiegészített részt (fogyasztóvédelem) pedagógiai programot.

Ugyancsak kiegészítette a pedagógiai program végrehajtásához szükséges oktató-nevelő munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét a 2004. évre vonatkozóan.

A szabadidős tevékenységek finanszírozását szintén kiegészítettük.

Tóth Györgyné igazgatóhelyettes - szavazásra és hozzászólásra kérte a jelenlévőket.

Hozzászólás nem volt. A szavazatszámlálás után megállapította, hogy a pedagógiai programot a tantestület egyhangúlag elfogadta.

k.m.f.

Boronkai Lászlóné
jegyzőkönyvvezető

	DÓZSA GYÖRGY ÁLTALÁNOS ISKOLA
	2400 DUNAÚJVÁROS, KÖZTÁRSASÁG U. 14.
	TELEFON: 25/413-035, 411-035, 410-021, FAX: 25/410-021

Ikt.sz.: 92/II/2005.

J e g y z ő k ö n y v

Készült: 2005. 05. 09-én 14.00 órakor az iskola tanári szobájában,
nevelőtestületi értekezleten

Jelen vannak: a jelenléti ívet aláíró pedagógusok
Boronkai Lászlóné iskolatitkár, jegyzőkönyvvezető

Tárgy: az iskola pedagógiai programjának elfogadása

Korsoveczkiné Balló Erzsébet igazgató ismertette a pedagógiai program módosított részeit.

Tóth Györgyné igazgatóhelyettes - hozzászólásra és szavazásra kérte a jelenlévőket.

Hozzászólás nem volt. A szavazatszámlálás után megállapította, hogy a pedagógiai programot a tantestület egyhangúlag elfogadta.

k.m.f.

Boronkai Lászlóné
jegyzőkönyvvezető

	DÓZSA GYÖRGY ÁLTALÁNOS ISKOLA
	2400 DUNAÚJVÁROS, KÖZTÁRSASÁG U. 14.
	TELEFON: 25/413-035, 411-035, 410-021, FAX:25/410-021
	dozsaduj@freemail.hu

Ikt.szám: 226/II/2007.

Jegyzőkönyv

Készült 2007. augusztus 30-án 9 órakor a Dózsa György Általános Iskola tanári szobájában tartott tanévnyitó értekezleten.

Jelen voltak: az iskola pedagógusai
(a mellékelt jelenléti ív szerint)

Tárgy: Tanévnyitó értekezlet
Pedagógiai program módosítása

Korsoveczkiné Balló Erzsébet igazgatónő beszámolt a személyi, tárgyi feltételekről, a nyári szünetbeli munkálatokról, ismertette a tanév feladatait, valamint a közoktatási és a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvények módosításait, a szeptember 1-jén életbe lépő változásait, majd a pedagógiai program kiegészítését, módosítását a nem szakrendszerű oktatás jövő tanévtől való bevezetését. Felkérte a nevelőtestületet javaslataik megtételére.

Maczó Edit tanítónő örömmel nyugtázta, hogy a tavaly elkezdett kompetencia alapú oktatás alapvető készségek, és képességek fejlesztésére irányuló tevékenysége lefedi a nem szakrendszerű oktatás lényegét.

Baksa Judit magyar-német szakos tanár aggodalmát fejezte ki a nem szakrendszerű oktatásban való közreműködők szakképzettségével kapcsolatos követelményekre.

Korsoveczkiné Balló Erzsébet igazgatónő megnyugtatóan közölte, hogy a továbbképzési tervben kiemelt hangsúlyt kap ez a terület.

A nevelőtestület a pedagógiai program módosítását egyhangúlag elfogadta, több hozzászólás nem volt.

K.m.f.

Korsoveczkiné Balló Erzsébet
igazgató

Bazsárné Jurcsák Brigitta
jegyzőkönyvvezető

	DÓZSA GYÖRGY ÁLTALÁNOS ISKOLA
	2400 DUNAÚJVÁROS, KÖZTÁRSASÁG U. 14.
	TELEFON: 25/413-035, 411-035, 410-021, FAX:25/410-021
	dozsaduj@freemail.hu

Ikt.szám: 264/II/2008.

J e g y z ő k ö n y v

Készült: a Dózsa György Általános Iskola tanári szobájában
2008. szeptember 24-én 14 órakor

Jelen voltak: az iskola pedagógusai
(a mellékelt jelenléti ív szerint)
Paréjné Viczai Veronika iskolatitkár
Jegyzőkönyvvezető

Tárgy: Pedagógiai Program és SZMSZ módosítása

Korsoveczkiné Balló Erzsébet igazgatónő köszönti a jelenlévő kollégákat, majd ismerteti a Pedagógiai Program és a Szervezeti és Működési Szabályzat kiegészítését az integrált oktatás bevezetésével kapcsolatban. Ezután kéri, hogy a jelenlévők hozzászólásaikat, véleményüket mondják el a változtatásról.

Tóth Györgyné igazgatóhelyettes szavazásra kéri a jelenlévőket, miután hozzászólás nem történt.

A szavazás kézfeltartással történt.

Tóth Györgyné igazgatóhelyettes megállapítja, hogy a Pedagógiai Program és az SZMSZ módosítását a tantestület egyhangúlag elfogadta.

Korsoveczkiné Balló Erzsébet igazgatónő megköszöni a pedagógusok részvételét és az értekezletet bezárja.

K.m.f.

Korsoveczkiné Balló Erzsébet
igazgató

Paréjné Viczai Veronika
iskolatitkár

fejleszteni. Kérte, hogy szerepeljen a programban ezen tanulók fejlesztése, ami fejlesztési terv alapján működne. Problémának tartja, hogy későn értesülünk a mérési eredményekről.

Márkliné Huszárik Mária a tanulók teljesítményének értékeléséhez kapcsolódva megkérdezte, hogy adható-e csillagos ötös. Hiszen többen is alkalmazzák a 100%-os dolgozatoknál.

Dömötörné Grácz Erika tanárnő szerint a naplóba nem szabad így beírni, nincs olyan, hogy csillagos ötös.

Tóth Györgyné igazgatónő több kolléga kérésére az érdemjegy százalékos táblázatának felülvizsgálatát, átgondolását javasolta. Pontosítaná a határokat azzal, hogy például az eddigi helyett (0-34% elégtelen), a matematikailag is helyes forma legyen (kisebb, vagy egyenlő mint 34%).

Miután több hozzászólás nem volt, az igazgatónő szavazásra kérte fel a jelenlévőket.

Tóth Györgyné megbízott igazgatónő megállapította, hogy a Pedagógiai Program módosítását a tantestület egyhangúlag elfogadta.

K.m.f.

Tóth Györgyné
mb. igazgató

Bazsárné Jurcsák Brigitta
jegyzőkönyvvezető